ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡΘΡΑ

Γιατί ὑποχώρησαν οἱ Ρῶσοι στὴν Κούβα Ζ. ΑΛΜΠΕΡΤΙΝΙ . . . . σελ. 3

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Σχέδιο γιὰ ἕνα Δημοκρατικὸ Μανιφέστο (Τὰ 'Ιδεώδη μας). Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ . . . » 6

ΕΝΔΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ἡ ἀναδιάρθρωσις τοῦ ΚΚΣΕ καὶ τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως. Α. ΜΠΑΜΠΙΤΣ . » 28
Ἡ νέα σύνθεσις τῆς σοβιετικῆς ἡγεσίας . . . . » 32
Ἡ σημερινὴ θέσις τοῦ Χρουστσὼφ Μπ. ΣΟΥΒΑΡΙΝ . . . . » 34
Χρονικὸ τῆς ΕΣΣΔ κατὰ τὸ 1962 . . . . » 35

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Τὰ αἴτια καὶ ἡ σημασία τῆς κινεζο-ινδικῆς διενέξεως Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ . . . . . . » 44
Ἡ κινεζικὴ ἐπίθεσις καὶ τὸ ΚΚ 'Ινδίας Μπ. ΛΑΖΙΤΣ . . . . » 48

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸ 2ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ — Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ . . . . » 51

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ

— Τὸ Κ Κ Ε
— Ἡ Ε Δ Α } *κατὰ τὸν Νοέμβριο καὶ Δεκέμβριο τοῦ 1962* . . . . » 61
— Τὸ ΑΚΕΛ

TABLE OF CONTENTS

ARTICLES

The reasons of soviet retreat in Cuba - G. ALBERTINI 3

IDEOLOGICAL PROBLEMS

Plan about a Democratic Manifesto (Our ideals) G. GEORGALAS 6

DEVELOPMENTS INSIDE THE COMMUNIST WORLD

Khrushchev carries out a radical reform of the Party and Gouvernment systems in the USSR - A. BABICH 28

The new composition of soviet leadership 32

Actual position of Khrushchev — B. SOUVARIN 34

Chronicle of USSR in 1962 35

FOREIGN POLICY

The reasons and the meaning of the sino-indian dispute — G. GEORGALAS . . 44

The Chineese attack and the C.P. of India — B. LAZICH 48

COMMUNISM IN GREECE

The 2nd Congress of EDA — G. GEORGALAS 51

CHRONICLE

The Greek C.P., the EDA and the C.P. of Cyprus during November and December 1962 61

SOMMAIRE

Pourquoi le recul russe à Cuba ? G. ALBERTINI 3

Projet d'un Manifeste Démocratique (Nos Ideaux) — G. GEORGALAS 6

La reorganisation du P.C. et du gouvernement de l'URSS — A. BABICH . . . 28

La nouvelle synthèse de la direction sovietique 32

Situation de Khrouchtchev — B. SOUVARINE 34

Chronique de l'URSS en 1962 35

Les causes et l'importance du conflit chino-indien -- G. GEORGALAS 44

Le P.C. de l'Inde et l'agression chinoise — B. LAZITCH 48

Le 2ème congrès de EDA — G. GEORGALAS 51

Le P.C. de la Grèce, l'EDA et le P.C. de Chypre en Novembre et Décembre 1962 61

Σοβιετολογία

Τόμος IV — Ἰανουάριος 1963 — Τεῦχος 1 (37)

ΑΡΘΡΑ

ΓΙΑΤΙ ΥΠΟΧΩΡΗΣΑΝ ΟΙ ΡΩΣΟΙ ΣΤΗΝ ΚΟΥΒΑ

Ὑπὸ Ζ. ΑΛΜΠΕΡΤΙΝΙ

Ἡ ἧττα τῆς ΕΣΣΔ στὴν Κούβα προκάλεσε πολλὰ σχόλια. Δυστυχῶς ὅμως, ὅπως συμβαίνει πολὺ συχνά, αὐτὰ τὰ σχόλια παραμέλησαν συστηματικὰ τὴν οὐσία ἐνῶ ἐπεκτάθηκαν στὶς χωρὶς σημασία λεπτομέρειες. Ἰδιαίτερα πολλὰ σχόλια ἀναφέρθηκαν στὰ αἴτια τῆς σοβιετικῆς ὑποχωρήσεως. Καὶ ἀκριβῶς μὲ αὐτὸ τὸ θέμα θέλω νὰ ἀσχοληθῶ ἐδῶ μὲ τὸν πιὸ ἁπλὸ τρόπο ἀπαλλάσσοντας τὴν οὐσία ἀπὸ ὅλες ἐκεῖνες τὶς περίπλοκες ἀπόψεις ποὺ δὲν κάνουν τίποτα ἄλλο παρὰ νὰ τὴν συγκαλύπτουν.

Γιὰ νὰ μιλήσουμε καθαρὰ καὶ ἁπλᾶ, οἱ σοβιετικοὶ ὑποχώρησαν στὴν Κούβα ἐπειδὴ φοβήθηκαν. Φοβήθηκαν γιατὶ ξέρουν πολὺ καλὰ ὅτι σὲ μία σύρραξι θὰ ἐκονιορτοποιοῦντο καὶ δὲν ἔχουν καμμία ἐπιθυμία νὰ δοκιμάσουν κάτι τέτοιο. Ἔτσι, ὅταν ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὲς ἀμφιβολίες πείσθηκαν ὅτι ὁ πρόεδρος Κέννεντυ ἦταν πραγματικὰ ἕτοιμος νὰ δράση, ὑποχώρησαν· καὶ ὑποχώρησαν σὲ ὅλη τὴν γραμμή.

Πρῶτα—πρῶτα διέταξαν τὰ πλοῖα τους ποὺ μετέφεραν πυρηνικοὺς κώνους γιὰ τοὺς πυραύλους ποὺ εἶχαν ἤδη ἐγκαταστήση στὴν Κούβα νὰ ἀνακρούσουν πρύμναν γιατὶ βεβαιώθηκαν ὅτι οἱ ἀμερικανοὶ θὰ προτιμοῦσαν νὰ τὰ βυθίσουν παρὰ νὰ τὰ ἀφήσουν νὰ φθάσουν στὸν προ-

ορισμό τους. Ὕστερα διέλυσαν τοὺς πυραύλους των καὶ τοὺς ἐπανέφεραν στὴν ΕΣΣΔ ὅταν βεβαιώθηκαν ὅτι οἱ ἀμερικανοὶ εἴτε θὰ ἀπεβιβάζοντο στὴν Κούβα γιὰ νὰ ἐκτελέσουν οἱ ἴδιοι αὐτὸ τὸ ἔργο, εἴτε θὰ ἔστελναν τὰ ἀεροπλάνα τους νὰ καταστρέψουν μὲ βομβαρδισμὸ τὶς πυραυλικὲς ἐγκαταστάσεις. Τέλος, ἔδωσαν διαταγὴ στὸν Κάστρο νὰ ἐπιστρέψῃ τὰ ἀεροπλάνα τύπου «Ἰλιούσιν 28» τῶν ὁποίων οἱ ΗΠΑ ἀπαιτοῦσαν ἐπιτακτικὰ τὴν ἀπομάκρυνσι.

Ἡ συνθηκολόγησις λοιπὸν εἶναι πλήρης. Καὶ τὸ μόνο ποὺ τὴν ἐξηγεῖ εἶναι ὁ φόβος. Οἱ σοβιετικοὶ ξέρουν πολὺ καλὰ ποιὰ πλεονεκτήματα τοὺς παρέχουν ἡ λεγομένη εἰρηνικὴ συνύπαρξις καὶ ὁ πολιτικὸς πόλεμος τὸν ὁποῖον διεξάγουν κάτω ἀπὸ τὸ κάλυμμά της. Μόνιμος σκοπὸς των εἶναι νὰ συνεχίσουν αὐτὸν τὸν κρυφὸ πόλεμο μὲ τὸν ὁποῖον ἐλπίζουν νὰ κατακτήσουν τὸν κόσμο. Ἀλλά, ἂν ἡ Δύσις πιστεύει στὴν μπλόφα τῆς δυνάμεως τὴν ὁποία παίζουν οἱ σοβιετικοί, οἱ ἴδιοι δὲν πιστεύουν σ' αὐτήν. Αὐτοὶ γνωρίζουν ὅτι ἡ στρατιωτικὴ ἰσχὺς καὶ ἡ πυρηνικὴ καταστρεπτικὴ ἱκανότης τῶν ΗΠΑ εἶναι ἀσύγκριτα ἀνώτερες ἀπὸ τὶς δικές των. Γι' αὐτὸ δὲν θὰ διακινδυνεύσουν ποτὲ τὶς δυνατότητες τῆς ἐπαναστάσεως παίζοντάς την στὰ ζάρια ἑνὸς ἐκ τῶν προτέρων χαμένου πολέμου.

Κατὰ συνέπειαν, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ πρόεδρος Κέννεντυ κατέστησε σαφὲς ὅτι θὰ προτιμοῦσε τὸν πόλεμο παρὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν συνέχισι τῆς παρουσίας σοβιετικῶν πυρηνικῶν ὅπλων στὴν Κούβα, ἡ ὑποχώρησις τῆς Μόσχας δὲν ἦταν ἁπλῶς πιθανή, ἦταν σίγουρη. Καὶ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ ὁ πρόεδρος Κέννεντυ μίλησε σταράτα ὅπως θὰ μιλοῦσε ὁ μακαρίτης Φόστερ Ντάλλες, ἐπειδὴ ἔδειξε ὅτι θὰ προτιμοῦσε νὰ κάνῃ πόλεμο παρὰ νὰ ὑποχωρήσῃ, ἀκριβῶς γι' αὐτὸ δὲν ὑπῆρχε ἀπὸ ἐκείνη τὴν στιγμὴ κανένας κίνδυνος. Οἱ σοβιετικοὶ δὲν εἶχαν παρὰ νὰ ὑποχωρήσουν. Τὸ ἔκαναν καὶ θὰ τὸ ξανακάνουν κάθε φορὰ ποὺ θὰ συναντοῦν τὴν ἀπόφασι τῶν ἀντιπάλων τους νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσουν πραγματικά.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότης. Γι' αὐτὸ δύσκολα καταλαβαίνουμε ἐκεῖνες τὶς προσωπικότητες τῆς πολιτικῆς ἢ τοῦ πνεύματος ποὺ κατὰ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς κρίσεως νόμιζαν ὅτι ἡ εἰρήνη διέτρεχε κίνδυνο δείχνοντας ἔτσι μιὰ ὁλοκληρωτικὴ ἄγνοια ὄχι μόνον τοῦ πραγματικοῦ συσχετισμοῦ τῶν παγκοσμίων δυνάμεων ἀλλὰ ἀκόμη καὶ τῶν πραγματικῶν κινήτρων τῆς σοβιετικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν μονίμων μέσων ποὺ χρησιμοποιεῖ αὐτή. Ἀντὶ γιὰ λόγια, ἀκόμη καὶ ὅταν αὐτὰ ἔχουν καλὲς προθέσεις, ὁ κόσμος ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται εἶναι νὰ νοιώσῃ ὅτι τὸν καλοῦν νὰ συσπειρωθῇ γύρω ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θαρραλέα ὀρθώνονται ἐναντίον ἑνὸς καθεστῶτος ποὺ ἀτιμάζει τοὺς ἀνθρώπους.

Φυσικὰ τίποτε δὲν ἐτελείωσε. Τίποτε δὲν θὰ τελειώσῃ ὅσο ὁ κομμουνισμὸς θὰ ἐξακολουθῇ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν δικτατορία του σὲ ἕνα δισεκατομμύριο ἀνθρώπινα ὄντα. Καὶ ἡ βεβαιότης τοῦ αὔριον εἶναι ὅτι ἡ Μόσχα θὰ ζητήσῃ τὴν ρεβὰνς της σὲ κάποιο ἄλλο σημεῖο τοῦ κόσμου, ἐκεῖ ὅπου ἡ μειωμένη ἐπαγρύπνησις, ἡ μὴ κατανόησις τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς, οἱ περισσότεροι ἀνταγωνισμοί, θὰ τῆς δώσουν τὶς εὐκαιρίες ποὺ ἀναζητεῖ. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κρεμλίνου ὑπομονετικὰ θὰ ξανατεθοῦν εἰς τὸ ἔργον ὑπολογίζοντας στὴν ἐπιπολαιότητα, στὴν ἄγνοια καὶ στὴν πνευματικὴ διαφθορὰ ἑνὸς τμήματος τοῦ ἐλευθέρου κόσμου.

Αὐτὸς ὁ κόσμος πρέπει ἐπιτέλους νὰ βγάλη τὸ δίδαγμα ἀπὸ μία κρίσι σὰν τὴν κουβανική, τόσο ἁπλῆ στὴν ἐξέλιξί της καὶ τόσο σαφῆ στὴν ἑρμηνεία της. Ὑπάρχουν σοβαροὶ λόγοι γιὰ νὰ ὑποθέσουμε ὅτι στὸ Βερολῖνο κυρίως, οἱ δυτικοὶ θὰ αἰσθανθοῦν νὰ ἐνισχύεται ἡ ἀπόφασίς των νὰ ἀντισταθοῦν στὴν σοβιετικὴ πίεσι. Ἂν ὁ Χρουστσὼφ ξέρει ὅτι στὸ Βερολῖνο οἱ ἀμερικανοὶ θὰ εἶναι τόσο σταθεροὶ ὅσο ἦσαν καὶ στὴν Κούβα, εἶναι ἀπολύτως βέβαιο ὅτι δὲν θὰ ξεπεράση τὰ ὅρια καὶ δὲν θὰ ἐπιβάλη στὴν Δύσι οὔτε ἧττα οὔτε ὑποχώρησι. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ζήτημα νὰ πληρώσουμε στὴν Γερμανία ἢ ἀλλοῦ, μὲ δὲν ξέρω ποιὰ ὑποχώρησι, μιὰ δῆθεν καλὴ θέλησι τῶν σοβιετικῶν στὴν Καραϊβική. Τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε εἶναι νὰ κρατήσουμε καλὰ καὶ στὴν Γερμανία καὶ παντοῦ, νὰ υἱοθετήσουμε τὴν ἀξιοπρεπῆ καὶ σταθερὴ στάσι ποὺ ἁρμόζει καὶ νὰ τὴν καταστήσουμε γνωστὴ στὸ Κρεμλῖνο.

Ἂν αὐτὸ ἀρέση ἢ ὄχι, ἂν τὸ θέλουν ἢ ὄχι, ὅλοι ἐκεῖνοι ποὺ στὴν Εὐρώπη ἢ ἀλλοῦ, στὸν τρίτο κόσμο τῆς Ἀφρικῆς ἢ τῆς Ἀσίας, στὴν Νοτιοαμερικανικὴ ἤπειρο καὶ στὶς ἴδιες τὶς ΗΠΑ κηρύσσουν ἀκούραστα μία πολιτικὴ συνεχῶν ὑποχωρήσεων—αὐτοὶ εἶναι στὴν πρᾶξι καὶ ἀντικειμενικὰ ὅπως λένε στὴν ὁρολογία τους καὶ οἱ κομμουνισταί, συνένοχοι τοῦ κομμουνισμοῦ. Δὲν ζητοῦμε ἐναντίον τους καμμία ποινὴ κανενὸς εἴδους. Τοὺς ζητοῦμε ὅμως ἀρκετὴ ἐντιμότητα καὶ ταπεινοφροσύνη γιὰ νὰ ἀναγνωρίσουν ὅτι ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἀπατῶνται σὲ ὅτι ἀφορᾶ τὴν σοβιετικὴ πολιτικὴ καὶ στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο πρέπει νὰ τὴν ἀντιμετωπίση ἡ Δύσις.

Περιμένουμε ἀπὸ τὸ Νέο—Δελχὶ τὴν αὐτοκριτικὴ τοῦ κ. Νεχροῦ. Ἀπὸ τὴν Οὐάσιγκτων τὴν αὐτοκριτικὴ τοῦ κ. Βάλτερ Λίπμαν. Ἀπὸ τὴν Λατινικὴ Ἀμερικὴ ὅλων ἐκείνων ποὺ τρέμουν μόλις τὸ Κρεμλῖνο συνοφρυωθῆ, ὅπως ὁ κ. Μπριζζόλα στὴν Βραζιλία. Ὁ κατάλογος δυστυχῶς θὰ ἦταν μεγάλος. Ἀλλὰ θὰ παρηγορηθοῦμε γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν πρόκειται νὰ διαβάσουμε αὐτὲς τὶς αὐτοκριτικὲς ἐξομολογήσεις ἀφοῦ δὲν μᾶς χρειάζωνται γιατὶ ἔχουμε τὴν ἔμπρακτη ἀπόδειξι ὅτι οἱ πραγματικοὶ ὑπερασπισταὶ τῆς εἰρήνης σήμερα εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν φοβοῦνται νὰ κάνουν στὴν ἀνάγκη τὸν πόλεμο.

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΣΧΕΔΙΟ ΓΙΑ ΕΝΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ
(ΤΑ ΙΔΕΩΔΗ ΜΑΣ)

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Α΄ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Κοσμοθεωρία καὶ ἰδεώδη

Οἱ κομμουνισταὶ διαθέτουν μιὰ πλήρως συγκροτημένη ἰδεολογία, ἄσχετο ἂν αὐτὴ εἶναι καλὴ ἢ κακή. Ἡ ἰδελογία τους αὐτὴ ἀπορρέει ἀπὸ τὴν ὕπαρξι μιᾶς ὁλοκληρωμένης κοσμοθεωρίας, ἄσχετο ἂν αὐτὴ εἶναι ὀρθὴ ἢ ἐσφαλμένη. Μὲ ἄλλα λόγια οἱ κομμουνισταὶ εἶναι ἐξοπλισμένοι μὲ ἕνα λεπτομερὲς καὶ πλῆρες σύστημα δογμάτων μὲ τὰ ὁποῖα ἰσχυρίζονται ὅτι ἑρμηνεύουν τὸν κόσμο. Καὶ μὲ ὁδηγό τους αὐτὰ τὰ δόγματα ἀναπτύσσουν μία προγραμματισμένη σὲ μακροτάτης πνοῆς

κλίμακα δρᾶσι μὲ σκοπὸ νὰ μεταβάλουν τὸν κόσμο καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν διάρθρωσι τῆς ἀνθρώπινης κοινωνίας.

Ἐμεῖς ἀπὸ τὴν πλευρά μας, ὅλος ὁ δυτικὸς κόσμος, ὅλοι οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, δὲν ἔχουμε μιὰ τέτοια «ἰδεολογία» γιατὶ δὲν ἔχουμε καὶ μιὰ τέτοια κοσμοθεωρία. Αὐτὸ ὅμως καθόλου δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουμε καὶ ἰδεώδη.

Γιατί, ἐνῶ ἡ «ἰδεολογία» μὲ τὴν ἔννοια τοῦ ὁλοκληρωμένου κοσμοθεωρητικοῦ πιστεύω εἶναι ἕνα σύνολο, ἕνα σύστημα ἀκάμπτων δογμάτων καὶ σὰν τέτοιο κάτι ξένο πρὸς τὴν φιλελεύθερη κοινωνία καὶ τὴν ἀνεξάρτητη ὑπεύθυνη δημοκρατικὴ σκέψι, τὰ ἰδεώδη εἶναι οἱ μακρόπνοοι σκοποὶ ἑνὸς ἔθνους, μιᾶς ὁμάδος ἐθνῶν ἢ ἑνὸς κινήματος καὶ τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιδιώκεται ἡ ἐπίτευξις αὐτῶν τῶν μεγάλων σκοπῶν. Σὰν τέτοια, τὰ ἰδεώδη εἶναι κάτι διαφορετικὸ ἀπὸ αὐτὴν τὴν «ἰδεολογία», δὲν προέρχονται πάντοτε ἀπὸ μιὰ γενικὴ καὶ πλήρη κοσμοθεωρία καὶ δὲν ἔχουν τὸν χαρακτήρα ἑνὸς ἀπολύτου καὶ ἀμεταβλήτου δόγματος.

Ἡ «ἰδεολογία» τῶν κομμουνιστῶν εἶναι ἀπόρροια μιᾶς δογματικῆς κοσμοθεωρίας, ποὺ μὲ τὴν σειρά της εἶναι προϊὸν μιᾶς συνεχοῦς ἀφαιρέσεως, ἕνα σχῆμα ποὺ τὸ κατασκεύασαν ἀπομονώνοντας αὐθαίρετα μερικὰ ἀπὸ τὰ γνωρίσματα τῆς τόσο πολυσύνθετης πραγματικότητος. Μὲ τὸ ἀφηρημένο ὅσο καὶ δογματικὸ αὐτὸ σχῆμα, οἱ κομμουνισταὶ προσπαθοῦν νὰ ἑρμηνεύσουν καὶ νὰ κατακτήσουν τὴν πραγματικότητα περιορίζοντάς την καὶ «φτωχαίνοντάς» την καθὼς ἐργάζονται μὲ περιορισμένα κριτήρια καὶ μὲ στενὲς ἀντιλήψεις γιὰ νὰ τὴν κλείσουν σώνει καὶ καλὰ μέσα σὲ μερικὰ καλούπια—προϊόντα τοῦ φανατισμοῦ των. Γι' αὐτό, ἡ «ἰδεολογία» τους συνδέεται ὁπωσδήποτε μὲ τὴν χρῆσι τῆς βίας στὶς διάφορες μορφές της.

Οἱ κομμουνισταί, σὰν ὀπαδοὶ μιᾶς δογματικῆς κοσμοθεωρίας συγχέουν τὰ τακτοποιημένα ἀλλὰ αὐθαίρετα καλούπια τους μὲ τὴν ἀστάθμητη, ἄτακτη καὶ πολυσύνθετη πραγματικότητα καὶ προσπαθοῦν νὰ τὴν στριμώξουν βιαίως μέσα σ' αὐτά.

Ἀκόμη, πιστεύοντας σὲ μιὰ τέτοια κοσμοθεωρία, οἱ κομμουνισταὶ ἔχουν μιὰ περίεργη μοιρολατρικὴ ἀντίληψι τῆς ἱστορίας τὴν ὁποία προσπαθοῦν νὰ κατανοήσουν χρησιμοποιώντας σὰν μοναδικὸ «κλειδὶ» ἕνα ἀπόλυτο δόγμα ποὺ δῆθεν ἐξηγεῖ τὸ παρελθόν, ἑρμηνεύει τὸ παρὸν καὶ προκαθορίζει τὸ μέλλον.

Ἔτσι, οἱ κομμουνισταί, δοῦλοι μιᾶς ὁλοκληρωτικῆς σκέψεως, καταλήγουν σὲ ἕνα «κλειστὸ σύμπαν» μὲ προκαθορισμένη ἱστορία, ποὺ ὅλες οἱ ἀξίες καὶ οἱ ἐπιδιώξεις του πηγάζουν ἀπὸ τὸ κεντρικὸ ἱερό τους δόγμα. Ὁ κόσμος ἐξετάζεται πάντοτε ἀπὸ μιὰ μόνο σκοπιὰ καὶ τὰ πάντα καταλήγουν στὸ ἴδιο τέρμα: τὴν ἐπαλήθευσι τοῦ Δόγματος. Ἡ διαφύλαξις, ἡ ἑρμηνεία καὶ ἡ παραπέρα ἐπεξεργασία αὐτοῦ τοῦ δόγματος ἔχει ἀνατεθῆ ἐν λευκῷ σὲ κάποια ἡγεσία ποὺ παίζει τὸν ρόλο τοῦ ἀλανθάστου «ἱερατείου».

Ἀντίθετα, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε, τὰ ἰδεώδη δὲν ἐπιχειροῦν αὐτὴν τὴν γενικὴ καὶ μονόπλευρη ἑρμηνεία τοῦ σύμπαντος καὶ τῆς ζωῆς ἀλλὰ ἁπλῶς ἐκφράζουν τὶς μακρόπνοες ἐπιδιώξεις μας καὶ τὸ πνεῦμα σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιζητοῦμε τὴν πραγματοποίησί τους.

Τὰ ἰδεώδη λοιπὸν δὲν συνιστοῦν ὁπωσδήποτε ἕνα κοσμοθεωρητικὸ οἰκοδόμημα. δὲν πηγάζουν ὁπωσδήποτε ἀπὸ ἕνα ἑνιαῖο κεντρικὸ δόγμα καὶ δὲν καταλήγουν σ' αὐτὸ γιατὶ ἀπηχοῦν τὶς ἀνάγκες καὶ τὶς τάσεις τῆς ζωῆς σὲ ὅλη της τὴν μεταβαλλόμενη, τὴν ρέουσα πολυμέρεια.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, τὰ ἰδεώδη χαρακτηρίζονται ἀπὸ εὐελιξία, πολλαπλότητα ἀντιλήψεων, ἀνοχὴ ἀπέναντι στὶς ἄλλες ἰδέες καὶ συμβαδίζουν ὄχι μὲ τὴν βία ἀλλὰ μὲ τὴν δημοκρατία.

Τὰ ἰδεώδη προϋποθέτουν τὴν ἀβίαστη, συνεχῆ «συνομιλία» ἀνάμεσα σὲ ἐλεύθερα πνεύματα. Καὶ μὲ αὐτά, ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐπέμβη στὴν διαδικασία τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως καὶ ἀφοῦ διαλέξει ὑπεύθυνα ἀνάμεσα στὶς πολλὲς δυνατότητες ποὺ διανοίγονται κάθε φορὰ μπροστά του, νὰ καθορίση ὁ ἴδιος μὲ τὴν συνειδητὴ ἀλλὰ ἐλεύθερη δρᾶσι του, τὰ πεπρωμένα του.

Εἶναι λοιπὸν φανερὸ ὅτι ἡ Δημοκρατία, δὲν ἔχει, δὲν μπορεῖ καὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχη μία ἑνιαία δογματικὴ κοσμοθεωρία καὶ μία κομμουνιστικοῦ τύπου «ἰδεολογία», ἀλλὰ ἔχει, μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἔχη θετικὰ ἰδεώδη.

Ἡ Δημοκρατία δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη μία ἑνιαία, ἀπόλυτη, μοναδικὴ κοσμοθεωρία γιατὶ τότε θὰ ἔπαυε νὰ εἶναι δημοκρατία. Ἡ ἐπιβολὴ ἑνὸς ἑνιαίου μονολιθικοῦ δόγματος θὰ ἦταν μία ἀπάρνησι τῆς δημοκρατίας. Ἕνα τέτοιο δόγμα στὸ ὁποῖο προσαρμόζουν ἀναγκαστικὰ τὴν δρᾶσι τους φιλόσοφοι, ἐπιστήμονες, συγγραφεῖς, καλλιτέχνες, διανοούμενοι, πολιτικοὶ καὶ οἰκονομολόγοι μπορεῖ νὰ ὑπάρξη μόνο στὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα καὶ μάλιστα στὰ ὑπερολοκληρωτικὰ σὰν τὸν κομμουνισμό. Στὴν δημοκρατία ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ἔχη ὅποια κοσμοθεωρία θέλει ἢ καὶ νὰ μὴν ἔχη καμμία. Αὐτὴ ἡ ἀρχὴ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ συστατικὰ στοιχεῖα τῆς δημοκρατίας.

Γι' αὐτὸ ἐμεῖς, οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, μένουμε πέρα ἀπὸ τὶς ἀπόλυτες δογματικὲς «ἰδεολογίες» καὶ τὶς αὐστηρότατα συγκροτημένες κοσμοθεωρίες ποὺ μπορεῖ νὰ ἀνταποκρίνονται στὰ πρῶτα στάδια τῆς ἀνθρώπινης πορείας καὶ νὰ ἱκανοποιοῦν τοὺς ἡμιμαθεῖς, τοὺς πνευματικὰ ἀνώριμους καὶ τοὺς παθολογικὰ φανατικούς, ἀλλὰ δὲν ἱκανοποιοῦν τὸν ἄνθρωπο ποὺ στέκεται πραγματικὰ στὰ ἐπίπεδα τῆς συγχρόνου ἐξελίξεως.

Ἀπορρίπτοντας αὐτὰ τὰ ἀπόλυτα κοσμοθεωρητικὰ «πιστεύω», δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ἔχουμε πραγματικὰ καὶ δημιουργικὰ ἰδεώδη.

Σὰν πολῖτες τοῦ συγχρόνου φιλελευθέρου κράτους πιστεύουμε σὲ μία πολύπλευρη κοινωνία ἡ ὁποία καὶ μόνη μπορεῖ νὰ παράσχη στοὺς λαοὺς ὅσα θετικὰ ὑπόσχονται ἀλλὰ οὐδέποτε πραγματοποιοῦν οἱ κομμουνισταί. Ὁ κομμουνισμὸς δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ δημιουργήση ἕνα ἀξιοπρεπῆ κόσμο γιατὶ χρησιμοποιεῖ τὴν ἀπάτη, τὸ μῖσος καὶ τὴν βία τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὁδηγήσουν στὴν ἀδελφωσύνη μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, στὴν πνευματικὴ ἄνοδο καὶ στὴν καλύτερη ζωή.

Σήμερα κάθε ἄνθρωπος ἔχει νὰ ἐπιλέξη ἀνάμεσα στὸ μονολιθικὸ δόγμα ποὺ κατευθύνεται σὰν ὁδοστρωτήρας ἀκάθεκτος καὶ ἀδιάφορος πρὸς μία μοναδικὴ κατεύθυνσι καὶ ποὺ καταλήγει ἀναπόφευκτα στὸν ἀπόλυτο ὁλοκληρωτισμό, καὶ στὰ σύγχρονα δημοκρατικὰ ἰδεώδη ἑνὸς πολυσυνθέτου κόσμου στὸν ὁποῖο τὰ ἔθνη ἐπιλύουν τὰ προβλή-

ματά των σύμφωνα πρὸς τὶς ἰδικές τους ἀξίες καὶ παραδόσεις μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς ἀφοσιώσεως στὴν πανανθρώπινη ἁρμονία καὶ εὐτυχία. Εἶναι μία ἐκλογὴ μεταξὺ τῆς δογματικῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἐξελισσομένης κοινωνίας. Μεταξὺ τῆς ἀπολύτου «ἰδεολογίας» καὶ τοῦ φιλελευθέρου δημοκρατικοῦ ἰδεώδους. Ἐμεῖς ἔχουμε ἐπιλέξει τὸ δεύτερο.

2. Τὸ δημοκρατικὸ πιστεύω

Πιστεύοντας στὸ φιλελεύθερο δημοκρατικὸ ἰδεῶδες πιστεύουμε ὅτι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι νομίζουν ὅτι κατέχουν τὸ μονοπώλιο τῆς ἀλήθειας εἶναι ἐπικίνδυνοι γιατὶ εἶναι φανατικοὶ ποὺ νομίζουν ὅτι σώζουν τὸν κόσμο ἐξοντώνοντας ἀδίστακτα τοὺς «αἱρετικούς». Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θέλουν νὰ μεταμορφώσουν τὸν κόσμο μὲ βίαια μέσα σύμφωνα πρὸς τὴν δογματικὴ ἰδεολογία τους. Σκοπός τους εἶναι ἕνας μονολιθικὸς κόσμος καὶ πίστις των ἕνα ἀλάθητο δόγμα, ἕνα ἀλάθητο κόμμα, ἕνας ἀλάθητος ἀρχηγός.

Ἐμεῖς δὲν πιστεύουμε σὲ ἕνα ἀλάθητο δόγμα, σὲ ἕνα ἀλάθητο κόμμα, σὲ ἕνα ἀλάθητο ἀρχηγό. Ἀπορρίπτουμε τὰ ἀμετακίνητα καὶ ἀλάθητα δόγματα. Πιστεύουμε ὅτι τὸ ἀπόλυτο δόγμα ὁδηγεῖ στὴν ἀπόλυτη κατάχρησι τῆς ἐξουσίας. Πιστεύουμε ὅτι ἡ ἀδικία καὶ τὸ ἔγκλημα εἶναι τὰ νομοτελειακὰ προϊόντα ἑνὸς συστήματος πνευματικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς οἱεσδήποτε προθέσεις καὶ ἰδιότητες τῶν ἡγετῶν του.

Ἐμεῖς εἴμαστε ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι γνωρίζουν πολλὲς ἀλήθειες καὶ δὲν ἀναγνωρίζουν σὲ κανένα τὸ μονοπώλιο τῆς ἀπολύτου ἀλήθειας. Σὰν ἐλεύθεροι ἄνθρωποι θεωροῦμε ἐπικίνδυνους τοὺς συνανθρώπους μας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἰσχυρίζονται ὅτι εἶναι ἀλάθητοι. Γιατὶ πιστεύουμε ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλύτερη καὶ πιὸ ἐπικίνδυνη αὐταπάτη ἀπὸ τὴν αὐταπάτη τοῦ ἀνθρώπου ποὺ νομίζει ὅτι εἶναι Θεός.

Ἐμεῖς πιστεύουμε στὴν ἐλευθερία. Καὶ ἡ ἐλευθερία προϋποθέτει ὄχι τὴν τυραννία τοῦ ἑνὸς ἀλλὰ τὴν ἀνοχὴ τῶν πολλῶν. Πιστεύουμε ἐπίσης ὅτι ἐλευθερία δὲν εἶναι μόνον ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἀλλὰ καὶ τὰ χρησιμοποιούμενα μέσα. Διότι τὰ μέσα συγχωνεύονται πάντοτε μὲ τὰ ἀποτελέσματα.

Ἐναντίον τοῦ μονολιθικοῦ δόγματος ἐμεῖς οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ὀρθώνουμε τὰ θετικὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη. Ἐναντίον τῆς «ἰδεολογίας» τοῦ καταναγκασμοῦ ὀρθώνουμε τὰ ἰδεώδη τῆς ἐλεύθερης ἐκλογῆς.

Ὅσοι ἰσχυρίζονται ὅτι γνωρίζουν τὰ πάντα, ὅτι κατέχουν διὰ παντὸς τὴν ἀπόλυτη φυσικὴ καὶ ἱστορικὴ ἀλήθεια εἶναι ἄνθρωποι ποὺ ὅπως ἔλεγε ὁ Χόθορν ἔχουν διαπράξει τὸ «ἀσυγχώρητο ἁμάρτημα», δηλαδὴ τὸ ἁμάρτημα τῆς ἀλαζονίας ποὺ ὑποδουλώνει ἀνθρώπους, καταστρέφει ἔθνη, γεννᾶ πολέμους καὶ καταλήγει διὰ τοῦ φανατισμοῦ στὴν ἀπάνθρωπη τρέλλα καὶ τελικῶς στὴν πλήρη ἀπόγνωσι.

Γι᾽ αὐτὸ ἐμεῖς μένουμε πιστοὶ στὶς δημοκρατικὲς ἀξίες μας καὶ σεβόμεθα τὶς ἀξίες τῶν ἄλλων. Πιστεύουμε στὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη μας καὶ εἴμαστε ἑνωμένοι μὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ εἶναι ἀποφασισμένοι

νὰ τὰ ὑπερασπισθοῦν ἐναντίον τῆς πολυμόρφου ἐπιθέσεως τοῦ φανατισμοῦ καὶ τοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ.

Β' ΤΑ ΙΔΕΩΔΗ ΜΑΣ

Ποῖα εἶναι τὰ ἰδεώδη μας:

Εἴμαστε δημοκρατικοὶ καὶ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι. Ταυτόχρονα ὅμως εἴμαστε καὶ Ἕλληνες. Τὰ ἰδεώδη μας λοιπὸν εἶναι ἐκεῖνα τῆς συγχρόνου δημοκρατίας ἀλλὰ καὶ τῆς Ἑλλάδος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο τὰ ἰδεώδη μας ἐκφράζουν ταυτόχρονα: α) τὶς θεμελιώδεις κοινὲς ἀρχὲς τῆς Δύσεως καὶ β) τοὺς στρατηγικοὺς σκοποὺς τοῦ Ἔθνους μας.

Μὲ ἄλλους λόγους τὸ «πιστεύω» μας εἶναι μία ἔκφρασις τῶν ἰδεωδῶν τῆς φιλελεύθερης καὶ ἀνθρωπιστικῆς Δύσεως μέσα ὅμως στὰ πλαίσια τῶν ἐθνικῶν μας ἀρχῶν, συμφερόντων, ἐπιδιώξεων καὶ παραδόσεων.

Τὸ «πιστεύω» αὐτὸ μᾶς καλεῖ ταυτόχρονα στὸν ἀγώνα καὶ στὴν δρᾶσι γιὰ τὴν πραγματοποίησι τῶν στρατηγικῶν σκοπῶν τοῦ Ἔθνους μας καὶ γιὰ τὴν ἄμυνα τοῦ εὐρύτερου δυτικοῦ δημοκρατικοῦ καὶ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς συνδυάζει τὸν καλῶς ἐννοούμενο ἀτομισμό, δηλαδὴ τὴν δημιουργία ἀνεξάρτητης καὶ ὑπεύθυνης προσωπικότητος, μὲ τὴν ἐξυπηρέτησι τοῦ ἐθνικοκοινωνικοῦ συνόλου καὶ ὁλόκληρης τῆς φιλελεύθερης καὶ προοδευτικῆς ἀνθρωπότητος.

Μὲ βάσι τὰ πιὸ πάνω, τὰ ἰδεώδη μας εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Ἔθνος.

2) Ἐλευθερία — Δημοκρατία.

3) Χριστιανισμὸς μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἠθικῆς τελειοποιήσεως τοῦ ἀνθρώπου.

4) Δύσις — Εὐρώπη.

5) Πρόοδος — Ἐξέλιξις.

6) Ἀντικομμουνισμὸς μὲ τὴν ἔννοια τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν διαφύλαξι τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν θεσμῶν μας καθὼς καὶ τοῦ ἐλευθέρου τρόπου ζωῆς ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ ἐπίθεσι γιὰ τὴν καταστροφή τους.

1. Τὸ Ἔθνος

Ὅταν λέμε ὅτι ἰδεῶδες μας εἶναι τὸ Ἔθνος δὲν ἐννοοῦμε μία στείρα προγονολατρεία καὶ μία ἄγονη μονομερῆ ἐνατένισι πρὸς τὸ ἔνδοξο παρελθὸν τῆς Φυλῆς μας. Ἐννοοῦμε κυρίως ὅτι σεβόμενοι τὶς πατροπαράδοτες ἀρχές μας καὶ ἀξιοποιώντας τὴν βαρύτατη καὶ πολύτιμη κληρονομία τοῦ Ἔθνους μας πρέπει νὰ ἐπιδιώξουμε τὴν πραγμάτωσι τῶν σημερινῶν στρατηγικῶν του σκοπῶν.

Οἱ στρατηγικοὶ σκοποὶ τοῦ Ἔθνους μας στὴν σύγχρονη ἐποχὴ εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐλευθέρας ὑπάρξεώς του, ἡ ἐξασφάλισις τῆς βιωσιμότητός του καὶ ἡ προώθησις τοῦ διεθνοῦς ρόλου του.

α. Ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐλευθέρας ὑπάρξεως τοῦ Ἔθνους μας

Τὸ Ἔθνος μας ἀντιμετωπίζει πολλοὺς καὶ ποικίλλους ἐχθροὺς τόσο ἐξωτερικοὺς ὅσο καὶ ἐσωτερικούς, οἱ ὁποῖοι στρέφονται κατὰ

τῆς ἀκεραιότητός του, τῆς ἀνεξαρτησίας του καὶ τῆς ἴδιας τῆς ὑπάρξεώς του. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ διεξάγουμε ἕνα συνεχῆ ἀκοίμητο ἀγώνα ποὺ συνεπάγεται τὰ ἑξῆς συγκεκριμένα καθήκοντα:

—Νὰ φροντίζουμε μὲ ὅλα τὰ μέσα, μὲ κάθε τίμημα καὶ μὲ κάθε θυσία νὰ διατηροῦμε στὰ ἀναγκαῖα ὑψηλὰ ἐπίπεδα τὴν ἀμυντική μας ἱκανότητα.

—Νὰ ὑποβοηθοῦμε στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ καὶ νὰ συμβάλλουμε μὲ διάφορες μορφὲς στὴν γενικώτερη ἀμυντικὴ προσπάθεια τῶν ἐλευθέρων λαῶν γιατὶ ἡ ἄμυνα τῆς Δύσεως εἶναι πάντοτε καὶ ἄμυνα τῆς Ἑλλάδος.

—Νὰ φροντίζουμε ὥστε τὸ Ἔθνος μας νὰ εἶναι πάντοτε ὄχι μόνο ἰσχυρὸ ἠθικῶς καὶ ὑλικῶς ἀλλὰ καὶ ἄγρυπνο. Ἡ διαρκὴς ἐπαγρύπνησις, ἡ μόνιμη ἐγρήγορσις εἶναι τὸ τίμημα τῆς Ἐλευθερίας.

—Νὰ κάνουμε ἀμείλικτη, ἀνένδοτη πάλη ἐναντίον ὅλων τῶν ἐσωτερικῶν ἐχθρῶν ποὺ εἶναι πρῶτα ἀπ' ὅλα ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς ἀλλὰ καὶ κάθε παραβίασις τῶν δημοκρατικῶν μας νόμων, κάθε διαβρωτικὴ προπαγάνδα, κάθε ἐπιζήμια δημαγωγία, κάθε ἀνευθυνότης, κάθε ὑπονομευτικὴ δραστηριότης, κάθε ἀπόπειρα ἐκτροπῆς ἀπὸ τὴν δημοκρατικὴ τάξι, καθὼς ἀκόμη καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἀπαισιοδοξίας, τῆς γκρίνιας, τῆς μιζέριας καὶ γενικὰ κάθε τάσι ποὺ διασπᾶ τὴν εὐρύτερη ἐθνική μας ἑνότητα καὶ ὑπονομεύει τοὺς βασικοὺς ὑπερκομματικοὺς καὶ διαταξικοὺς θεσμούς μας, δηλαδὴ τοὺς θεσμοὺς τοῦ ἐθνικοῦ καὶ δημοκρατικοῦ μας καθεστῶτος.

β. Ἡ βιωσιμότης τοῦ Ἔθνους μας

Τὸ Ἔθνος μας πρέπει νὰ καταστῆ βιώσιμο μὲ τὴν σύγχρονη ἔννοια αὐτοῦ τοῦ ὅρου δηλαδὴ τῆς γενικῆς εὐημερίας τοῦ συνόλου τῶν μελῶν του. Καὶ αὐτό, πρέπει νὰ τὸ πετύχη ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ γρήγορα καὶ μέσα στὶς σύγχρονες συνθῆκες (ἐδαφικὰ ὅρια τῆς χώρας κλπ). Ἡ γενηά μας πρέπει λοιπὸν νὰ δώση τὴν δύσκολη ἀλλὰ καὶ τόσο ὡραία μάχη τῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου μας, τῆς προόδου καὶ τῆς κατακτήσεως τῆς εὐημερίας. Εἰδικώτερα ἡ νεολαία μας πρέπει νὰ συμβάλη ἀποφασιστικὰ σ' αὐτὸ τὸ τεράστιο ἔργο ἀναλαμβάνοντας ἕνα ὑπεύθυνο πρωτοπόρο καὶ ἐνθουσιώδη ρόλο στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἀνάπτυξι ὅλων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τοῦ τόπου μας, τὴν συνεχῆ πρόοδο καὶ τὴν κατάκτησι μιᾶς καλύτερης ζωῆς γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνες.

Ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν μετατροπὴ τῆς Ἑλλάδος μας σὲ μία σύγχρονη χώρα ποὺ θὰ ἀνήκη στὴν οἰκογένεια τῶν οἰκονομικῶς καὶ πολιτιστικῶς προηγμένων χωρῶν εἶναι καὶ αὐτὴ μία Μεγάλη Ἰδέα ἰσάξια μὲ ἐκείνην τῶν προγόνων μας.

Μὲ φωτεινὸ ὁδηγό τους τὴν Μεγάλη Ἰδέα τῆς ἐθνικῆς παλιγγενεσίας, τῆς ἐθνικῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἀποκαταστάσεως μὲ τὴν δημιουργία μιᾶς Μεγάλης Ἑλλάδος, οἱ προηγούμενες γενηὲς τῶν νεοελλήνων διεξήγαγαν ὑπέροχους ἀγῶνες καὶ ἔγραψαν χρυσὲς σελίδες στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος.

Οἱ ἀγῶνες ἐκεῖνοι δὲν ἀπέδωσαν γιὰ λόγους ἀντικειμενικοὺς τὸ ἅπαντον τῶν ἐπιδιώξεών τους καὶ δὲν ὁδήγησαν στὴν ἀναγέννησι τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς αὐτοκρατορίας ποὺ ὀνειρευόταν ἡ Φυλή μας.

Ἐπέτυχαν ὅμως τὴν ἀποτίναξι τοῦ ξένου ζυγοῦ, τὴν δημιουργία μιᾶς ἐλεύθερης ἑλληνικῆς κρατικῆς ἑστίας καὶ τὴν βαθμιαία ἐπέκτασί της σὲ ἀξιόλογο τμῆμα τῶν ἑλληνικῶν ἐδαφῶν.

Ἂν ὑπάρχη σήμερα ἐλεύθερη καὶ ἀνεξάρτητη Ἑλλάδα ποὺ καλύπτει τὰ ἐδάφη τὰ ὁποῖα καλύπτει, τοῦτο ὀφείλεται στοὺς ἡρωϊκοὺς ἀγῶνες ποὺ διεξήγαγαν οἱ Ἕλληνες μὲ φάρο τους τὴν Μεγάλη Ἰδέα.

Σήμερα, στὶς σύγχρονες συνθῆκες, ἡ Μεγάλη Ἰδέα, χωρὶς νὰ πάψη νὰ ὑπάρχη, χρειάζεται μία νέα, μία ἐκσυγχρονισμένη καὶ ρεαλιστικὴ μορφή. Τὸ περιεχόμενό της ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ (δημιουργία αὐτοκρατορίας) στρέφεται πιὰ κυρίως πρὸς τὸ ἐσωτερικό, γιατὶ χωρὶς βέβαια νὰ ἐγκαταλείψουμε τὶς δίκαιες ἐθνικές μας διεκδικήσεις καὶ χωρὶς νὰ παραιτηθοῦμε ἀπὸ τὸ ὅραμα μιᾶς πιὸ ὁλοκληρωμένης Ἑλλάδος, σὰν βασικοὺς σκοποὺς μας ἔχουμε πρὸ πάντων τὴν οἰκονομική, κοινωνική, πολιτιστικὴ καὶ πνευματικὴ πρόοδο, προκοπὴ καὶ ἀνάπτυξι τοῦ τόπου.

Ἡ πρόοδος αὐτὴ θέλει σχέδιο ἐπιτελικό. Θέλει πρόγραμμα ἐπιστημονικό. Θέλει σταθερὴ ἡγεσία. Θέλει πίστι, ὑπομονὴ καὶ ἐπιμονή. Θέλει ἐργασία γεμάτη αὐτοθυσία καὶ ἐνθουσιασμό. Ἡ πρόοδος αὐτὴ εἶναι ἀνάγκη καὶ πρέπει νὰ πραγματοποιηθῆ μὲ ρυθμοὺς πρωτοφανεῖς, μὲ ρυθμοὺς κυριολεκτικῶς θυελλώδεις. Ὁ καιρὸς ἐπείγει. Λόγοι ἱστορικοί, ἀνεξάρτητοι ἀπὸ τὴν θέλησι τῶν προηγουμένων Ἑλληνικῶν γενεῶν ἐπέφεραν μία καθυστέρησι τοῦ τόπου μας ποὺ σήμερα πρέπει νὰ καλύψουμε ὅσο μποροῦμε πιὸ γρήγορα. Ἡ παροῦσα γενεὰ τῶν Ἑλλήνων εἶναι ἐκείνη ἡ ὁποία καλεῖται ἀπὸ τὴν ἱστορία νὰ δώση καὶ νὰ κερδίση τὴν δύσκολη καὶ μεγάλη μάχη τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς Ἑλλάδος ὥστε νὰ φθάσουμε τὶς ἀνεπτυγμένες χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἡ μάχη εἶναι φυσικὸ νὰ παρουσιάση πολλὲς δυσχέρειες ποὺ κάποτε εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μεγαλύτερες ἀκόμη καὶ ἀπὸ ἐκεῖνες τῶν σκληρῶν ἐθνικοαπελευθερωτικῶν ἀγώνων τῶν προγόνων μας.

Αὐτὴ ὅμως ἡ δυσχερὴς μάχη εἶναι κρίσιμη γιὰ ὁλόκληρο τὸ μέλλον τῆς Φυλῆς μας καὶ γιὰ τοῦτο πρέπει νὰ σημάνουμε συναγερμὸ καὶ κινητοποίησι ὅλων τῶν δυνάμεών μας γιὰ νὰ τὴν δώσουμε νικηφόρα καὶ νὰ κερδίσουμε τὴν δημιουργία τῆς νέας Ἑλλάδος.

Ἡ νεολαία καλεῖται ἰδιαίτερα νὰ μετάσχη μὲ πνεῦμα εὐθύνης καὶ αὐταπαρνήσεως σ᾽ αὐτὴ τὴ μάχη τῆς ὁποίας τὸ γέρας εἶναι μία νέα Ἑλλάδα τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας. Ἡ συμμετοχὴ σ᾽ αὐτὴν τὴν μάχη εἶναι ἱερὸ καθῆκον, ζήτημα τιμῆς γιὰ κάθε Ἕλληνα καὶ συνάμα τοῦ προσφέρει καὶ τὸ ὡραιότερο καὶ τὸ εὐγενέστερο πεδίο γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς πιὸ πλατειᾶς δημιουργικῆς δραστηριότητος.

γ. Ὁ διεθνὴς ρόλος τοῦ Ἔθνους μας

Τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος πρέπει νὰ ἀναγεννηθῆ ὄχι μόνο ὑλικῶς ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς. Πρέπει νὰ δημιουργήση ἕνα ἀνώτερο σύγχρονο δημοκρατικὸ πολιτισμὸ ποὺ νὰ βασίζεται στὴν μεγάλη ἑλληνικὴ παράδοσι καὶ νὰ συνδυάζεται μὲ αὐτήν.

Σὰν συνεχιστὴς τοῦ ἀθάνατου ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς κληρονομίας τὸ Ἔθνος μας καλεῖται σήμερα ἀπὸ τὴν ἱστορία νὰ ἀναλάβη ξανὰ ἕνα ἐξέχοντα πολιτιστικὸ ρόλο μέσα

στὰ πλαίσια τοῦ ἑλληνογεννημένου δυτικοῦ δημοκρατικοῦ κόσμου. Ἡ Ἑλλάδα σὰν ἀρχικὴ πηγὴ τῶν δυτικῶν ἰδεῶν, σὰν σύμβολο τῶν δημοκρατικῶν ἰδεωδῶν καὶ σὰν θεματοφύλακας τῆς Ἑλληνικῆς κληρονομίας μπορεῖ καὶ πρέπει νὰ μετάσχη ἐνεργῶς στὴν σύγχρονη πάλη τῶν ἰδεῶν καὶ νὰ βοηθήση θετικὰ τὸν ἐλεύθερο κόσμο στὸν ζωτικῆς σημασίας ἰδεολογικό του ἀγώνα ἐναντίον τοῦ ὁλοκληρωτικοῦ βαρβαρισμοῦ. Εἰδικώτερα ἡ Ἑλλὰς ἔχει μεγάλη ἰδεολογικοπολιτικὴ ἀποστολὴ στὴν περιοχὴ τῆς Βαλκανικῆς, τῆς ἀνατολικῆς Μεσογείου καὶ τῆς Ἐγγὺς Ἀνατολῆς, στὴν ὁποία ἀποτελεῖ πρότυπη νησίδα φιλελευθέρου δημοκρατικοῦ κράτους καὶ πηγὴ ἀστείρευτη πολιτισμοῦ.

Ἡ νεολαία μας καλεῖται σήμερα νὰ προσφέρη τὸ ἅπαντον τοῦ πνευματικοῦ δυναμισμοῦ της, τῶν ἰδεολογικῶν ἐνδιαφερόντων της καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ μορφωτικῆς της προσπάθειας σ' αὐτὸ τὸ ὑψηλὸ καὶ εὐγενὲς ἔργο. Πρὸς τὰ ἐκεῖ πρέπει νὰ κατευθύνη ἡ νεολαία μας τὰ ἰδεολογικά της ἐνδιαφέροντα καὶ νὰ μὴ ἐπιτρέπη σὲ καμμία περίπτωσι σὲ ξένες προπαγάνδες νὰ τὴν ἀποπροσανατολίζουν καὶ νὰ τὴν ἐκτρέπουν ἀπὸ τὴν μεγάλη κοίτη τοῦ ἑλληνικοῦ ἐθνικοῦ πνεύματος.

Μὲ ὁδηγό της λοιπὸν τὸ ἐθνικὸ ἰδεῶδες, ἡ νεολαία μας ἀποκτᾶ ἰδανικὰ τὰ ὁποῖα στηρίζονται στὴν ἐλευθερία καὶ ταυτόχρονα διασποῦν τὰ στενὰ ὅρια τοῦ ἀτόμου καὶ χωρὶς νὰ τὸ παραγνωρίζουν ἀποκτοῦν εὐρύτερη ἀνθρώπινη ἀξία. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ δρᾶσις τὴν ὁποία καλεῖται νὰ ἀναλάβη ἡ νεολαία μας γιὰ τὴν διαφύλαξι τῆς ἐλευθέρας ὑπάρξεως, τὴν βιωσιμότητα καὶ τὴν ἀκτινοβολία τοῦ ἔθνους μας εἶναι δρᾶσις ἀτομικὴ καὶ ταυτόχρονα ἐθνικὴ καὶ πανανθρωπιστική.

2. Ἐλευθερία —Δημοκρατία

Ἡ Δημοκρατία εἶναι ἕνα σύστημα στὸ ὁποῖο κάθε ἄτομο καὶ κατ' ἐπέκτασιν κάθε λαὸς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κατευθύνη τὶς πράξεις του καὶ νὰ καθορίζη τὶς τύχες του.

Στὴν Δημοκρατία ὁ πολίτης ἔχει ὄχι μόνον ὑποχρεώσεις ἀλλὰ καὶ δικαιώματα τὰ ὁποῖα ἀσκεῖ χωρὶς ἄλλον περιορισμὸ ἐκτὸς ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ ἐπιβάλλει ὁ δημοκρατικὸς νόμος χάριν τῆς προστασίας τῆς ἐλευθερίας τῶν ἄλλων μελῶν τῆς κοινωνίας καὶ τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συμφερόντων.

Μὲ τὴν ἔννοια αὐτὴ ἡ Δημοκρατία εἶναι μία μεγάλη ἀλληλεγγύη μεταξὺ ἐλευθέρων καὶ ἰσοτίμων ἀνθρώπων.

Ἡ Δημοκρατία εἶναι πολιτική, κοινωνική, οἰκονομικὴ καὶ πνευματική.

Πολιτικὴ δημοκρατία σημαίνει τὴν ὕπαρξι πολιτικῆς ἐλευθερίας ἡ ὁποία παρέχει σὲ ὅλους τοὺς πολῖτες τὴν δυνατότητα νὰ μετέχουν στὴν διαχείρισι τῶν κοινῶν ὑποθέσεων καὶ στὸν καθορισμὸ τῶν προσανατολισμῶν τοῦ Ἔθνους. Κάθε πολίτης μπορεῖ νὰ ἐκλέγη καὶ νὰ ἐκλέγεται, νὰ ἱδρύη κόμματα ἢ νὰ ἀνήκη σ' αὐτά, νὰ ἐκφράζη προφορικὰ ἢ γραπτὰ τὶς πολιτικές του ἀντιλήψεις. Ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐλέγχη ἐλεύθερα τοὺς πάντες, νὰ καταφέρεται ἐναντίον ὅσων πιστεύει ὡς ἀξιοκατακρίτων, νὰ ἔχη οἱανδήποτε γνώμη γιὰ τοὺς κυβερνῆτες του, νὰ διαμαρτύρεται ἂν νομίζη ὅτι ἀδικεῖται ἢ ὅτι παραβιάζονται ἀπὸ οἱονδήποτε οἱ νόμοι τῆς Πολιτείας. Ὁ πολίτης τῆς Δημοκρατίας ἔχει τὸ

δικαίωμα νὰ ψηφίζη τὸ κόμμα καὶ τοὺς ὑποψηφίους τῆς ἀρεσκείας του. Ἔχει τὴν δυνατότητα προσερχόμενος κατὰ τακτὰ διαστήματα στὶς κάλπες νὰ ἀλλάζη κυβερνῆτες.

Τὸ σύστημα τῆς μονοκομματικῆς δικτατορίας ποὺ ἐφαρμόζουν οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἰσχύει στὴν χώρα μας ἡ ὁποία διατηρεῖ τὴν κοινοβουλευτικὴ δημοκρατία ὅπου ὄχι μόνον κυβερνᾶ ἡ ἑκάστοτε πλειοψηφία ἀλλὰ καὶ ἡ ἑκάστοτε μειοψηφία ἐλέγχει.

Οἱ κομμουνισταὶ ἰσχυρίζονται ὅτι στὶς χῶρες ὅπου κυβερνοῦν εἶναι πλειοψηφία καὶ συνεπῶς ὀρθῶς κυβερνοῦν. Καὶ ἂν ὅμως ἀκόμη ἦταν ἔτσι καὶ πάλι τὸ καθεστώς τους ἀποτελεῖ παραβίασι τῆς δημοκρατίας γιατὶ δὲν ἐπιτρέπουν στὴν ὑποτιθέμενη μειοψηφία νὰ τοὺς ἐλέγχη καὶ τῆς ἀφαιροῦν κάθε δυνατότητα νὰ δράση νομίμως ἀλλὰ ἐλευθέρως γιὰ νὰ καταστῆ καὶ αὐτὴ μὲ τὴν σειρά της πλειοψηφία.

Κοινωνικὴ δημοκρατία σημαίνει τὴν ἔλλειψι τυπικῶν καὶ νομικῶν φραγμῶν στὴν κοινωνικὴ σταδιοδρομία τοῦ ἀτόμου, τὴν ἔλλειψι εἰδικῶν προνομιούχων τάξεων ἢ ἀτόμων, τὴν ἰσότητα ἔναντι τοῦ νόμου, τὸν μὴ διαχωρισμὸ τῶν πολιτῶν σὲ κλειστὲς ὁμάδες ἀνώτερες καὶ κατώτερες. Ὁ οἱοσδήποτε πολίτης μπορεῖ νὰ καταλάβη ὁποιοδήποτε ἀξίωμα ἀρκεῖ βεβαίως νὰ κατορθώση νὰ συγκεντρώση τὰ ἀναγκαῖα προσόντα καὶ νὰ ἐπιδείξη τὴν ἀπαραίτητη ἱκανότητα.

Στὶς κομμουνιστικὲς χῶρες τὰ μέλη τοῦ μοναδικοῦ κόμματος δηλαδὴ ἕνα 7-10% τοῦ πληθυσμοῦ ἀποτελοῦν ἕνα ἰδιαίτερο κλειστὸ κόσμο μὲ εἰδικὰ προνόμια, ποὺ στέκεται πάνω ἀπὸ τὸν νόμο καὶ ἀσκεῖ μία ἀνεξέλεγκτη καὶ ἀπεριόριστη ἐξουσία. Τέτοια προνομιοῦχα ἄρχουσα τάξις δὲν ὑφίσταται στὴν χώρα μας καὶ εἴμεθα ὑπερήφανοι γι' αὐτό.

Οἰκονομικὴ δημοκρατία σημαίνει νὰ ἔχη κάθε ἄτομο τὴν δυνατότητα νὰ ἀναπτύξη ἰδιωτικὴ ἐπαγγελματικὴ πρωτοβουλία, νὰ ἔχη ἰδιοκτησία, νὰ ὑπερασπίζεται τὰ συμφέροντά του καὶ νὰ διαθέτη μία οἰκονομικὴ βάσι ἀνεξαρτησίας. Σημαίνει ἐπίσης τὴν δυνατότητα ἀτόμων καὶ κοινωνικῶν στρωμάτων νὰ προβάλλουν αἰτήματα, νὰ ὑπερασπίζωνται τὰ συμφέροντά των καὶ νὰ ἐπιδιώκουν μὲ νόμιμα μέσα τὴν βελτίωσι τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἐν γένει ὑλικῆς των καταστάσεως. Ὁ πολίτης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται ἐλεύθερα στὸ ἐπάγγελμα καὶ στὸν τόπο ποὺ θέλει καὶ νὰ διαθέτη κατὰ βούλησιν τὸ προϊὸν τοῦ μόχθου του νὰ ἔχη χρόνο γιὰ ἀνάπαυσι καὶ νὰ τὸν χρησιμοποιῆ ὅπως θέλη. Ὁ κομμουνιστικὸς θεσμὸς τῆς καταναγκαστικῆς ἐργασίας δὲν ὑπάρχει στὴν χώρα μας καὶ εἴμεθα ὑπερήφανοι γι' αὐτό. Ὅπως ὑπερήφανοι εἴμαστε ἐπίσης καὶ ἐπειδὴ στὴν χώρα μας τὰ συνδικάτα δὲν εἶναι κρατικοποιημένα καὶ δὲν ἔχει καταργηθῆ ἡ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία καὶ ἡ ἐλεύθερη οἰκονομικὴ δραστηριότης τοῦ ἀνθρώπου.

Πνευματικὴ δημοκρατία τέλος σημαίνει τὴν ἐλευθερία τῆς σκέψεως, τῆς ἔρευνας, τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς πίστεως. Σημαίνει τὴν ὕπαρξι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀμφιβολίας, τῆς ἀνησυχίας, τῆς ἀναζητήσεως. Σημαίνει τὴν ἔλλειψι δεσμευτικῶν περιορισμῶν στὴν ἐπιστημονικὴ ἔρευνα, στὴν πνευματικὴ δημιουργία, στὴν θρησκευτικὴ πίστι καὶ στὴν ἰδεολογικὴ ἀναζήτησι. Σημαίνει ἐπίσης τὴν ἀνεμπόδιστη ἐπικοινωνία μὲ ὅλες τὶς ἰδέες, τὰ δόγματα καὶ τὶς πληροφορίες. Ὁ πολίτης τῆς Δημοκρατίας δικαιοῦται νὰ σκέπτεται ἐλεύθερα, νὰ πληροφορῆται τὰ πάντα, νὰ πιστεύη ὅ,τι θεωρεῖ ὡς ὀρθόν. Δικαιοῦται ἐπίσης

νὰ ἐρευνᾶ ἐλεύθερα στὸν χῶρο τῶν ἰδεῶν καὶ νὰ μεταβάλλη ἰδέες ἂν τὸ ἐπιθυμῆ. Ὁ ἐπιστήμων ἐρευνᾶ χωρὶς νὰ δεσμεύεται ἀπὸ κάποιο ἐπίσημο δόγμα, ἀπὸ κάποια κομματικὴ γραμμὴ ἢ ἀπὸ μία δῆθεν αὐθεντία—ἀρχηγό. Καὶ ὁ διανοούμενος δικαιοῦται ἐπίσης νὰ δημιουργῆ ἐλεύθερα χωρὶς νὰ δεσμεύεται ἀπὸ καμμία ἐπίσημη αἰσθητικὴ ἀντίληψι, κομματικὴ γραμμὴ καὶ τεχνοτροπία. Ὁ συγγραφεὺς γράφει ὅ,τι θέλει, ὁ τύπος δημοσιεύει ὅ,τι θέλει, τὸ θέατρο ἀνεβάζει ἔργα τῆς δικῆς του ἐκλογῆς, οἱ κινηματογραφικὲς ἑταιρίες γυρίζουν ταινίες χωρὶς περιορισμοὺς ἐκτὸς τῶν ἠθικῶν καὶ ὁ πιστὸς ἀσκεῖ πανελεύθερος τὴν θρησκευτική του λατρεία.

Στὴν Ἑλλάδα κανένα ἄτομο καὶ κανένα κόμμα δὲν ἀσκεῖ ἰδεολογικὸ ἔλεγχο καὶ δὲν ἐπιβάλλει μία δική του γραμμὴ ἐπὶ τοῦ πνεύματος. Καὶ δικαίως εἴμεθα ὑπερήφανοι γι' αὐτό.

Φυσικὰ ὅλα τὰ πολιτικά, κοινωνικά, οἰκονομικὰ καὶ πνευματικὰ δικαιώματα ἀναγνωρίζονται πάντοτε μέσα στὸ πλαίσιο τῶν δημοκρατικῶν νόμων ποὺ διασφαλίζουν τὴν δημοκρατικὴ τάξι καὶ μέσα στὸ πλαίσιο τοῦ σεβασμοῦ τῶν δικαιωμάτων τῶν ἄλλων πολιτῶν καὶ τῶν ζωτικῶν συμφερόντων τοῦ Ἔθνους.

Ἔτσι, ἡ πολιτικὴ δημοκρατία σημαίνει βέβαια τὴν ἐλευθερία κάθε πολιτικῆς δράσεως ὄχι ὅμως καὶ ἐκείνης ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ στὴν κατάργησι τῆς δημοκρατίας.

Ἡ δημοκρατία λοιπὸν περικλείει πάντοτε καὶ ὁπωσδήποτε καὶ τὸ στοιχεῖο τῆς συνεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν προάσπισι, διαφύλαξι καὶ τελειοποίησί της ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν της—ἐκείνων οἱ ὁποῖοι τὴν παραβιάζουν καὶ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐνεργοῦν γιὰ τὴν κατάργησί της.

Στὴν δημοκρατία κάθε ἄνθρωπος δικαιοῦται νὰ σκέπτεται, νὰ ἐρευνᾶ καὶ νὰ δημιουργῆ ἐλεύθερος. Δικαιοῦται νὰ ἔχη ἰδιωτικὴ ζωή, ἀτομικὲς προτιμήσεις, ὑποκειμενικὲς τάσεις, ὑπεύθυνη προσωπικότητα. Τὸ σπίτι του εἶναι ἱερὸ καὶ ἀπαραβίαστο ἄσυλο καὶ ἡ οἰκογένεια θεσμὸς σεβαστός.

Ὁ πολίτης δικαιοῦται καὶ μπορεῖ νὰ παρουσιάση στοὺς συνανθρώπους του οἱανδήποτε θεωρία, νὰ τοὺς ἐκθέση ἀνεμπόδιστα τὶς σκέψεις του, νὰ ἐπικοινωνῆ ἐλεύθερα καὶ ἀνεξέλεγκτα μὲ τὰ ἄλλα μέλη τῆς κοινωνίας.

Δικαιοῦται νὰ ἀναπτύξη πολιτικὴ δραστηριότητα καὶ ἂν κατορθώση νὰ πείση τὴν πλειοψηφία τῶν συμπατριωτῶν του μπορεῖ ἀκόμη καὶ νὰ κυβερνήση τὴν χώρα.

Μπορεῖ νὰ ἐκλέγη ἐλεύθερα τοὺς βουλευτάς του, τοὺς δημάρχους καὶ τοὺς δημοτικοὺς συμβούλους του, τὴν ἡγεσία τῶν σωματείων του. Μπορεῖ νὰ συγκροτῆ οἱασδήποτε μορφῆς ὀργανώσεις, συλλόγους καὶ σωματεῖα.

Ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ διαμαρτύρεται, νὰ προσφεύγη στὰ δικαστήρια, νὰ ἀπευθύνεται στὶς ἀρχὲς καὶ νὰ ἀπεργῆ ἂν τὸ θεωρῆ σκόπιμο.

Δημοκρατία σημαίνει νὰ ἐκλέγης ἐλεύθερα ὄχι μόνο τὴν θρησκεία σου καὶ τὴν πολιτική σου ἰδεολογία ἀλλὰ καὶ τὸν φίλο σου καὶ τὸν γείτονά σου. Ζεῖς σὲ δημοκρατία ὅταν μπορεῖς νὰ πῆς «ὄχι» σὲ κάθε παράλογη ἢ παράνομη ἀπαίτησι οἱουδήποτε. Αὐτὴν τὴν δημο-

κρατία τὴν ἔχουμε στὴν Ἑλλάδα καὶ εἴμεθα ὑπερήφανοι γι' αὐτήν.

Δημοκρατία θὰ πῆ νὰ μπορῆς νὰ καταστρώνης τὰ σχέδιά σου γιὰ τὸν ἑαυτό σου καὶ γιὰ τὰ παιδιά σου. Δημοκρατία εἶναι τὸ δικαίωμα νὰ εἶσαι ἀνήσυχος καὶ νὰ ἀνακαλύπτης νέες μορφὲς ἐκφράσεως, σκέφεως, τέχνης καὶ ζωῆς. Δημοκρατία μὲ ἕνα λόγο εἶναι νὰ εἶσαι κύριος τοῦ ἑαυτοῦ σου, τῆς ζωῆς σου τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντός σου. Καὶ αὐτὸ ἀκριβῶς ἰσχύει γιὰ ὅλους τοὺς Ἕλληνες.

Στὴν Δημοκρατία ὑπάρχει ἀνοχὴ μεταξὺ τῶν διαφόρων τάσεων καὶ ἀντιλήψεων. Αὐτὸ ἰσχύει στὴν Ἑλλάδα ὡς τὸ σημεῖο ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ κομμουνισταὶ νὰ ἔχουν τὴν εὐχέρεια νὰ δροῦν ἀσύδοτα σ' αὐτὸν τὸν τόπο ἐναντίον τοῦ ὁποίου διέπραξαν μύρια ἐγκλήματα.

Ἡ Δημοκρατία, ἰδεῶδες καὶ ἡ ἴδια, καθορίζει ταυτόχρονα καὶ τὸ πνεῦμα μὲ τὸ ὁποῖο ἐπιδιώκουμε τὴν πραγματοποίησι ὅλων τῶν ἰδεωδῶν μας. Εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως συστημάτων, θεωριῶν, τάσεων, τάξεων, συμφερόντων καὶ κομμάτων. Αὐτὴ ἡ συνύπαρξις μπορεῖ νὰ ὑπάρχη μόνον στὴ Δημοκρατία. Αὐτὴ ἡ συνύπαρξις μὲ τὴν πραγματικὴ ὅμως ἔννοια τοῦ ὅρου εἶναι ἀποκλειστικὴ μέθοδος τῆς Δημοκρατίας.

Φυσικὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἀντιθέσεις ἰδεῶν καὶ συμφερόντων. Ἡ Δημοκρατία ὅμως δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ ἐμποδίση διὰ τῆς βίας τὴν ἐκδήλωσι αὐτῶν τῶν ἀντιθέσεων. Δὲν καταστέλλει μὲ τὴν χρῆσι ἐξωτερικῆς βίας τὴν σύγκρουσι τῶν ἀντιθέτων. Ἀπεναντίας μὲ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀνοχὴ διευκολύνει τὴν ἀντιπαράθεσί τους καὶ τὴν πάλη ἡ ὁποία πρέπει νὰ διεξάγεται μεταξύ των μὲ μέσα εἰρηνικὰ καὶ νόμιμα. Ἔτσι ἀποφεύγεται ἡ χρῆσις τῆς βίας πρὸς ὄφελος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης παρατάξεως καὶ ἀποφεύγονται ἐπίσης οἱ καταστρεπτικὲς συνέπειες ποὺ ἔχει ἡ ἄσκησί της γιὰ τὸ κοινωνικὸ σύνολο.

Ἀσφαλῶς ὅλα αὐτὰ δὲν σημαίνουν ὅτι στὴν Δημοκρατία δὲν γίνονται ἀδικίες, ὅτι ἀποφεύγεται κάθε ἐκμετάλλευσις καὶ ὅτι ἐπικρατεῖ παντοῦ καὶ πάντοτε τὸ δίκαιο. Ὅλα αὐτά, καὶ οἱ ἀδικίες καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις καὶ ἡ ἐπικράτησις κάποτε τῶν συμφερόντων τῆς μειοψηφίας, εἶναι πράγματα ἀνθρώπινα τὰ ὁποῖα συμβαίνουν καὶ τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαλειφθοῦν ἀπόλυτα. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ κάνει ἡ Δημοκρατία καὶ μόνον αὐτή, εἶναι ὅτι μὴ παραχωρώντας τὴν ἀπόλυτη καὶ ἀνεξέλεγκτη ἐξουσία σὲ καμμία παράταξι, περιορίζει καὶ ἐλέγχει κατὰ τὸ δυνατὸν αὐτὰ τὰ μειονεκτήματα τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Δημοκρατία μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὸ δίκηο του. Καὶ στὸ τέλος πάντοτε κάτι κερδίζει. Ἐνῶ ἐὰν στερηθῆ τὸ δικαίωμα νὰ ὑποστηρίζη τὰ συμφέροντά του, τότε καταστρέφεται. Ὅποιος χάσει τὴν Δημοκρατία, στὸ τέλος χάνει τὰ πάντα.

Στὸ δημοκρατικὸ καθεστὼς ἡ ἐξουσία δὲν ἀποτελεῖ αἰώνιο κτῆμα οἱουδήποτε. Ὑπάρχουν πολλὰ κόμματα καὶ ὁ λαὸς ἀναθέτει σὲ ἕνα ἢ σὲ πολλὰ ἀπὸ αὐτὰ τὴν ἄσκησι τῆς ἐξουσίας γιὰ μία ὁρισμένη χρονικὴ περίοδο.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον ἡ ἐναλλαγὴ στὴν ἄσκησι τῆς ἐξουσίας ποὺ χαρακτηρίζει τὸ δημοκρατικὸ καθεστώς. Τὸ ἄλλο χαρακτηριστικό του εἶναι ὅτι ἡ ἐξουσία δὲν εἶναι ἀνεξέλεγκτη. Αὐτὸς ποὺ κυβερνᾶ ὄχι μόνον δὲν βρίσκεται ὑπεράνω τῆς κριτικῆς, ἀλλὰ ἀντίθετα κάθε ἐνέργειά του ἐλέγχεται περισσότερο ἀπὸ οἱουδήποτε ἄλλου ἀνθρώπου.

Ἡ ἀντιπολίτευσις, ὁ τύπος, οἱ ὀργανώσεις, τὰ συνδικάτα, οἱ πάντες ἐλέγχουν τὶς πράξεις του. Αὐτὸς ποὺ κυβερνᾷ σὲ μία δημοκρατία βρίσκεται διαρκῶς κάτω ἀπὸ τὸ ἄγρυπνο βλέμμα τῆς κοινῆς γνώμης καὶ λόγω τῆς φύσεως τῆς Δημοκρατίας εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ ὑπολογίζη πολὺ στὶς ἀντιδράσεις τῆς κοινῆς γνώμης.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο στὴν Δημοκρατία, τὸ Κράτος δὲν συνδέεται μόνιμα μὲ ἕνα κόμμα, μὲ μία παράταξι ἢ μὲ μία κοινωνικὴ τάξι. Εἶναι ἕνα ὄργανο ποὺ ἐλέγχεται ἀπὸ τὸ σύνολο τῆς κοινωνίας καὶ βρίσκεται στὴν ὑπηρεσία αὐτοῦ τοῦ συνόλου, ἐκφράζοντας τὴν συνισταμένη τῆς βουλήσεώς του. Γι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ἡ πιστὴ ἐφαρμογή, ἡ ἄγρυπνη περιφρούρησις καὶ ἡ συνεχὴς τελειοποίησις τῆς Δημοκρατίας ἀποτελοῦν ἕνα μεγάλο, θετικὸ καὶ ἀνώτερο ἰδεῶδες.

3. Χριστιανισμὸς

Ὁ χριστιανισμὸς εἶναι μία φιλοσοφία τῆς ὑπάρξεως ποὺ μᾶς διδάσκει ποιὸ εἶναι τὸ Καλὸ καὶ ποιό εἶναι τὸ Κακό, πῶς νὰ κάνουμε τὸ πρῶτο καὶ νὰ ἀποφεύγουμε τὸ δεύτερο. Εἶναι μία διδασκαλία γιὰ ἕνα ἀνώτερο, ἠθικώτερο καὶ ἀνθρωπινότερο τρόπο ζωῆς, ποὺ στηρίζεται στὴν ἀδελφικὴ ἀγάπη καὶ στὴν ἐλεύθερα υἱοθετημένη ἰσότητα.

Ἡ ζωὴ ἐκείνου ποὺ ἀκολουθεῖ τὴν χριστιανικὴ διδασκαλία ἔχει μία ἀνώτερη ἠθικὴ βάσι. Ταυτόχρονα ἀποβλέπει στὴν διαρκῆ ἐξύψωσι καὶ τελείωσι τοῦ κάθε ἀτόμου πράγμα βέβαια ποὺ στὸ τέλος ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα τὴν ἐξύψωσι καὶ τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας. Κύριος στόχος εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς ἄνθρωπος καὶ διὰ τῆς ἐξυψώσεώς του ἡ δημιουργία τῆς μεγάλης παναθρώπινης ἀλληλεγγύης. Μὲ τὴν ἀλληλεγγύη αὐτὴν ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ ἑνότης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν ἑαυτό του καὶ μὲ τοὺς συνανθρώπους του. Ταυτόχρονα ὅμως ἐπιτυγχάνεται καὶ ἡ ἠθικὴ ἐξέλιξι ὁλόκληρης τῆς κοινωνίας μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἁρμονικώτερη λειτουργία της. Ὁ χριστιανισμὸς δίνει τὸν βαθυτερο καὶ ἀναγκαῖο ἀνθρωπιστικὸ τόνο σὲ ὅλες τὶς κοινωνικὲς ἐκδηλώσεις καὶ δραστηριότητες καὶ παρέχει ἕνα ἀπαραίτητο ἀνθρωπιστικὸ προσανατολισμὸ στὶς τεχνικὲς κατακτήσεις τῆς ἐποχῆς μας καὶ γενικώτερα στὸ σύγχρονο ἰδεῶδες τῆς προόδου.

Ὁ χριστιανὸς εἶναι ἕνας ἄνθρωπος ποὺ ἀποδέχεται ὁρισμένες ὑψηλὲς ἠθικὲς ἀξίες καὶ δρᾷ μὲ ὁδηγό του αὐτὲς τὶς ἀξίες καὶ μὲ σκοπόν του τὴν πανανθρώπινη ἀλληλεγγύη.

Μὲ τὸν χριστιανισμό, ἡ τροχιὰ τῆς κοινωνικῆς ἐξελίξεως τῆς ἀνθρωπότητος προσανατολίζεται καὶ δεσμεύεται πρὸς τὴν ἀποκατάστασι τῆς ἀξίας «ἐλεύθερος καὶ ἠθικὸς ἄνθρωπος ἐν τῇ ἁρμονικῇ συμβιώσει».

Γι' αὐτὸ ὁ χριστιανισμὸς μὲ τὴν ἔννοια τῆς τάσεως καὶ τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν ἠθικὴ τελειοποίησι τοῦ ἀνθρώπου καὶ μὲ τὶς ἠθικές, ἐξυγιαντικές, ἀνυψωτικὲς προεκτάσεις καὶ ἐπιπτώσεις του στὸ κοινωνικὸ σύνολο, ἀποτελεῖ ἕνα πανανθρώπινο θετικὸ καὶ δημιουργικὸ ἰδεῶδες.

4. Δύσις — Εὐρώπη

Κληρονόμος καὶ συνεχιστὴς τόσο τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὅσο καὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας εἶναι ἡ Δύσις. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς

στὴ Δύσι κυριαρχοῦν οἱ ἀρχὲς τῆς Δημοκρατίας, τοῦ Ἔθνους, τοῦ Ἀνθρωπισμοῦ καὶ τῆς Ἀλληλεγγύης.

Πολιτισμὸς τῆς Δύσεως εἶναι ὁ Ἑλληνοχριστιανικὸς πολιτισμὸς ὁ ὁποῖος παρουσιάζεται σὰν σύνθεσις τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας.

Σὰν κύριο χαρακτηριστικὸ τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ τὸ αἴτημα γιὰ τὴν πραγμάτωσι τῶν ἀνωτέρων ἀξιῶν τῆς ζωῆς. Σ' αὐτὸν τὸν πολιτισμὸ ὑπῆρξε ἕνας κεντρικὸς ἄξονας: ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν βελτίωσι τῆς τύχης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀξιοποίησι ὅλων τῶν φυσικῶν, πνευματικῶν καὶ ἠθικῶν πιθανοτήτων καὶ δυνατοτήτων του.

Ὁ ἀρχαῖος ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἔθεσε τὶς βάσεις γιὰ τὸν ἐκπολιτισμὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ εἶναι βέβαιο ὅτι μόνον οἱ λαοὶ ποὺ ἐπικοινώνησαν ἢ θὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸ ἀρχαῖο ἑλληνικὸ πνεῦμα ἐκπολιτίσθηκαν καὶ θὰ ἐκπολιτισθοῦν.

Μὲ τὴν ἀντίθεσι τοῦ ἑλληνικοῦ, τὸ ὁλοκληρωτικὸ βαρβαρικὸ ἀσιατικὸ πνεῦμα ποὺ στὴν ἐποχή μας τὸ ἐνσαρκώνει καὶ τὸ ἐκφράζει δυναμικὰ ὁ κομμουνισμὸς ἴσως νὰ ἀναστατώνεται καὶ ἀκόμη ἴσως - ἴσως καὶ νὰ κατακτᾶται ὁ κόσμος ἀλλὰ ποτὲ δὲν βελτιώνεται καὶ δὲν εὐεργετεῖται.

Μόνο τὸ ἀνθρωπιστικὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα συζητεῖ «μετὰ λόγου» καὶ ἀποδέχεται τὸ Καλὸ ὅπου βρίσκεται αὐτὸ καὶ ἀπορρίπτει τὸ Κακὸ ὅπου βρίσκεται αὐτό.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐδημιούργησαν τὸ ἰδεῶδες τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Δημοκρατας, καθὼς καὶ τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀνεξάρτητης καὶ ὑπεύθυνης ἀνθρώπινης προσωπικότητος.

Γι' αὐτὸ ἀνέκαθεν ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς βρισκόταν σὲ σκληρὸ θανάσιμο ἀγώνα ἐναντίον τοῦ τυραννικοῦ ἀνελευθέρου καὶ μαζικοῦ ἀσιατικοῦ πνεύματος. Ὁλόκληρη ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία κυριαρχεῖται ἀπὸ αὐτὸν τὸν ὑπέρτατο ἀγώνα τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τῆς βαρβαρότητος ποὺ μέσα στὴν διεργασία τῆς ἱστορίας ἔγινε ἀγώνας τῆς Εὐρώπης κατὰ τῆς Ἀσίας καὶ σήμερα ἀγώνας τῆς Δημοκρατίας κατὰ τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Ἀργότερα, ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία συμπλήρωσε καὶ σὲ ἀρκετὰ σημεῖα ὑπερέβαλε τὴν κλασσικὴ ἀρχαιότητα ἐξαλείφοντας κάθε πρόληψι ἀνισότητος καὶ διδάσκοντας τὴν γενικὴ ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη.

Ἀπὸ τὴν γόνιμη σύνθεσι τῶν θετικῶν στοιχείων τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τοῦ χριστιανισμοῦ προῆλθε ὁ ἀνώτερος πολιτισμὸς ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ σήμερα τὸν πολιτισμὸ τῆς δημοκρατικῆς Δύσεως.

Ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς ἔχει μία δική του ἀντίληψι γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ ἀντίληψι τοῦ κομμουνισμοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο εἶναι διαμετρικὰ ἀντίθετη ἀπὸ ἐκείνην τῆς Δύσεως. Καὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς βρίσκεται ἡ πηγὴ τῆς μεγάλης συγκρούσεως τοῦ αἰώνα μας.

Ὁ κομμουνισμὸς δὲν πιστεύει στὸν ἄνθρωπο ὡς πρὸς μίαν αὐθύπαρκτη ἀξία, δὲν σέβεται τὴν ἀξιοπρέπειά του καὶ ἐπιχειρεῖ τὴν ὁλοσχερῆ καταστροφὴ τοῦ ἀτόμου.

Στὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι αὐτῆς τῆς ἀπροσμέτρητα μεγά-

λης ἀπειλῆς, ὁλόκληρος ὁ ἐλεύθερος κόσμος εἶναι ἑνωμένος γιὰ τὴ διάσωσι τοῦ κοινοῦ του πολιτισμοῦ.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἑνότητος τῆς Δύσεως εἶναι σήμερα κάτι παραπάνω ἀπὸ ζωτικῆς σημασίας. Εἶναι ζήτημα ὑπάρξεως. Εἶναι ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου.

Ἡ Δύσις εἴτε θὰ ἑνωθῆ καὶ θὰ θριαμβεύση, εἴτε διηρημένη θὰ καταστραφῆ κάτω ἀπὸ τὰ μεθοδικὰ πλήγματα τοῦ κομμουνιστικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ. Καὶ μαζὶ μὲ αὐτήν, θὰ καταστραφῆ ἴσως γιὰ πάντα ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμὸς καὶ κάθε ἀξία ποὺ ἐδημιούργησε μὲ μία ἐπίμονη καὶ ἐπίπονη τρισχιλιετῆ ἀνοδικὴ πορεία του ὁ Ἄνθρωπος. Θὰ καταστραφῆ δηλαδὴ ὁ ἴδιος ὁ Ἄνθρωπος σὰν ὑπέρτατη ἀξία.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἑνότητος εἶναι ἰδιαίτερα ἐπιτακτικὴ γιὰ τὴν Εὐρώπη ποὺ συνορεύει ἄμεσα μὲ τὴν ἀδυσώπητη κομμουνιστικὴ ἀπειλή. Καὶ ἡ Εὐρώπη ἀποτελεῖ πάντοτε τὸν νοῦ καὶ τὴν καρδιὰ τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ Εὐρώπη μὲ τὸν κοινὸ πολιτισμό, τὰ κοινὰ ἰδεώδη, τὸν κοινὸ τρόπο ζωῆς, τὸ κοινὸ δημοκρατικὸ καθεστώς, τὰ κοινὰ συμφέροντα καὶ τὸν κοινὸ ἀδίστακτο ἐχθρό, ὀφείλει νὰ ἑνωθῆ στρατιωτικῶς, οἰκονομικῶς καὶ πολιτικῶς γιὰ νὰ μπορέση νὰ ἐπιβιώση.

Στὸν πρῶτο τομέα, τὸν στρατιωτικό, ἡ ἑνότης ἔχει ἤδη πραγματοποιηθῆ στοὺς κόλπους τοῦ ΝΑΤΟ. Στὸν δεύτερο, τὸν οἰκονομικό, ἡ ἑνότης πραγματοποιεῖται γοργὰ μὲ τὴν ΕΟΚ. Καὶ στὸν τρίτο, τὸν πολιτικό, ἀρχίζει κιόλας νὰ πραγματοποιεῖται.

Ἔτσι, τὸ ὅραμα τῆς ἑνωμένης, ἀκμαίας καὶ ἰσχυρῆς, δημοκρατικῆς Πανευρώπης ἀρχίζει νὰ παίρνη σάρκα καὶ ὀστᾶ.

Σήμερα περισσότερο ἀπὸ ποτὲ ἰσχύουν τὰ λόγια τοῦ ἀμερικανοῦ συγγραφέα Ε. Χέμινγουαίη:

«*Κανένας ἄνθρωπος δὲν εἶναι νησί, ἀκέραιος μοναχός του. Κάθε ἄνθρωπος εἶναι ἕνα κομμάτι τῆς Ἠπείρου, ἕνα μέρος τῆς στεριᾶς. Ἂν ἡ θάλασσα ξεπλύνει ἕνα σβῶλο χῶμα ἡ Εὐρώπη γίνεται μικρότερη. Κάθε ἀνθρώπου ὁ θάνατος λιγοστεύει ἐμένα τὸν ἴδιο γιατὶ εἶμαι ἕνα μὲ τὴν ἀνθρωπότητα. Καὶ ἔτσι ποτέ σου μὴ ρωτᾶς γιὰ ποιὸν χτυπᾶ ἡ καμπάνα. Χτυπᾶ γιὰ σένα*».

Γιὰ νὰ μὴν χτυπήση γιὰ μᾶς ἡ καμπάνα πρέπει νὰ ἑνωθοῦμε. Ἡ ἐλευθερία σήμερα εἶναι μία καὶ ἀδιαίρετη. Ἂν κινδυνεύη στὸ Βερολῖνο κινδυνεύει καὶ στὴν Ἀθήνα. Ἂν τὴν χτυποῦν στὴ Σαϊγκὸν τὴν χτυποῦν καὶ στὴν Οὐάσιγκτων. Γι' αὐτὸ πιστεύουμε στὴν ἑνότητα τῆς Ἐλευθερίας καὶ ἄρα καὶ στὴν ἑνότητα τῆς Δύσεως.

Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀπορρέει καὶ ἡ Πανευρώπη σὰν ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια ἰδεώδη τοῦ εὐρωπαίου τῆς ἐποχῆς μας καὶ ἰδιαίτερα τοῦ νέου. Γι' αὐτὸ πλάϊ στὴν ἐθνική μας συνείδησι πρέπει νὰ ἀποκτοῦμε ὅλο καὶ πιὸ πλήρη ἐπίγνωσι τῆς εὐρύτερης, ἑνιαίας εὐρωπαϊκῆς μας συνειδήσεως .

5. Πρόοδος — Ἐξέλιξις

Ἡ Δημοκρατία δὲν εἶναι ἕνα αἰώνια ἀμετάβλητο σύστημα. Ἀπεναντίας ἡ οὐσία της εἶναι ἡ διαρκὴς κίνησις, ἡ ἀλλαγή, ἡ ἀνανέωσις. Γιὰ τοῦτο δὲν συνδέεται μόνιμα, δὲν ταυτίζεται μὲ ἕνα συγκεκριμένο οἰκονομικό, κοινωνικὸ ἢ ἀκόμη καὶ πολιτικὸ σύστημα μὲ τὴν στενὴ ἔννοια αὐτοῦ τοῦ τελευταίου ὅρου.

Ἡ Δημοκρατα μπορεῖ νὰ εἶναι ἀστικὴ ἢ σοσιαλιστική, μικροαστικὴ ἢ ἀγροτική. Τὸ περιεχόμενό της δὲν εἶναι ἕνα καθορισμένο σύστημα ὀργανώσεως τῆς οἰκονομικῆς ἢ πολιτικῆς λειτουργίας τῆς κοινωνίας ἀλλὰ ἡ δυνατότης γιὰ συνεχῆ κριτική, βελτίωσι καὶ ἐξέλιξι αὐτοῦ τοῦ συστήματος.

Ἡ Δημοκρατία εἶναι τὸ καθεστὼς ποὺ μὲ τὴν ἐλεύθερη ἀνταλλαγὴ τῶν ἰδεῶν ἐξασφαλίζει τὴν συνεχῆ ἀναπροσαρμογὴ τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων ἀνάλογα μὲ τὶς ἑκάστοτε ἀνάγκες καὶ δυνατότητες.

Ἔτσι, ἡ μόνη ὁδὸς γιὰ τὴν ἐξασφάλισι, μιᾶς διαρκοῦς πορείας πρὸς τὴν ἰδεώδη κοινωνία εἶναι ἡ Δημοκρατία. Καὶ αὐτὴν τὴν ὁδὸ ἀκολουθεῖ ἡ χώρα μας καὶ θέλουμε νὰ ἐξακολουθήση νὰ τὴν ἀκολουθῆ.

Παρ' ὅλο ποὺ δὲν ἦρθε ποτὲ ἡ ἐπανάστασι ποὺ προφήτευσε ὁ Μὰρξ (καὶ οὔτε πρόκειται νὰ ἔρθη), ἐν τούτοις χάρι στὴν Δημοκρατία ζοῦμε μία ἐποχὴ διαρκοῦς ἐπαναστάσεως.

Ἡ ἐπανάστασι αὐτὴ δὲν ἐφύτρωσε ἀπὸ τοὺς ἄγονους σπόρους τοῦ μαρξιστικοῦ ὁλοκληρωτισμοῦ ποὺ ἀποτελεῖ παρανόησι, διαστρέβλωσι καὶ ἐκφυλισμὸ τῆς πραγματικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ ἐπανάστασι προῆλθε ἀπὸ τοὺς κόλπους καὶ τοὺς θεσμοὺς τῆς δυτικῆς δημοκρατικῆς κοινωνίας ποὺ μὲ τὴν ἀνοχὴ καὶ τὴν εὐελιξία τοῦ φιλελευθερισμοῦ της ἔθεσε σὲ κίνησι τὶς δυνάμεις τῆς παγκόσμιας κοινωνίας.

Μὲ τὴν Δημοκρατία καὶ μὲ τὴν ἐλεύθερη διαπάλη τῶν ἰδεῶν, τῶν τάσεων καὶ τῶν συμφερόντων, ἐξασφαλίσθηκε ἡ συνεχὴς κίνησις πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἡ κίνησις αὐτὴ ὁδηγεῖ τὶς δημοκρατίες ὁλοένα καὶ πρὸς ἀνώτερες μορφὲς κοινωνικῆς συγκροτήσεως στὶς ὁποῖες μειώνεται στὸ ἐλάχιστον ἡ κοινωνικὴ ἀνισότης.

Μὲ τὴν γενίκευσι τῆς δωρεὰν ἐκπαιδεύσεως, μὲ τὶς κοινωνικὲς ἀσφαλίσεις, μὲ τὴν διάδοσι τῆς ἀνώτερης παιδείας, μὲ τὴν βάσει εἰδικῶν μέτρων, προστασία τῶν ἐργαζομένων, τοῦ παιδιοῦ, τῆς νεολαίας καὶ τῆς μητρότητος, προχωροῦμε σταθερὰ πρὸς τὴν κατάστασι ἐκείνη ὅπου ὅλοι οἱ ἄνθρωποι θὰ ἔχουν ἐντελῶς ἴσες δυνατότητες ἀναδείξεως. Αὐτὸ βεβαίως εἶναι μία ἰδανικὴ κατάστασις καὶ ὁ μόνος τρόπος νὰ προσεγγίσουμε πρὸς αὐτὴν εἶναι ἡ Δημοκρατία μὲ τὴν ἀπεριόριστη ἱκανότητά της σὲ προσαρμογή, ἀνανέωσι καὶ μεταρρύθμισι. Μὲ τὴν Δημοκρατία λοιπὸν καὶ μόνο μὲ αὐτὴν πραγματοποιεῖται καὶ ἡ κοινωνικὴ δικαιοσύνη ποὺ χωρὶς Δημοκρατία εἶναι ἀνέφικτη. Ἡ πολιτικὴ καὶ ἡ πνευματικὴ δημοκρατία ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἀντίθετες πρὸς τὴν κοινωνικὴ δημοκρατία ἀλλὰ ἀπεναντίας εἶναι καὶ ἀπαραίτητες προϋποθέσεις γιὰ νὰ φθάσουμε σ' αὐτήν. Γι' αὐτὸ ὅσοι κατάργησαν τὴν πολιτικὴ καὶ πνευματικὴ δημοκρατία μὲ τὴν ὑπόσχεσι ὅτι ἔτσι θὰ ἀποκτήσουν τὴν δύναμι νὰ φέρουν τὴν κοινωνικὴ δημοκρατία ὁδήγησαν πάντοτε καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς προθέσεις των στὴν πιὸ ἄγρια κοινωνικὴ ἀνισότητα καὶ στὴν πιὸ ἀπάνθρωπη ἐκμετάλλευσι. Ὁ σωστὸς λοιπὸν δρόμος γιὰ νὰ φθάσουμε στὴν κοινωνικὴ δημοκρατία δὲν εἶναι ἡ κατάργησι τῆς πολιτικῆς δημοκρατίας ἀλλὰ ἡ συμπλήρωσι καὶ ἡ ὁλοκλήρωσί της.

Ἐδῶ βέβαια πρέπει νὰ διευκρινίσουμε ὅτι ὅταν μιλοῦμε γιὰ τὴν ἰσότητα δὲν ἐννοοῦμε τὴν ἀπόλυτη καὶ γενικὴ ἐξίσωσι ὅλων τῶν ἀν-

θρώπων γιατὶ αὐτὴ ἡ συμπιεστικὴ ἐξίσωσι θὰ ἀποτελοῦσε τὴν μεγαλύτερη ἀνισότητα ἐφ' ὅσον θὰ ἐσήμαινε τὴν βίαιη ἐξομοίωσι ἀνομοίων. Ἄλλωστε μία τέτοια «ἰσότης» ποὺ θὰ ἀποτελοῦσε τὴν μεγαλύτερη ἀνισότητα, εἶναι φυσικῶς ἀνέφικτη. Οὔτε ὑπῆρξε, οὔτε καὶ θὰ ὑπάρξη ποτέ. Ὅταν μιλοῦμε λοιπὸν γιὰ τὴν ἰσότητα ἐννοοῦμε τὴν παροχὴ ἴσων εὐκαιριῶν ἀναδείξεως καὶ ἐπιτυχίας. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ ἰσότης ἡ ὁποία εἶναι ἡ μόνη δυνατὴ καὶ ἡ μόνη δίκαιη, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξη σὲ ἕνα μὴ δημοκρατικὸ καθεστὼς ὅπου οἱ ἄνθρωποι ποὺ νέμονται ἀνεξέλεγκτα τὴν ἐξουσία καθὼς καὶ οἱ συγγενεῖς, φίλοι καὶ προστατευόμενοί τους ἔχουν ἀπείρως μεγαλύτερες εὐκαιρίες ἀναδείξεως. Γιὰ τοῦτο τὸ κομμουνιστικὸ καθεστὼς εἶναι ἕνα καθεστὼς αὐστηρῶν ταξικῶν διαχωρισμῶν, διακρίσεων καὶ συγκρούσεων. Εἶναι τὸ πιὸ ταξικὸ καθεστὼς τῆς νεώτερης ἱστορίας.

Ἡ πραγματικὴ πρόοδος, ἡ ἐπανάστασις μὲ τὴν καλὴ καὶ ὀρθὴ ἔννοια τοῦ ὅρου καὶ ὄχι μὲ τὴν ἔννοια τῆς ἀνατροπῆς, ὑφίσταται μόνον στὴν Δημοκρατία ποὺ πορεύεται ἀσταμάτητα ὅλο καὶ πρὸς ἀνώτερες μορφὲς κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς συγκροτήσεως.

Ἐμεῖς καὶ ὄχι οἱ κομμουνισταὶ εἴμαστε οἱ δημιουργοὶ ἑνὸς νέου, ἑνὸς καλλίτερου κόσμου οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, οἱ μαχηταὶ τῆς Δημοκρατίας, τὰ γνήσια τέκνα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐμεῖς οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, οἱ μαχηταὶ τῆς Δημοκρατίας, τὰ γνήσια τέκνα τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ ὄχι οἱ κομμουνισταὶ εἴμαστε οἱ δημιουργοὶ ἑνὸς νέου, ἑνὸς καλλίτερου κόσμου.

Ἐμεῖς καὶ ὄχι αὐτοὶ εἴμαστε οἱ μαχηταὶ γιὰ τὰ δικαιώματα καὶ τὶς ἐλευθερίες τῶν ἐργαζομένων ἀνθρώπων, τὴν ἐλευθερία τῆς κινήσεώς των, τῆς ἀλλαγῆς ἐργασίας, τῆς ἱδρύσεως ὀργανώσεων, τοῦ δικαιώματός των νὰ ἐκλέγουν τοὺς ἡγέτες των, τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, τοῦ δικαιώματος νὰ ἔχουν τὴν γῆ ποὺ καλλιεργοῦν, νὰ ψηφίζουν τὸ κόμμα, τὸ πρόγραμμα καὶ τοὺς ὑποψηφίους ποὺ προτιμοῦν.

Ἐμεῖς καὶ ὄχι αὐτοὶ εἴμαστε οἱ πρωταγωνισταὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀνθρωπίνης σκέψεως, τῆς ἐλευθερίας τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπιστημῶν, τῆς ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, τῆς βουλήσεως, τῆς πίστεως καὶ τῆς θρησκείας, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀπὸ τὴν κάθε τυραννία ἀνευθύνων καὶ παντοδυνάμων κρατικῶν ἢ κομματικῶν λειτουργῶν.

Ἂν σὲ ὅλα αὐτὰ τὰ σημεῖα ὁ ἐλεύθερος κόσμος ἔχει, ὅπως καὶ πράγματι ἔχει, τὶς ἀτέλειες του καὶ τὰ κενά του, πάντως αὐτὰ ἀποτελοῦν τὶς ἀξίες γιὰ τὶς ὁποῖες ὑφίσταται αὐτὸς ὁ κόσμος ποὺ τὶς πραγματοποιεῖ σὲ ὁλοένα καὶ μεγαλύτερο βαθμό, ἐνῶ ὁ κομμουνιστικὸς ὁλοκληρωτισμὸς τὶς καταστρέφει ἐντελῶς καὶ θεωρεῖ ἐσχάτη προδοσία ἀκόμη καὶ τὸ νὰ τὶς σκεφθῆ κανείς.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς στὴν κρίσιμη μάχη γιὰ τὴν μελλοντικὴ μορφὴ τοῦ κόσμου ὅλα τὰ δημιουργικὰ ὅπλα βρίσκονται στὰ χέρια μας. Ἂν μπορέσουμε νὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε ὅπως πρέπει, τότε ἡ νίκη θὰ εἶναι δική μας. Γιὰ νὰ μπορέσουμε ὅμως νὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε πρέπει νὰ πιστεύουμε σ' αὐτά. Γι' αὐτὸ πιστεύουμε στὸ δημιουργικὸ ἰδεῶδες τῆς δημοκρατικῆς προόδου καὶ ἐξελίξεως καὶ ὑψώνουμε ψηλὰ τὴν σημαία του.

Ὁ κομμουνισμὸς δὲν πραγματοποίησε τὴν οὐτοπικὴ ἐπαγγελία

του γιὰ τὴν «ἐπιστημονική», τὴν χωρὶς ἀντινομίες κοινωνία. Τέτοια κοινωνία δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξη. Ἡ ἴδια ἡ σύλληψίς της εἶναι βαθύτατα ἀντιδιαλεκτική. Διότι ἡ ζωὴ εἶναι μία διαλεκτικὴ σύνθεσις ἀντινομιῶν καὶ ἡ κοινωνία πορεύεται πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ τὴν πάλη τῶν ἀντιθέσεων. Στὸν ἀνατολικὸ κόσμο ὅμως ἡ διαφωνία, ἡ αἵρεσις, ἡ ἀντίθεσις ἀπαγορεύονται. Γι' αὐτὸ κατασκευάσθηκε καὶ ἡ ἀντιδραστικὴ θεωρία τῆς «τέλειας», τῆς «ἐπιστημονικῆς» κοινωνίας ποὺ ὁ κάθε θεσμός της εἶναι δικαιολογημένος γιὰ πάντα καὶ δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀμφισβήτησίς του. Ὅμως αὐτὴ ἡ δῆθεν ἰδεώδης ἀκίνητη καὶ νεκρὴ κοινωνία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξη. Οἱ ἀντινομίες ξεπηδοῦν αὐτόματα σὲ κάθε κοινότητα ἀνθρώπων, καὶ ὄχι μὲ τὴν σύνθλιψι καὶ ἀπόκρυψί τους ἀλλὰ μὲ τὸ θετικὸ δημιουργικὸ ξεπέρασμά τους συντελεῖται ἡ ἀληθινὴ πρόοδος.

Ἐπιστημονικὴ κοινωνία συνεπῶς δὲν εἶναι ἐκείνη ποὺ δὲν ἔχει ἀντινομίες ἀλλὰ ἐκείνη ποὺ εἶναι ὀργανωμένη κατὰ τρόπο ποὺ νὰ μπορῇ νὰ τὶς ξεπερνᾷ χωρὶς καταστρεπτικοὺς κλονισμούς. Τέτοια κοινωνία εἶναι μόνο ἡ δημοκρατικὴ κοινωνία ἡ ὁποία διαθέτει ἕνα μηχανισμὸ εὐαίσθητο ποὺ τὴν πληροφορεῖ γιὰ τὰ ἑκάστοτε προβλήματά της.

Καὶ καθὼς καὶ ἡ ἴδια ἡ δημοκρατικὴ κοινωνία εἶναι εὐέλικτη καὶ ἐξελίξιμη, ἀναπροσαρμόζεται διαρκῶς ὥστε νὰ ἀνταποκρίνεται στὰ αἰτήματα τῆς ἐποχῆς χωρὶς νὰ ἀφίνη τὰ προβλήματά της νὰ γίνονται ἀρρώστειες καὶ κρίσεις ὀλέθριες. Φυσικὰ ἡ ἀναπροσαρμογὴ αὐτὴ δὲν πραγματοποιεῖται αὐτόματα. Ἀσφαλῶς συναντᾷ ἀντιδράσεις καὶ χρειάζεται ἀγῶνες. Στὸ τέλος ὅμως ἡ ἀναγκαία μεταρρύθμισις πραγματοποιεῖται.

Ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο ἰσχύει στὸν ἀνατολικὸ κόσμο. Ἐκεῖ ἡ κοινωνία ἔχει «παγώσει». Ὅποιος τολμήσει νὰ προβάλη ἕνα αἴτημα, νὰ καταδείξη μία ἀντινομία, νὰ ἐμφανίση μία «αἵρεσι», διώκεται ἀνελέητα. Δὲν ὑπάρχει ἡ Δημοκρατία γιὰ νὰ ἐπιλύωνται ὁμαλὰ καὶ εἰρηνικὰ οἱ ἀναπόφευκτες κοινωνικὲς ἀντινομίες καὶ νὰ πραγματοποιεῖται ἡ ἑκάστοτε ἀναγκαία ἀναδιάρθρωσις καὶ ἀναπροσαρμογὴ τοῦ συστήματος. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο οἱ ἀντιμονίες συσσωρεύουν προβλήματα καὶ οἱ ἐπαναστατικὲς ἐκρήξεις καθίστανται ἀναπόφευκτες. Ἔτσι οἱ μεγάλες ἐπαναστάσεις τῶν ἐξαθλιωμένων καὶ ἀπελπισμένων μαζῶν ποὺ ἐπροφήτευσε ὁ Μὰρξ ξεσποῦν ὄχι στὴν Δύσι ἀλλὰ στὴν Ἀνατολὴ (ἀνατολικὴ Γερμανία, Πολωνία, Οὐγγαρία, Θιβὲτ κλπ.).

Μὲ τὴν διαρκῆ πρόοδο καὶ ἐξέλιξι ποὺ ἐξασφαλίζει ἡ Δημοκρατία ἐπέρχεται μία συνεχὴς βελτίωσις τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Δημοκρατία παρέχει ἀντικειμενικὰ καὶ ὑποκειμενικὰ στοὺς ἀνθρώπους τὴν δυνατότητα νὰ ἐφαρμόζουν κάθε φορὰ ἐκεῖνο τὸ σύστημα ποὺ ἀνταποκρίνεται καλύτερα στὶς ἀνάγκες των. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς συνεχοῦς ἐξελίξεως εἶναι μία διαρκὴς ἄνοδος τοῦ βιοτικοῦ, πνευματικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν μαζῶν.

Στὶς πιὸ ἀνεπτυγμένες μάλιστα δημοκρατικὲς χῶρες ἄρχισε καὶ μία πορεία συγχωνεύσεως τῶν δύο μεγάλων παραγόντων τῆς παραγωγῆς δηλαδὴ τοῦ Κεφαλαίου καὶ τῆς Ἐργασίας. Ἡ τάσις αὐτὴ ἐκφράζεται καὶ μὲ τὴν συνεχῆ αὔξησι τῶν ἀποδοχῶν ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν ἄμεση συμμετοχὴ τοῦ ἐργαζομένου στὴν διεύθυνσι καὶ στὰ κέρδη τῆς ἐπι-

χειρήσεως. Ἡ παληὰ ἀτομικὴ ἐπιχείρησις μετατρέπεται σὲ μετοχική, συλλογικὴ ἐπιχείρησι. Ἡ ἰδιοκτησία μετατρέπεται σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ προσωπική—ἀτομικὴ σὲ ἀπρόσωπη συλλογικὴ καὶ ἀπὸ ἄμεση κτηματικὴ εἰς ἔμμεση—χρηματική. Στὴν θέσι τοῦ παλαιοῦ ἰδιοκτήτη ἔρχεται ὁ σύγχρονος λαϊκὸς μέτοχος. Καὶ μέτοχος εἶναι πιὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἐργαζόμενος εἴτε συλλογικὰ διὰ μέσου τοῦ συνδικάτου του εἴτε καὶ ἀτομικὰ μὲ τὴν κατοχὴ μετοχῶν. Στὴν 'Αμερικὴ καὶ στὴ Δ. Γερμανία ἰδίως μποροῦμε ἤδη νὰ ποῦμε ὅτι σὲ πολλὲς περιπτώσεις, οὐσιαστικοὶ ἰδιοκτῆτες τῶν ἐπιχειρήσεων εἶναι οἱ ἐργάτες ποὺ ἐργάζονται σ' αὐτὲς καὶ ὅτι δὲν εἴμαστε πιὰ μακρυὰ ἀπὸ τὴν παλλαϊκὴ ἰδιοκτησία στὰ μεγάλα μέσα παραγωγῆς. 'Ανάλογα φαινόμενα σὲ ἐμβρυακὴ μορφὴ ἄρχισαν νὰ παρατηροῦνται ἀκόμη καὶ στὴ χώρα μας ὅπου διευρύνεται συνεχῶς τὸ σύστημα τῶν μετοχικῶν καὶ συνεταιριστικῶν ἐπιχειρήσεων.

"Ετσι, μὲ τὴν δημοκρατικὴ πρόοδο καὶ ἐξέλιξι ἐπιτυγχάνεται ὁ συμβιβασμὸς ἀνάμεσα στὰ συμφέροντα τῶν διαφόρων τάξεων καθὼς καὶ ἀνάμεσα στὰ συμφέροντα τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ συνόλου. Μὲ τὴν Δημοκρατία ἡ ὁποία ἐπιτρέπει τὴν προβολή, ἐπισήμανσι καὶ εἰρηνικὴ ἐπίλυσι τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων, τὰ κοινωνικὰ συστήματα ἐξελίσσονται κατὰ τρόπο ποὺ νὰ ἱκανοποιοῦν ὅλο καὶ καλύτερα τὶς ἀνάγκες καὶ τοῦ ἀτόμου καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Πρέπει νὰ διευκρινίσουμε πάντως ὅτι ἡ Δημοκρατία χωρὶς νὰ συνδέεται μὲ ἕνα συγκεκριμένο οἰκονομικὸ σύστημα καὶ μὲ μία ὡρισμένη ἀποκλειστικὴ μορφὴ ἰδιοκτησίας, προϋποθέτει πάντως τὴν διατήρησι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὸ ἄτομο ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς καὶ τοῦ παρέχει τὴν δυνατότητα γιὰ τὴν εὐρύτερη ἄσκησι τῆς πάσης φύσεως πρωτοβουλίας του.

6. 'Αντικομμουνισμὸς

Συστατικὸ στοιχεῖο τῶν ἰδεωδῶν μας στὴν σημερινὴ ἐποχὴ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ εἶναι καὶ ὁ ἀντικομμουνισμὸς μὲ τὴν ἔννοια τῆς συνεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τοῦ ἀδιάκοπου ἀγώνα γιὰ τὴ διαφύλαξι καὶ διάσωσι τῶν βάθρων τοῦ δυτικοῦ δημοκρατικοῦ πολιτισμοῦ, τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν μας, τῆς ἐθνικῆς μας ὑπάρξεως καὶ τῶν θετικῶν μας προοπτικῶν γιὰ μία καλύτερη ζωή.

Ὁ ἀντικομμουνισμὸς σήμερα δὲν εἶναι μία «στείρα» καὶ «ἀρνητικὴ» ἰδεολογία ὅπως θέλει νὰ τὴν ἐμφανίζῃ ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα, ἀλλὰ τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ ἰδεολογικοῦ «πιστεύω» τοῦ συγχρόνου δυτικοῦ δημοκρατικοῦ καὶ πραγματικὰ προοδευτικοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἀντικομμουνισμὸς εἶναι σήμερα ἡ μαχητικὴ ἀγωνιστικὴ ἔκφρασις αὐτοῦ τοῦ «πιστεύω» γιατὶ ὁδηγεῖ στὴν ἔμπρακτη ἀγωνιστικὴ κινητοποιησι γιὰ τὴν προάσπισι ὅλων τῶν ἄλλων δημοκρατικῶν ἰδεωδῶν μας. Χωρὶς τὸν ἀντικομμουνισμὸ ἡ πίστις στὰ δημοκρατικὰ ἰδεώδη εἶναι ἐντελῶς παθητικὴ ἐφ' ὅσον δὲν συνδυάζεται μὲ τὴν προάσπισί τους ἐναντίον τῶν ἀδιαλλάκτων καὶ θανασίμων ἐχθρῶν των, τῶν κομμουνιστῶν.

Ὁ ἀντικομμουνισμὸς δὲν εἶναι «ἄρνησι» ἀλλὰ θέσι. Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι ἡ ἄρνησι τῆς Δημοκρατίας, τοῦ "Εθνους, τοῦ Χριστια-

σμοῦ καὶ ὅλων τῶν θεμελιωδῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν βασικῶν κατακτήσεων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Συνεπῶς ἡ ἄμυνα ἐναντίον αὐτῆς τῆς ἀρνήσεως ποὺ λέγεται κομμουνισμὸς δὲν ἀποτελεῖ ἄρνησι ἀλλὰ θέσι. Ὁ ἀντικομμουνισμὸς εἶναι ἡ ἄρνησι τῆς μεγαλύτερης ἀρνήσεως τῆς ἱστορίας ἡ ὁποία λέγεται κομμουνισμός.

Ἀπαραίτητη προϋπόθεσι τῆς κοινωνικῆς, πνευματικῆς καὶ πολιτικῆς προόδου εἶναι ἡ Ἐλευθερία καὶ συνεπῶς ὁ κομμουνισμὸς καταργώντας την ὁδηγεῖ στὴν ἀντίδρασι, στὴν στασιμότητα καὶ στὴν καθυστέρησι. Ὁ κομμουνισμὸς καὶ ἂν ἀκόμη ἦταν κάποτε, σήμερα δὲν εἶναι πιὰ ἡ ἐπανάστασι ἀλλὰ ἡ ἀντιδραστικὴ ἀντεπανάστασι. Ἡ πραγματικὴ συνεχὴς καὶ ἀναίμακτη ἐπανάστασι πραγματοποιεῖται μόνο στὴν διαρκῶς ἀναπτυσσόμενη δημοκρατικὴ Δύσι.

Ὁ κομμουνισμὸς στὴν βαθύτερη οὐσία του εἶναι ἡ θεωρητικὴ (μαρξισμός) καὶ ἔμπρακτη (σοβιετισμὸς) ἄρνησι τῆς Δημοκρατίας. Εἶναι ἡ ἄρνησι κάθε ἐλευθερίας, καὶ μάλιστα ἡ πιὸ πλήρης ἄρνησί της ποὺ ὑπῆρξε ποτέ. Δὲν εἶναι ὅμως μία ἁπλῆ ἄρνησι. Εἶναι καὶ μία δρᾶσις γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Δημοκρατίας. Ἡ δρᾶσις αὐτὴ δὲν ἀποβλέπει ἁπλῶς στὴν ἀντικατάστασι τῆς Δημοκρατίας μὲ τὴν δικτατορία ἢ τοῦ «καπιταλισμοῦ» μὲ τὸν «σοσιαλισμὸ», ἀλλὰ θέλει νὰ καταστρέψη ὁλοκληρωτικὰ καὶ γιὰ πάντα τὸν πολιτισμὸ ποὺ στηρίζεται στὴν ἀναγνώρισι τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας καὶ ποὺ εἶναι δημιούργημα μιᾶς μακρότατης ἱστορικῆς πορείας μὲ ἀφετηρία της τὴν ἀρχαία Ἑλλάδα. Ὁ κομμουνισμὸς θέλει νὰ καταστρέψη αὐτὸν τὸν συνεχῶς ἐξελισσόμενο καὶ ὁλοκληρούμενο πολιτισμὸ γιατὶ βάθρο του εἶναι ἡ Ἐλευθερία. Ὁ κομμουνισμὸς εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μία οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ θεωρία, κάτι περισσότερο ἀπὸ ἕνα πολιτικὸ σύστημα. Θέλει νὰ εἶναι καὶ ἕνας «νέος πολιτισμός». Ἕνας πολιτισμὸς βασιζόμενος στὴν ἄρνησι ὅλων τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τοῦ ἰδικοῦ μας πολιτισμοῦ. Στὴν ἄρνησι τῆς Ἑλευθερίας, τῆς Δημοκρατίας, καὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας.

Ὁ ἑλληνογενημένος δυτικὸς πολιτισμὸς ἔχει ἀσφαλῶς πολλὲς παραλλαγές. Κοινὸς ὅμως πυρήνας του εἶναι ἡ ἀντίληψί του γιὰ τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὴν θεωρεῖ ἀνώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη ἀξία. Πάνω σ' αὐτὴν τὴν ἀντίληψι οἰκοδομεῖται τὸ πολιτικό, οἰκονομικὸ καὶ κοινωνικὸ σύστημα καὶ ὁ πολιτισμὸς τοῦ ἐλεύθερου κόσμου.

Αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν πυρήνα τοῦ πολιτισμοῦ μας θέλει νὰ ἐξαφανίση ὁ κομμουνισμὸς γιὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήση μὲ τὸν δικό του ἀσιατικῆς προελεύσεως «πολιτισμὸ» ὁ ὁποῖος στηρίζεται σὲ μία ἐντελῶς διαφορετικὴ ἀντίληψι τοῦ ἀνθρώπου ποὺ τὸν βλέπει σὰν ἁπλὸ ὄργανο χωρὶς αὐθύπαρκτη ἀξία.

Δὲν ἔχουμε λοιπὸν μία ἁπλῆ σύγκρουσι δύο συστημάτων. Ἔχουμε μία θανάσιμη μονομαχία μεταξὺ δύο ἀντιθέτων πολιτισμῶν ποὺ στηρίζονται σὲ διαμετρικὰ ἀντίθετες ἀντιλήψεις γιὰ τὸν ἄνθρωπο, τὴν ἀξία του καὶ τὸν ρόλο του. Τὴν δυτική—δημοκρατικὴ ἀντίληψι καὶ τὴν κομμουνιστικὴ — ὁλοκληρωτικὴ ἀντίληψι.

Ἄρα ἡ κομμουνιστικὴ ἀπειλὴ στρέφεται ὄχι ἐναντίον ἑνὸς συγκεκριμένου πολιτικοῦ, οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ συστήματος, ἀλλὰ

ἐναντίον τῶν θεμελιωδῶν ἀντιλήψεων καὶ τῆς οὐσίας ἑνὸς πολιτισμοῦ γιὰ τὴν διαμόρφωσι τοῦ ὁποίου χρειάσθηκαν 25 αἰῶνες.

Ὁ δυτικὸς κόσμος ἔχει ἀσφαλῶς ἐλλείψεις καὶ ἀτέλειες. Ὁ κομμουνισμὸς ὅμως δὲν ἐπιζητεῖ τὴν ἐξάλειψι τῶν ἀτελειῶν ἀλλὰ τῶν προτερημάτων τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Ἐκμεταλλεύεται τὶς ἀτέλειές του ὄχι γιατὶ αὐτὲς εἶναι ὁ στόχος του, ἀλλὰ γιατὶ αὐτὲς εἶναι τὰ μέσα ποὺ τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ διεξάγη μὲ ἐπιτυχία τὸν ἀμείλικτο πόλεμό του γιὰ τὴν κατάργησι τῆς Ἐλευθερας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ ὁ ὁποῖος ἀπορρέει ἀπὸ αὐτήν.

Ὁ κομμουνισμὸς προσποιεῖται ὅτι ἀρνεῖται τὶς πραγματικὲς ἢ φανταστικὲς ἀτέλειες τοῦ ἐλεύθερου κόσμου γιὰ νὰ ἐξοντώση τὶς ἀρετές του, δηλαδὴ τὴν Δημοκρατία, τὴν Ἐλευθερία καὶ τὴν ἀναγνώρισι τῆς ἀξίας τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄρα ὁ ἀγώνας ἐναντίον τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἀγώνας γιὰ τὴν διάσωσι αὐτῶν τῶν θεμελιωδῶν κοινῶν γνωρισμάτων καὶ βασικῶν ἀρετῶν τοῦ ἐλεύθερου κόσμου. Εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν διάσωσι τῆς Δημοκρατίας μὲ τὴν εὐρύτερή της ἔννοια. Εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ Ἑλληνόπνευστου δυτικοῦ οὐμανιστικοῦ πολιτισμοῦ. Συνεπῶς εἶμαι δημοκράτης δὲν σημαίνει ἁπλῶς δὲν εἶμαι κομμουνιστὴς ἀλλὰ καὶ εἶμαι μαχόμενος ἀντικομμουνιστής, ἀγωνιστὴς τῆς Ἐλευθερίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ της ποὺ εἶναι ὁ μόνος πραγματικὸς πολιτισμός.

Ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγώνας λοιπὸν δὲν σημαίνει ὁπωσδήποτε τὸν ἀγῶνα γιὰ μία μερικώτερη «ἰδεολογία» ἀλλὰ τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν διάσωσι αὐτοῦ τούτου τοῦ δικαιώματος νὰ ἔχουμε διάφορες ἰδεολογίες, νὰ πιστεύουμε ὅτι θέλουμε, νὰ ἀμφιβάλλουμε, νὰ ἀναζητοῦμε νέα ἰδανικά, νὰ μεταβάλλουμε ἰδέες.

Ἀντικομμουνισμὸς δὲν σημαίνει ἐπίσης κατ᾽ ἀνάγκην ἕνα ἀγώνα γιὰ τὴν διάσωσι ἑνὸς ὁρισμένου κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ συστήματος. Ἀντίθετα, εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν διάσωσι τῆς ἐλεύθερης κοινωνικῆς ἐξελίξεως, ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν διασφάλισι τοῦ δικαιώματος τῶν ἀνθρώπων νὰ ἐκλέγουν καὶ νὰ διαμορφώνουν ἐλεύθερα τὸ κοινωνικὸ τους σύστημα.

Ἀκόμη, ὁ ἀντικομμουνισμὸς δὲν συνδέεται μὲ τὴν προάσπισι ἑνὸς συγκεκριμένου καὶ στενὰ καθορισμένου συστήματος διακυβερνήσεως, ἀλλὰ σημαίνει ἀκριβῶς τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν ἀναγνώρισι καὶ προάσπισι τοῦ δικαιώματος τῶν ἀτόμων καὶ τῶν ἐθνῶν νὰ ἐκλέγουν, νὰ διαμορφώνουν καὶ νὰ μεταβάλλουν τὸ σύστημα τῆς διακυβερνήσεώς των ἀνάλογα μὲ τὶς ἑκάστοτε ἀνάγκες ἢ ἐπιθυμίες των.

Συμπερασματικὰ ὁ ἀντικομμουνισμὸς εἶναι ἡ μαχητικὴ ἀγωνιστικὴ στάσις ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἀρνοῦνται τὶς βασικὲς κατακτήσεις τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἡ ἀποφασιστικὴ καὶ θαρραλέα ἄμυνα ἐναντίον ἐκείνων ποὺ ἐπιτίθενται γιὰ νὰ καταστρέψουν αὐτὲς τὶς κατακτήσεις καὶ οἱ ὁποῖοι σήμερα λέγονται κομμουνισταί.

Ἡ ἄμυνα τοῦ Πολιτισμοῦ ποὺ στηρίζεται στὴν Ἐλευθερία καὶ στὴν ἀναγνώρισι τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας εἶναι ἡ οὐσία τοῦ μαχομένου ἀντικομμουνισμοῦ. Ὁ ἀντικομμουνισμὸς λοιπὸν εἶναι ἕνα γνήσιο δημοκρατικὸ ἰδεῶδες ποὺ στέκεται πάνω ἀπὸ τὶς μερικώτερες κομματικές, τα-

ξικὲς ἢ ἄλλες ἀντιλήψεις καὶ τάσεις καὶ πάνω ἀπὸ τὰ ἐπὶ μέρους συμφέροντα.

Ἰδεολογικὸ «πιστεύω» τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ εἶναι ἡ προσήλωσι στὴν Ἐλευθερία σὰν βάθρου ἑνὸς παναθρώπινου οὐμανιστικοῦ πολιτισμοῦ καὶ σὰν ἐγγυήσεως τῆς εἰρήνης καὶ τῆς προόδου.

Ἡ πολιτικὴ δρᾶσις τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ εἶναι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς, γιὰ τὴν διαφύλαξι τὴν ἐφαρμογὴ καὶ ἐπέκτασι τῶν ἀρχῶν τῆς Δημοκρατίας.

Καὶ τέλος, ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τοῦ ἀντικομμουνισμοῦ συνίσταται στὴν ἐξασφάλισι καὶ προώθησι τῆς κοινωνικῆς δημοκρατίας καὶ τῆς προόδου καὶ στὴν ἐφαρμογὴ τολμηρῶν κοινωνικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα θὰ συμβάλουν στὴν ἐνίσχυσι τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτισμοῦ καὶ στὴν ἀποτελεσματικώτερη καταπολέμησι τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς.

Γιὰ νὰ διασωθῆ ὁ δυτικὸς κόσμος πρέπει νὰ ἀφυπνισθῆ, νὰ κατανοήση τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς, νὰ κινητοποιηθῆ, νὰ ὀργανώση τὴν ἄμυνά του, νὰ συντάξη τὶς δυνάμεις του, νὰ ἀξιοποιήση τὶς ἀρετές του, νὰ μειώση τὶς ἀτέλειές του, νὰ βελτιώση τὴν λειτουργία του καὶ νὰ περάση στὴν μεγάλη ἐπίθεσι γιὰ τὴν ἀνάκτησι τοῦ ἐδάφους ποὺ ἔχασε ἡ Ἐλευθερία, στὴν ἐπίθεσι γιὰ τὸν γενικὸ παγκόσμιο ἐκδημοκρατισμό.

Αὐτὸ τὸ τεράστιο καὶ ὑπέροχο ἔργο τὸ ἔχει ἀναλάβει ὁ ἀντικομμουνισμός, αὐτὸ τὸ σύγχρονο, θετικό, δημοκρατικό, οὐμανιστικὸ καὶ προοδευτικὸ μαχητικὸ ἰδεῶδες τῶν πιὸ πρωτοπόρων δημοκρατῶν.

Τὸ ἀντικομμουνιστικὸ ἰδεῶδες εἶναι καὶ διεθνιστικὸ μὲ τὴν καλύτερη ἔννοια αὐτοῦ τοῦ ὅρου. Πράγματι, ἡ ἀπειλὴ τοῦ κομμουνισμοῦ ξεπερνᾶ τὰ παληὰ ἐθνικὰ πλαίσια τόσο ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν ἐπιδιώξεών της (κοσμοκρατορία) ὅσο καὶ ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῶν χρησιμοποιουμένων μέσων (διεθνὴς κομμουνισμός). Ἐπιβάλλεται λοιπὸν ἡ κοινὴ ὑπερεθνικὴ ἀντιμετώπισίς της. Ὁ πολιτισμένος κόσμος ἢ θὰ ἑνωθῆ καὶ θὰ σώση τὸν πολιτισμό του ἢ διηρημένος θὰ ἀπωλεσθῆ κάτω ἀπὸ τὰ μεθοδικὰ πλήγματα τοῦ βαρβαρικοῦ κομμουνισμοῦ. Αὐτὸ τὸ διεθνιστικὸ ἔργο τῆς συνενώσεως τῶν ἐλευθέρων ἀνθρώπων ὅλης τῆς γῆς τὸ ἔχει ἀναλάβει κατὰ μέγα μέρος ὁ ἀντικομμουνισμὸς ὁ ὁποῖος ἐκφράζει τὴν ἀνάγκη τῆς κοινῆς ἀντιμετωπίσεως μιᾶς κοινῆς ἀπειλῆς ἐναντίον τῶν ἀξιῶν ἑνὸς κοινοῦ πολιτισμοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ σαλπιστήριο σύνθημά του εἶναι: «Ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ὅλων τῶν χωρῶν: ἑνωθῆτε!».

Ὁ ἀντικομμουνισμὸς εἶναι τὸ ἰδεῶδες τῶν μαχομένων δημοκρατῶν. Εἶναι ἡ θεωρία τῆς Μαχομένης Δημοκρατίας, τῆς μόνης Δημοκρατίας ποὺ μπορεῖ σήμερα νὰ ἐπιζήση.

Εἶμαι ἀντικομμουνιστὴς σημαίνει ἀνησυχῶ γιὰ τὴν τύχη τῆς Ἐλευθερίας, τοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τοῦ Ἀνθρώπου.

Εἶμαι ἀντικομμουνιστὴς θὰ πῆ ὅτι ἀντὶ νὰ διακηρύσσω θεωρητικὰ καὶ ἀνώφελα τὴν στεῖρα «πίστι μου» στὴν ἀφηρημένη δημοκρατία παριστάνωντας ἀφ' ὑψηλοῦ τὸν «φιλελεύθερο» καὶ τὸν «οὐδέτερο», «ἀντικειμενικό», κριτὴ τῶν πάντων, ἀγωνίζομαι γιὰ νὰ διασώσω, νὰ τελειοποιήσω καὶ νὰ συγχρονίσω τὴν Δημοκρατία.

Ὁ ἀντικομμουνιστὴς συναντᾶ ἐμπόδια, ἀντιδράσεις καὶ δυσχέρειες.

Προσκρούει στὴν ἄγνοια, στὴν ἀφέλεια, στὴν μικροπολιτική, στὴν δειλία, στὴν ἀπάθεια, στὴν ἀδιαφορία.

Ὅλα αὐτὰ ὅμως ὁ μαχόμενος ἀντικομμουνιστὴς τὰ ὑπερπηδᾶ ἐφ' ὅσον θεωρώντας τὸν χαρακτηρισμό του σὰν τίτλο τιμῆς, δώσει τὸ εἶναι του σὰν σταυροφόρος τῶν ἱερωτέρων ἰδεῶν στὸν ὑπέρτατο ἀγώνα γιὰ τὴν σωτηρία, τὸν ἐκσυγχρονισμὸ καὶ τὴν βελτίωσι τοῦ δημοκρατικοῦ οὐμανιστικοῦ μας πολιτισμοῦ.

Ὁ τίτλος τοῦ ἀντικομμουνιστοῦ εἶναι σήμερα ἰσάξιος καὶ ἀνώτερος ἀπὸ τὸν προπολεμικὸ τίτλο τοῦ ἀντιφασίστα καὶ τοῦ ἀντιναζιστῆ. Ὁ ἀντικομμουνιστὴς εἶναι ὁ πρωτοπόρος ἀγωνιστής, ἀπὸ τὸν ἀγώνα τοῦ ὁποίου κατὰ μέγα μέρος ἐξαρτῶνται τὰ πεπρωμένα ὅλων τῶν ἀνθρώπων τῆς γῆς.

Συμπέρασμα

Νομίζουμε ὅτι μὲ βάσι τὰ ἰδεώδη ποὺ ἀναφέραμε ἔχουμε μία βασικὴ ἰδεολογικὴ ἑνότητα καὶ σύμπτωσι τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν, τάσεων καὶ συμφερόντων ὅλων τῶν ἑλλήνων, πλὴν βεβαίως τῶν κομμουνιστῶν οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν ξένο σῶμα στὸν ἐθνικὸ κορμό.

Ὅσοι πιστεύουν σ' αὐτὰ τὰ ἰδεώδη καὶ μάχονται γι' αὐτὰ ἀποτελοῦν τὸν ὑγιέστερο καὶ καλύτερο, τὸν συνεπέστερο πυρήνα τῆς ἐθνικόφρονος παρατάξεως. Εἶναι οἱ καλύτεροι φύλακες τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας, ἡ πρωτοπορεία τῶν ἀγώνων γιὰ τὴν πρόοδο καὶ τὴν προκοπὴ τῆς χώρας μας. Εἶναι οἱ σκαπανεῖς τῆς ἐθνικῆς προόδου καὶ τοῦ καλυτέρου μέλλοντος τῆς Φυλῆς μας. Εἶναι οἱ οἰκοδόμοι τῆς νέας ζωῆς.

Στὴν πραγματικότητα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὰ σχήματα Δεξιὰ —Κέντρο—Ἀριστερὰ (μὴ κομμουνιστικὴ φυσικά) ὅσοι μάχονται γι' αὐτὰ τὰ ἰδεώδη ποὺ ἐκφράζουν καὶ ἐπιδιώκουν σήμερα τοὺς βασικοὺς σύγχρονους στρατηγικοὺς σκοποὺς τοῦ Ἔθνους μας ἀποτελοῦν τὴν προοδευτικώτερη δύναμι τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας τὴν ὁποία ἐκσυγχρονίζουν καὶ ἀναγεννοῦν.

✻✻

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Σὰν βασικὰ βοηθήματα στὴν σύνταξι τοῦ «Μανιφέστου» χρησιμοποιήθηκαν:

1) «Ἰδεολογία καὶ Δημοκρατία» — Α. ΣΛΕΣΙΝΤΖΕΡ.

2) «Ἡ φύσις τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς»—Π. Χ. ΣΠΑΑΚ.

3) «Ἡ δική μας πολιτικὴ καὶ τὰ τρωτὰ τοῦ κομμουνισμοῦ» — ΜΠ. ΒΟΛΦ.

4) Μελέτες τοῦ κ. Π. ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗ γιὰ τὴν Δημοκρατία καὶ γιὰ τὸν ἑλληνοχριστιανικὸ πολιτισμό.

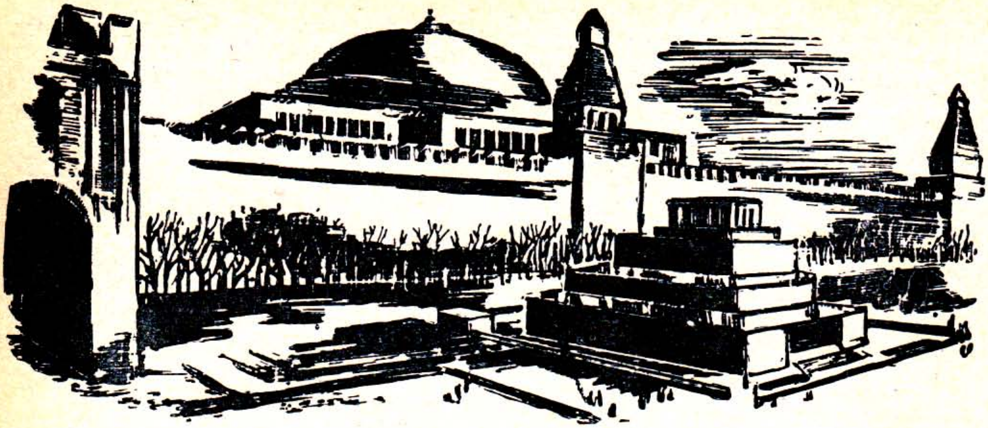

ΕΝΔΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Η ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Σ.Ε. ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Ὑπὸ Α. ΜΠΑΜΠΙΤΣ

Ἀπὸ τὶς 19 ὡς τὶς 23 Νοεμβρίου 1962 συνῆλθε ἡ ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ γιὰ νὰ συζητήση μία εἰσήγησι τοῦ Χρουστσὼφ μὲ τὸν τίτλο: «γιὰ τὴν βελτίωσι τοῦ κομματικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.»

Ἡ ὁλομέλεια αὐτὴ ἀποφάσισε μία χωρὶς προηγούμενο μεταβολὴ στὴν διάρθρωσι τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ μὲ τὴν ὁποία δημιουργεῖται ἕνα σύστημα κρατικῆς ἐξουσίας ποὺ δὲν ἔχει τὸ ὅμοιό του στὴν ἱστορία. Τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὴ ἡ τεραστίας σημασίας μεταβολὴ δὲν προβλήθηκε ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴ προπαγάνδα ὅσο θὰ περίμενε κανείς, δείχνει ὅτι ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΣΕ δὲν εἶναι σίγουρη γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ νέου συστήματος ποὺ δημιούργησε καὶ ἀφίνει περιθώρια γιὰ μιὰ πιθανὴ ὑποχώρησι.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε τὰ αἴτια αὐτῆς τῆς μεταβολῆς πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας τὴν κατάστασι τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας. Λίγες ἡμέρες πρὶν ἀρχίση ἡ σύνοδος τῆς ὁλομέλειας, ἡ «Πράβντα» (13 Νοεμ. 1962) δημοσίευε μιὰ ἔκθεσι τοῦ Χρουστσὼφ γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐσοδείας κατὰ τὸ 1962 ἀπὸ τὴν ὁποία ἔβγαινε ξεκάθαρα τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ σοβιετικὴ ἀγροτικὴ οἰκονομία δὲν πέτυχε κανένα ἀπὸ τοὺς στόχους ποὺ εἶχαν θέσει στὸ 22ο συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ καὶ ἡ ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ τοῦ Μαρτίου 1962. Πράγματι σ' αὐτὴν τὴν ὁλομέλεια ὁ Χρουστσὼφ εἶχε τονίσει ὅτι γιὰ νὰ ἱκανοποιηθοῦν στοιχειωδῶς οἱ ἀνάγκες τῆς καταναλώσεως καὶ τῆς βιομηχανίας κατὰ τὸ 1962 ἔπρεπε νὰ παραχθοῦν τοὐλάχιστον 163.800.000 τόννοι σίτου, 12.900.000 τόννοι κρέατος καὶ 85.000.000 τόννοι γά-

λα («Πράβντα» 6 Μαρτίου 1962). Σύμφωνα ὅμως μὲ τὴν ἔκθεσι ποὺ ἀναφέραμε ἡ παραγωγὴ ἦταν μόνον 147.420.000 τόννοι σίτου, 9.200.000 τόννοι κρέατος καὶ 64.500.000 τόννοι γάλα. Καὶ ὁ Χρουστσὼφ ἀναγκαζόταν νὰ ὁμολογήση ὅτι «αὐτὰ τὰ ἐπίπεδα παραγωγῆς δὲν εἶναι ἀρκετά».

Στὴν ὁλομέλεια, ὁ Χρουστσὼφ προχώρησε σὲ μεγαλύτερες ὁμολογίες γιὰ τὴν μόνιμη κρίσι τῆς σοβιετικῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, λέγοντας:

«Στὰ τελευταῖα δύο ἢ τρία χρόνια ἡ γεωργία μας ἄρχισε νὰ μένη πίσω ἀπὸ τοὺς καθορισμένους στόχους ... Ἂν μείνουμε στὰ σημερινὰ ἐπίπεδα παραγωγῆς αὔριο θὰ συναντήσουμε σοβαρὲς δυσχέρειες. Γι' αὐτό, τὸ κόμμα πρέπει νὰ ἐπιβάλη μιὰ σταθερὴ πορεία πρὸς τὴν αὔξησι τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἀποθεμάτων μας» («Πράβντα» 20 Νοεμ. 1962.)

Καὶ συνεχίζοντας ὁ Χρουστσὼφ παρέθεσε ἐκπληκτικὲς λεπτομέρειες γιὰ τὸ οἰκονομικὸ χάος, τὴν γραφειοκρατία, τὴν σπατάλη καὶ τὶς καταχρήσεις.

Ἀπὸ τὰ παραπάνω στοιχεῖα καθίσταται φανερὸ ὅτι κατὰ τὸ 1963 θὰ αὐξηθῆ ἀκόμη περισσότερο ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα, στὶς ἀνάγκες καὶ στὴν χαμηλὴ παραγωγὴ ἀγροτικῶν εἰδῶν ἡ ὁποία κατὰ τὸ 1962 ἐπέβαλε τὴν γνωστὴ αὔξησι τῶν τιμῶν τῆς 1ης Ἰουνίου ποὺ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα τὸ ξέσπασμα αἱματηρῶν ταραχῶν σὲ πολλὲς περιοχὲς τῆς ΕΣΣΔ.

Ἀλλὰ τὸ κόμμα φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι ἱκανοποιημένο οὔτε καὶ ἀπὸ τὴν βιομηχανικὴ παραγωγὴ ἡ ὁποία, ὅπως εἶπε ὁ Χρουστσὼφ στὴν ὁλομέλεια, ἐξετέλεσε γενικὰ τὸ πρόγραμμά της ποσοτικῶς ἀλλὰ σὲ βάρος τῆς ποιότητος τῶν προϊόντων της. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε μία αὔξησις τῶν ἀποθεμάτων ἀχρήστων βιομηχανικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ ἀζητήτων βιομηχανικῶν ἀγαθῶν κακίστης ποιότητρς ἐνῶ ταυτόχρονα σὲ ἄλλους τομεῖς σημειώνονται μεγάλες ἐλλείψεις. Ἐξ ἄλλου πολλοὶ ζωτικῆς σημασίας βιομηχανικοὶ κλάδοι δὲν πέτυχαν τὰ προκαθορισμένα ἐπίπεδα. Ὁ Χρουστσὼφ εἶπε ἐπὶ λέξει στὴν ὁλομέλεια τῆς ΚΕ.

«Δὲν ἐπετεύχθησαν οἱ στόχοι ποὺ εἶχαν προγραμματισθῆ στὴν παραγωγὴ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, καυσίμων ἀερίων, συνθετικῶν ἰνῶν, πλαστικῶν προϊόντων, στροβύλων, μηχανῶν ντίζελ, σιδηροδρομικῶν ὀχημάτων καὶ ἐξοπλισμῶν γιὰ διυλιστήρια πετρελαίου. Ἡ παραγωγὴ διαφόρων καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἔμεινε ἐπίσης πίσω ἀπὸ τοὺς καθορισμένους ἀριθμοὺς» («Πράβντα» 20 Νοεμ. 1962).

Στὴν ἴδια ὁλομέλεια, ὁ Γ. Βορονὼφ ἀνέφερε ὅτι τὸ 20% τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων τῆς Ρωσίας δὲν ἐξετέλεσαν τὸ πρόγραμμα παραγωγῆς, ἐνῶ ὁ Ν. Ποντγκόρνυ ἀνέφερε ὅτι σὲ πολλὲς βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς Οὐκρανίας ἔχει ἀνατραπῆ ἡ πειθαρχία καὶ δὲν ἐκτελέσθηκε τὸ οἰκονομικὸ πρόγραμμα. («Πράβντα» 21 Νοεμ.).

***

Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ἀνησυχητικὴ κατάστασις τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας ἐπέβαλλε τὴν λῆψι δραστηρίων μέτρων γιὰ τὴν ἐπείγουσα ἀντιμετώπισί της. Καὶ ἔτσι ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΣΕ ἀποφάσισε τὴν πλήρη ἀναδιοργάνωσι τοῦ κομματικοῦ καὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ ὥστε νὰ ἀσκῆται ἀποτελεσματικώτερος ἔλεγχος ἐπάνω στὴν ἐθνικὴ οἰκονομία. Εἰσηγούμενος αὐτὴν τὴν ἀναδιοργάνωσι, ὁ Χρουστσὼφ εἶπε πρὸς τὴν ὁλομέλεια:

«Ἀπεδείχθη ὅτι γιὰ τὴν βελτίωσι τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ ἀναδιοργανώνουμε μόνο τὶς οἰκονομικὲς ὑπηρεσίες. Ἦρθε ἡ ὥρα ποὺ ἀπαιτεῖται μία ἀναδιοργάνωσις τῆς διαρθρώσεως τῆς ἡγεσίας τοῦ κόμματος ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τόσο στὸ κεντρικὸ ὅσο καὶ στὸ τοπικὸ ἐπίπεδο. Σήμερα τὸ κόμμα μας εἶναι ὀργανωμένο πάνω στὴν βάσι τῆς ἐδαφικῆς ἀρχῆς (σ.Σ. δηλ. κατὰ πόλεις, ἐπαρχίες, περιοχὲς κλπ). Ἔτσι ὅμως ἡ κάθε ἐδαφικὴ κομματικὴ ὀργάνωσις ἔχει νὰ ἀσχοληθῆ καὶ μὲ τὴν βιομηχανία καὶ μὲ τὴν γεωργία. Αὐτὸ ἔχει σὰν ἀποτέλεσμα ἡ κομματικὴ ὀργάνωσις νὰ συγκεντρώνη τὶς προσπάθειές της πότε στὸν ἕνα καὶ πότε στὸν ἄλλο τομέα παραμελώντας ἀντίστοιχα τὸν ἄλλο» («Πράβντα» 20 Νοεμ.)

Γι' αὐτό, ὁ Χρουστσὼφ πρότεινε ὁ ἔλεγχος τοῦ κόμματος στὴν οἰκονομία νὰ

ὀργανωθῆ σύμφωνα μὲ τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας. Ἡ ὀργάνωσις τοῦ κόμματος σὲ ἀχτῖδες, ἐπιτροπὲς πόλεως καὶ περιφερειακὲς ἐπιτροπὲς δὲν τοῦ ἐπέτρεπε νὰ συγκεντρώνη ὅλη τὴν προσοχή του στὴν παραγωγὴ ἀφοῦ τὰ ἐδαφικὰ ὄργανα ἔπρεπε νὰ ἀπασχολοῦνται ἐξ ἴσου μὲ ὅλα τὰ ζητήματα τῆς συνοικίας, τῆς πόλεως ἢ τῆς περιφερείας.

Τώρα, τὸ κόμμα θὰ ἀνασυγκροτήση τὶς ὀργανώσεις του ἐπάνω στὴν «ἀρχὴ τῆς παραγωγῆς». Ἔτσι οἱ ἀχτιδικὲς ἐπιτροπὲς στὶς ἀγροτικὲς περιοχὲς θὰ ἀντικατασταθοῦν ἀπὸ τὶς κομματικὲς ἐπιτροπὲς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Ὅλοι οἱ κομμουνισταὶ ποὺ ἐργάζονται στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία καθὼς καὶ σὲ ἱδρύματα, ὑπηρεσίες καὶ ὑπουργεῖα ποὺ ἔχουν σχέσι μὲ αὐτὴν θὰ ἀνήκουν σὲ μιὰ ἑνιαία κομματικὴ ὀργάνωσι ποὺ θὰ ἔχη 1500 ἐπιτροπὲς ἀγροτικῆς παραγωγῆς. Αὐτὲς οἱ ἐπιτροπὲς θὰ ἐλέγχουν τὶς κομματικὲς ὀργανώσεις στὰ κολχὸζ καὶ τὰ σοβχόζ, τὰ ἐπιστημονικὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἄλλα ἱδρύματα ποὺ ἔχουν σχέσι μὲ τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία καθὼς καὶ τὰ ἀγροτικὰ ἰατρεῖα, τὶς ἀγροτικὲς λέσχες, τὶς ἀγροτικὲς ἐφημερίδες, τὶς ἀγροτικὲς ἐκπομπὲς κλπ. Βασικὴ κατεύθυνσις αὐτῆς τῆς ὀργανώσεως θὰ εἶναι κατὰ τὸν Χρουστσὼφ, ἡ παραγωγή. Ὅπως εἶπε:

«τὰ στελέχη καὶ οἱ ἐπιτροπὲς τοῦ κόμματος πρέπει νὰ ζοῦν μὲ τὴν ἔγνοια τῆς παραγωγῆς, ὀφείλουν νὰ εἶναι σὲ διαρκῆ ἐπαγρύπνησι καὶ νὰ μὴ ξεχνοῦν ὅτι τὸ κυριώτερο εἶναι ἡ μάχη γιὰ τὴν παραγωγὴ» («Πράβντα» 20 Νοεμ).

Κάθε μία ἀπὸ τὶς νέες κομματικὲς ἐπιτροπὲς θὰ ἔχη ἐπὶ κεφαλῆς της ἕνα γραμματέα καὶ θὰ περιλαμβάνη στοὺς κόλπους της ἕνα ἀριθμὸ ἐπιθεωρητῶν, ὀργανωτῶν καὶ εἰδικευμένων προπαγανδιστῶν ποὺ θὰ ἐλέγχουν τὴν ἐργασία στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία, θὰ τὴν ὀργανώνουν καὶ θὰ τὴν καθοδηγοῦν οἰκονομικῶς, πολιτικῶς καὶ ἰδεολογικῶς.

Οἱ βιομηχανίες, οἱ μεταφορές, οἱ συγκοινωνίες καὶ οἱ οἰκοδομικὲς ἐπιχειρήσεις ποὺ βρίσκονται μέσα ἢ κοντὰ σὲ πόλεις θὰ ἐξακολουθήσουν, νὰ ἐλέγχονται ἀπὸ τὶς κομματικὲς «ἐπιτροπὲς πόλεως», ἀλλὰ ἐκεῖνες ποὺ βρίσκονται σὲ περιοχὲς ὅπου δὲν ὑπάρχουν τέτοιες ἐπιτροπὲς θὰ περιέλθουν κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο «κομματικῶν ἐπιτροπῶν ζωνῶν» ποὺ ἱδρύονται εἰδικὰ γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ καὶ εἰδικὰ γιὰ κάθε κλάδο τῆς οἰκονομίας. Οἱ ἐπιτροπὲς αὐτὲς δὲν θὰ εἶναι ἑνιαῖες ἐπὶ ἐδαφικῆς βάσεως ἀλλὰ χωριστὲς γιὰ κάθε οἰκονομικὸ κλάδο.

Κάθε περιοχὴ θὰ ἔχη τώρα δύο κομματικὲς ἐπιτροπές, μία γιὰ τὴν γεωργία καὶ μία γιὰ τὴν βιομηχανία, ποὺ θὰ λειτουργοῦν κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο δύο ἀντιστοίχων γραφείων ποὺ συγκροτοῦνται πλάϊ στὸ Προεδρεῖο τῆς ΚΕ κάθε «σοβιετικῆς δημοκρατίας». Ταυτόχρονα ὅμως, ὁ Χρουστσώφ, ὑπογράμμισε ὅτι τὸ Προεδρεῖο κάθε «δημοκρατίας» δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπεμβαίνη στὶς λεπτομέρειες αὐτῶν τῶν γραφείων καὶ πρέπει νὰ προσέξη νὰ μὴ θελήση νὰ τὰ «ὑποτάξη». Ἔτσι οὐσιαστικά, αὐτὰ τὰ γραφεῖα θὰ ὑπάγονται ἄμεσα στὰ ἀντίστοιχα κεντρικὰ γραφεῖα τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ δηλαδὴ στὸ Κρεμλῖνο. Αὐτὸ ἔχει τεράστια σημασία γιατὶ ἐκφράζει τὴν προσπάθεια τῆς Μόσχας νὰ ἀφαιρέση ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῶν «δημοκρατιῶν» κάθε ἔλεγχο ἐπάνω στὶς πλουτοπαραγωγικὲς πηγὲς τῆς χώρας της. Τὸ Κρεμλῖνο θέλει νὰ στερήση τὶς τοπικὲς ΚΕ ἀπὸ κάθε οὐσιαστικὸ περιεχόμενο ἐργασίας καὶ νὰ ὑπαγάγη ἄμεσα στὸν ἑαυτό του τὴν οἰκονομία τῶν διαφόρων ἐθνικῶν περιοχῶν τῆς ΕΣΣΔ. Μὲ ἄλλα λόγια πρόκειται γιὰ ἕνα νέο σημαντικὸ βῆμα τῆς ρωσικῆς ἀποικιοκρατίας πρὸς τὸν πλήρη ἐκρωσισμὸ ὅλων τῶν περιοχῶν τῆς αὐτοκρατορίας.

Ἀνάλογη εἶναι καὶ ἡ ἀναδιάρθρωσις τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἐπίσης ἀναδιοργανώνεται σύμφωνα μὲ τοὺς διαφόρους οἰκονομικοὺς κλάδους ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἐδαφικὲς περιοχές.

Ἔτσι δημιουργοῦνται σὲ κάθε ἐπαρχία δύο σοβιέτ (γιὰ τὴν γεωργία καὶ τὴν βιομηχανία), μὲ ἀντίστοιχες ἐκτελεστικὲς

ἐπιτροπές. Στὶς «αὐτόνομες δημοκρατίες» θὰ ὑπάρχουν ἑνιαῖα σοβιὲτ μὲ δύο γραφεῖα: ἕνα γιὰ τὴν γεωργία καὶ ἕνα γιὰ τὴν βιομηχανία. Οἱ «δημοκρατίες» θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἔχουν τὰ ἀνώτατα σοβιέτ τους καὶ τὶς τοπικὲς «κυβερνήσεις» των.

Πάνω στὴν ἴδια «ἀρχὴ τῆς παραγωγῆς» θὰ ἀναδιοργανωθοῦν καὶ ἡ Κομσομὸλ (Κομμουνιστικὴ νεολαία) τὰ συνδικᾶτα καὶ οἱ ἄλλες ὀργανώσεις τῆς ΕΣΣΔ. Ἔτσι, ἐπέρχεται μία πλήρης μεταρρύθμισις τοῦ συστήματος ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς χώρας.

***

Ἀποτέλεσμα τῆς μεταρρυθμίσεως εἶναι ἡ ἐνίσχυσις τοῦ ἐλέγχου ποὺ ἀσκεῖ ὁ κομματικὸς μηχανισμὸς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας (σ.Σ. τῆς ὁποίας ἄλλωστε αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ οὐσιαστικὸς ἰδιοκτήτης) ἐνῶ ταυτόχρονα μειώνεται ἡ τάσις τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ ὀργάνων πρὸς ἀνεξαρτησία. Ἡ ἐσωκομματικὴ ἐξουσία καθίσταται πιὸ συγκεντρωτικὴ καὶ οἱ διάφορες ἐθνότητες τῆς ΕΣΣΔ χάνουν ἀκόμη ἕνα ἀπὸ τὰ λιγοστὰ ὑπολείμματα τῆς ὀντότητός των.

***

Αὐτὸς ὁ συγκεντρωτισμὸς φαίνεται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ μηχανισμὸς τῆς ΚΕ διευρύνθηκε ἐνῶ τῶν τοπικῶν κομματικῶν ὀργανώσεων περιωρίσθηκε. Στὴν γραμματεία τῆς ΚΕ προστέθηκαν τέσσερα νέα μέλη μὲ ἀποτέλεσμα τὸ σύνολό τους νὰ φθάση τὰ δώδεκα καὶ ἀντίστοιχα αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν στελεχῶν ὅλου τοῦ κεντρικοῦ μηχανισμοῦ, ἐνῶ μειώθηκε ἐκεῖνος τῶν τοπικῶν ὀργανώσεων.

Μὲ τὸ νέο σύστημα δημιουργεῖται ἕνας εὐρὺς μηχανισμὸς κομματικοῦ καὶ κρατικοῦ ἐλέγχου. Ὁ Χρουστσὼφ παρουσίασε αὐτὸ τὸ σύστημα σὰν δῆθεν ἐπάνοδο στὸ «λενινιστικὸ σύστημα» τοῦ δῆθεν «ἐργατοαγροτικοῦ ἐλέγχου». Στὴν πραγματικότητα ὅμως δὲν πρόκειται γιὰ κάτι τέτοιο. Ἐπὶ Λένιν, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐλέγχου ἐξελέγετο ἀπευθείας ἀπὸ τὸ κομματικὸ συνέδριο καὶ ἀσκοῦσε ἔλεγχο ὄχι μόνον στὰ τοπικὰ ὄργανα ἀλλὰ καὶ στὴν κεντρικὴ ἡγεσία. Ἀργότερα, ὁ Στάλιν, ἐνισχύοντας τὴν ἐξουσία του κατάργησε αὐτὸ τὸ σύστημα. Καὶ τώρα ὁ Χρουστσὼφ δημιουργεῖ ἕνα σύστημα κομματικοῦ—κρατικοῦ ἐλέγχου ποὺ τὰ μέλη του τὰ διορίζει ὁ ἴδιος καὶ ποὺ σύμφωνα μὲ τὰ λόγια του «θὰ ἐργάζεται κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγησι τῆς ΚΕ τοῦ κόμματος καὶ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τῆς ΕΣΣΔ». Μὲ ἄλλα λόγια τὸ σύστημα δημιουργεῖται ὄχι γιὰ νὰ ἐλέγχη τὴν ἐξουσία τοῦ Χροστσὼφ ἀλλὰ γιὰ νὰ τὴν ἐνισχύση.

***

Ἕνας νέος θεσμὸς τοῦ συστήματος ἐλέγχου εἶναι καὶ ἡ δημιουργία «ἐπιτροπῶν παραγωγῆς» σὲ κάθε ἐπιχείρησι. Αὐτὲς θὰ ἐκλέγωνται σὲ γενικὴ συγκέντρωσι τῶν ἐργαζομένων τῆς ἐπιχειρήσεως ἀλλὰ μὲ φανερὴ «ψηφοφορία» καὶ ὕστερα ἀπὸ «πρότασι» τοῦ κόμματος. Οἱ ἐπιτροπές ποὺ θὰ «ἐκλέγονται» μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ λειτουργοῦν σὰν «συμβουλευτικὰ σώματα» πλάϊ στὸν διευθυντὴ κάθε ἐπιχειρήσεως ὁ ὁποῖος βέβαια δὲν θὰ «ἐκλέγεται» ἀλλὰ θὰ διορίζεται ὅπως ἐγίνετο καὶ ὡς τώρα ἀπευθείας ἀπὸ τὸ κόμμα. Εἶναι φανερὸ ὅτι αὐτὰ τὰ δῆθεν «αἱρετὰ συμβουλευτικὰ σώματα» ἱδρύονται γιὰ νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς ἐργαζομένους μὲ μία ἐπίφασι ἀνύπαρκτης δημοκρατικότητος καὶ δῆθεν «συμμετοχῆς» των στὴν διεύθυνσι τῆς οἰκονομίας ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται εὐκολώτερα ἡ κινητοποίησίς των γιὰ τὶς οἰκονομικὲς ἐπιδιώξεις τοῦ Κρεμλίνου τὸ ὁποῖο ταυτόχρονα τοὺς καθιστᾶ συνυπεύθυνους, γιὰ κάθε ἀποτυχία, δυσκολία καὶ ἔλλειψι!

***

Στὴν πραγματικότητα ἡ γραμμὴ εἶναι ὄχι ὁ ἐκδημοκρατισμὸς ἀλλὰ μεγαλύτερη συγκέντρωσις. Ἱδρύεται ἕνα Ἀνώτατο Συμβούλιο Ἐθνικῆς Οἰκονομίας στὴν Μόσχα, ποὺ θὰ ἀσκῆ συγκεντρωτικὸ ἔλεγχο στὸ σύνολο τῆς οἰκονομίας. Ἐπίσης τὰ «σοβκαρχὸζ» (σ.Σ. τοπικὰ κρατικὰ ὄργανα διευθύνσεως τῆς οἰκο-

νομίας) συγχωνεύονται σὲ σημεῖο ὥστε νὰ περιορισθοῦν στὸ 1)3 τοῦ ἀρχικοῦ τους ἀριθμοῦ. Οἱ ἐπιτροπὲς τῆς κυβερνήσεως ἀποκτοῦν εὐρύτερες ἁρμοδιότητες ἐκτοπίζοντας σὲ μεγάλο βαθμὸ τὶς τοπικὲς «κυβερνήσεις». Λ.χ. ἡ ἐπιτροπὴ οἰκοδομῶν θὰ ἐλέγχη ὅλες τὶς ἀξιόλογες οἰκοδομικὲς ἐργασίες σ' ὁλόκληρη τὴν χώρα κλπ.

Ἐπίσης, ὅλες οἱ «δημοκρατίες» τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας (σ.Σ. Καζακστάν, Οὐζμπεκιστάν, Κιργισία, Τουρκμενία καὶ Τατζικιστὰν) θὰ κυβερνῶνται ἀπὸ τὸ ἱδρυόμενο Γραφεῖο Κεντρικῆς Ἀσίας τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ στὸ ὁποῖο ἐντάσσονται ἕνα Συμβούλιο Ἐθνικῆς Οἰκονομίας γιὰ τὴν Κεντρικὴ Ἀσία, καὶ μερικὰ ἄλλα «κεντροασιατικὰ» ὄργανα.

Αἰτία ὅλης αὐτῆς τῆς μεταρρυθμίσεως ὅπως ἀναφέραμε εἶναι ἡ προσπάθεια ἀντιμετωπίσεως τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν καὶ πρωτίστως τῆς ἀγροτικῆς κρίσεως. Ἡ προσπάθεια ὅμως δὲν πρόκειται νὰ καρποφορήση γιατὶ ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ ὁποῖο πάσχει ἡ σοβιετικὴ οἰκονομία δὲν εἶναι ἡ ἔλλειψις ἐπαρκοῦς κομματικοῦ ἐλέγχου ἀλλὰ ἀντίθετα ἡ ἔλλειψις ἀρκετῆς ἐλευθερίας κινήσεως, ἡ ἔλλειψις προσωπικοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν ἐργαζομένων, ἡ ἔλλειψις τοῦ κινήτρου τοῦ κέρδους καὶ ὁ ἀφανισμὸς τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, τῆς ἀτομικῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ τῆς ἀτομικῆς ἰδιοκτησίας.

Τὸ Κρεμλῖνο ὅμως οὔτε θέλει οὔτε μπορεῖ νὰ ἐξαλείψη αὐτὰ τὰ βαθύτερα αἴτια τῶν οἰκονομικῶν του προβλημάτων. Καὶ μπερδεμένο στὸν φαῦλο κύκλο τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος ἐπιχειρεῖ νὰ τὰ ἀντιμετωπίση αὐξάνοντας τὴν διοικητικὴ πίεσι ἐπάνω στὴν οἰκονομία.

****

Η ΝΕΑ ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ

ΤΟ ΝΕΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΣΕ

Παραμένει ὅπως ἦταν μὲ μόνη τὴ διαφορὰ τὴν προσθήκη τοῦ Λ. Γιεφρέμωφ, γραμματέως τῆς κομματικῆς ὀργανώσεως τῆς σημαντικῆς βιομηχανικῆς πόλεως Γκόρκι, σὰν ἀναπληρωματικοῦ μέλους. Ὁ πλήρης κατάλογος τῶν μελῶν τοῦ Πρεζίντιουμ εἶναι ὁ ἀκόλουθος: 12 τακτικὰ μέλη καὶ 6 ἀναπληρωματικὰ μέλη.

Τακτικὰ μέλη :

Μπρεζνιὲφ
Χρουστσὼφ
Κιριλένκο
Κοσύγκιν
Κοζλὼφ
Κουουζίνεν
Μικογιὰν
Ποντγκόρνυ
Πολυάνσκι
Σβέρνικ
Σουσλὼφ
Βορονὼφ

Ἀναπληρωματικὰ μέλη :

Γκρίσιν
Μαζούρωφ
Μζχαβανατζὲ
Ρασίντωφ
Σχσχερμπίνσκυ
Γιεφρέμωφ

Σημείωσις: Ἀπὸ τὸ 1960 ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὸ Πρεζίντιουμ οἱ ἑξῆς: Ἀρίστωφ, Φούρτσεβα, Ἰγκνάτωφ, Μουχιντίνωφ, Βοροσίλωφ, Μπελάγιεφ καὶ Κιριτσένκο.

Στὸ ἴδιο διάστημα τοποθετήθηκαν στὸ Πρεζίντιουμ οἱ: Κιριλένκο, Βορονώφ, Κοσύγκιν, Ποντγκόρνυ καὶ Πολυάνσκι, τὰ ἀναπληρωματικὰ μέλη Γκρίσιν, Ρασίντωφ, Σχσχερμπίνσκυ καὶ Γιεφρέμωφ.

Η ΝΕΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΕ ΤΟΥ ΚΚΣΕ

Προστέθηκαν τέσσερις νέοι γραμματεῖς μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς γραμματείας ἀπὸ ὀκτὼ σὲ δώδεκα, ἀριθμὸ ποὺ ξεπερνᾶ ὅλους τοὺς ἄλλους στὴν ἱστορία τοῦ ΚΚΣΕ.

Παλαιὰ μέλη:

1. Χρουστσὼφ
2. Κοζλὼφ
3. Ντεμίτσεφ
4. Ἰλίτσεφ
5. Κουουζίνεν
6. Πονομάρεφ
7. Σελέπιν
7. Σουσλὼφ

Νέα μέλη:

9. Ἀντρόπωφ
10. Πολυακὼφ
11. Ρουντακὼφ
12. Τιτὼφ

Σημείωσις: Τέσσερις γραμματεῖς εἶναι ταυτόχρονα καὶ μέλη τοῦ Προεδρείου: ὁ Χρουστσώφ, ὁ Κοζλώφ, ὁ Κουουζίνεν καὶ ὁ Σουσλώφ.

Ὁ **Γ. Ἀντρόπωφ** ἦταν ὡς τώρα ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ τμήματος τῆς ΚΕ γιὰ τὶς σχέσεις μὲ τὰ ΚΚ τῶν κομμουνιστικῶν χωρῶν.

Ὁ **Β. Πολυακὼφ** ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγροτικοῦ τμήματος τῆς ΚΕ γιὰ τὶς «δημοκρατίες» (δηλ. γιὰ ὅλη τὴν ΕΣΣΔ πλὴν τῆς κυρίως Ρωσίας).

Ὁ **Α. Ρουντακὼφ**, ἦταν ὑπεύθυνος τοῦ τμήματος τῆς ΚΕ γιὰ τὴν βαρειὰ βιομηχανία καὶ ὁ **Β. Τιτὼφ** ἦταν ὑπεύθυνος τοῦ τμήματος τῆς ΚΕ γιὰ τὶς κομματικὲς ὀργανώσεις τῶν «δημοκρατιῶν» (πλὴν τῆς Ρωσίας).

Καὶ οἱ τέσσερις εἶναι παλιὰ μέλη τῆς κομματικῆς ἀριστοκρατίας.

Ἡ ὁλομέλεια τοῦ Νοεμβρίου ἐπεκύρωσε, ἐπίσης τὴν θέσι τῶν τριῶν νέων μελῶν τῆς Γραμματείας ποὺ εἶχαν ἐκλεγῆκατὰ τὸ 22ο συνέδριο, δηλ. τοῦ Π. Ντεμίτσεφ, τοῦ Λ. Ἰλίτσεφ καὶ τοῦ Α. Σελέπιν.

ΚΑΤΑΜΕΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ

Στοὺς ἡγέτες τοῦ ΚΚΣΕ ἰσχύει ὁ ἑξῆς περίπου καταμερισμὸς καθηκόντων.

Χρουστσώφ: α' γραμματεὺς τοῦ κόμματος.

Σουσλώφ β' γραμματεὺς τοῦ κόμματος, εἰδικὸς γιὰ τὶς σχέσεις μὲ τὰ ἄλλα Κ.Κ., τὸ διεθνὲς κομμουνιστικὸ κίνημα καὶ τὰ θεωρητικὰ ζητήματα.

Κ (;) γ' γραμματεὺς καὶ βασικὸς ὑπεύθυνος γιὰ τὴν βιομηχανία.

Πολυακώφ: βασικὸς ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία.

Πολυάνσκι: ἀγροτικὰ θέματα.

Ρουντακώφ: βιομηχανία καὶ οἰκοδομές.

Τιτώφ ὀργανωτικὰ ζητήματα.

Ντεμίτσεφ: βιομηχανία (ἐλαφρὰ καὶ χημικὴ βιομηχανία).

Ιλίτσεφ: ὑπεύθυνος γιὰ τὰ ἰδεολογικὰ ζητήματα καὶ τὴν προπαγάνδα.

Σελέπιν: ὑπεύθυνος τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τοῦ κόμματος καὶ τοῦ κράτους.

Πονόμάρεφ: ὑπεύθυνος γιὰ τὸν διεθνῆ κομμουνισμό.

Κουουζίνεν: σχέσεις μὲ ΚΚ ἐξωτερικοῦ.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΧΡΟΥΣΤΣΩΦ

Ὑπὸ Μπ. ΣΟΥΒΑΡΙΝ

Τὸν Μάρτιο κλείνουν 10 χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Χρουστσὼφ διαδέχθηκε τὸν Στάλιν στὴν θέσι τοῦ πρώτου γραμματέα τοῦ ΚΚΣΕ. Στὴν θέσι αὐτὴ διορίσθηκε ὄχι μόνον γιὰ τὶς ἱκανότητές του ἀλλὰ καὶ γιατὶ ὅλες οἱ παρατάξεις τὸν ἐμπιστεύθηκαν κυρίως ἐπειδὴ διακήρυττε ὅτι «δὲν πρέπει νὰ χύνεται αἷμα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ κόμματος». Ἐπὶ πλέον ὁ Χρουστσὼφ διατηροῦσε μιὰ ἐνδιάμεση στάσι μεταξὺ τῶν διαφόρων ἀλληλομαχομένων παρατάξεων καὶ ἔτσι θεωρήθηκε σωστότερο νὰ διορισθῇ ἕνας «οὐδέτερος» καὶ «ἀκίνδυνος» σ᾽ αὐτὴν τὴν θέσι.

Στὰ 10 χρόνια ποὺ πέρασαν ὁ Χρουστσὼφ κατώρθωσε καταπολεμώντας τὴν πολυκέφαλη Ὕδρα τῆς ἀντιπολιτεύσεως νὰ διατηρήσῃ τὴν θέσι του στηριζόμενος στὴν πλειοψηφία τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Χρουστσὼφ δὲν διαθέτει ὅμως τὴν προσωπικὴ ἐξουσία ποὺ διέθετε ἄλλοτε ὁ Στάλιν. Εἶναι ὁ πιστὸς διερμηνευτὴς μιᾶς -πλειοψηφίας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ΚΚΣΕ καὶ οἱ διακυμάνσεις τῆς πολιτικῆς του ἐκφράζουν τὶς διακυμάνσεις αὐτῆς τῆς πλειοψηφίας. Ἂν ὁ Χρουστσὼφ παύσει νὰ ἐκφράζῃ αὐτὴν τὴν πλειοψηφία ἢ ἂν ἡ τελευταία παύσῃ νὰ τὸν ἐμπιστεύεται τότε αὐτὸς θὰ χάσῃ τὴν θέσι του καὶ θὰ ἀντικατασταθῇ.

Ὁ Χρουστσὼφ στηρίχθηκε πάντοτε στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπή. Χάρις σ᾽ αὐτὴν ἐξασφάλισε τὴν ὑποστήριξι τῆς ἀρχούσης ὀλιγαρχίας καὶ κατώρθωσε τὸ 1953 νὰ ἀπωθήσῃ τὸν ἀντίπαλό του στὴν διεκδίκησι τῆς κομματικῆς ἡγεσίας Γ. Μαλενκώφ. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο στηριζόμενος στὴν θέλησι τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς κατώρθωσε νὰ ἀφανίσῃ τὴν τριανδρία ποὺ εἶχε ἐμφανισθῇ στὸ προσκήνιο μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Στάλιν δηλαδὴ τοὺς Μπέρια, Μαλενκὼφ καὶ Μολότωφ. Χάρις στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἢ πιὸ ὀρθὰ σὰν φερεφωνό της, ὁ Χρουστσὼφ ἐκκαθάρισε τὸν τὸν Ζούκωφ, ἀφόρισε τοὺς Ἀλβανοὺς «ἐθνικιστὰς» καὶ ἀντιτάχθηκε στὶς φιλοδοξίες τοῦ Μάο. Στὴν πραγματικότητα λοιπὸν ὑπάρχει μία σχετικὴ συλλογικὴ ἡγεσία τῆς ὁποίας ὁ Χρουστσὼφ εἶναι ὁ κυριώτερος ἐντολοδόχος.

Δὲν εἶναι σωστὸς λοιπὸν ὁ μῦθος ὅτι ὁ Χρουστσὼφ εἶναι ἕνας πλήρης διάδοχος τοῦ Στάλιν ποὺ διαθέτει τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἐξουσία ποὺ διέθετε αὐτός. Ἐπίσης δὲν εἶναι σωστὸς καὶ ὁ μῦθος ὅτι ὁ Χρουστσὼφ ἀγωνίσθηκε ἐναντίον τῶν «σταλινικῶν» καὶ κατώρθωσε νὰ τοὺς ἐπιβληθῇ. Στὴν πραγματικότητα ὅλοι οἱ διάδοχοι τοῦ Στάλιν, ὅλοι οἱ ἐπίγονοί του διακρίνονται γιὰ τὸν κοινὸ «σταλινισμό» τους. Ἡ ἔνοπλη ἐπέμβασις στὴν Οὐγγαρία, ὁ ψυχρὸς πόλεμος καὶ ἕνα πλῆθος ἄλλων ἐνεργειῶν μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Στάλιν εἶναι ὁλοφάνερο ὅτι ἀποτελοῦν ἐφαρμογὴ τῆς σταλινικῆς μεθοδολογίας.

Ὁ περιβόητος «ἀποσταλινισμὸς» τοῦ Χρουστσὼφ δὲν ἀποτελεῖ προσωπικὴ του πολιτικὴ ἀλλὰ μία τακτικὴ στροφὴ τὴν ὁποία ἀπεφάσισε ὁλόκληρη ἡ ἄρχουσα τάξις τῆς Ρωσίας μὲ ἐκπρόσωπό της τὴν κομματικὴ ἡγεσία. Στὸ 20ὸ συνέδριο τοῦ ΚΚΣΕ ὁ Χρουτσὼφ μίλησε ὄχι ἐξ ὀνόματός του, ἀλλὰ ἐξ ὀνόματος αὐτῆς τῆς ἡγεσίας ἔστω καὶ ἂν ἀρκετὰ μέλη της δὲν συμφωνοῦσαν. Ὁ Χρουστσὼφ σ᾽ αὐτὴν τὴν περίπτωσι ἐνήργησε καὶ πάλιν σὰν ὄργανο τῆς πλειοψηφίας μιᾶς ἀρχούσης τάξεως καὶ μιᾶς ἡγετικῆς ὁμάδος. Φυσικὰ αὐτὴ ἡ τάξις καὶ αὐτὴ ἡ ὁμὰς μποροῦν σ᾽ ὁποιαδήποτε στιγμὴ νὰ θυσιάσουν τὸν ἐκπρόσωπό τους ἂν νομίσουν ὅτι χρειάζεται μία «στροφὴ» καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ «στροφὴ» προϋποθέτει γιὰ λόγους ἐντυπώσεων τὴν ἀπομάκρυνσι τοῦ Χρου-

στσώφ. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως δὲν ὑπάρχει καμμία ἔνδειξις ὅτι ἀντιμετωπίζεται ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο.

Ἡ κρίσις τῆς Κούβας ἔδωσε ἀφορμὴ γιὰ πολλὰ σχόλια μὲ τὰ ὁποῖα ὑποστηρίζεται ὅτι ὁ Χρουστσὼφ θεωρήθηκε σὰν προσωπικὰ ὑπεύθυνος γιὰ τὴν ἀποτυχία καὶ ὅτι εἶναι πιθανὸν νὰ ἀνατραπῆ ἀπὸ τὸν στρατό. Στὴν πραγματικότητα ὁ Χρουστσὼφ δὲν ἐφήρμοσε στὴν Κούβα μία προσωπικὴ πολιτικὴ καὶ συνεπῶς δὲν ὑπέστη καὶ μία προσωπικὴ ἀποτυχία.

Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀποτυχία τῆς ΕΣΣΔ ποὺ ἀπασχόλησε τελευταῖα τὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΚΚΣΕ στὴν ὁλομέλειά της τοῦ Νοεμβρίου 1962 καὶ τὴν ἔκανε νὰ πάρη διάφορα μέτρα γιὰ τὴν ἀναδιάρθρωσι τοῦ κομματικοῦ καὶ κρατικοῦ μηχανισμοῦ δὲν ἀποτελεῖ προσωπικὴ ἀποτυχία τοῦ Χρουστσὼφ γιατὶ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς κάποιας δικῆς του προσωπικῆς πολιτικῆς. Ὁ Χρουστσὼφ ἐκφράζει καὶ ἐφαρμόζει τὴν δικτατορία καὶ τὴν πολιτικὴ τῆς σοβιετικῆς γραφειοκρατίας.

Γι᾽ αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ μετὰ ἀπὸ τὴν ἧττα τῆς Κούβας καὶ μετὰ ἀπὸ τὸ ξέσπασμα τῆς οἰκονομικῆς κρίσεως, ὁ Χρουστσὼφ δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ὁ ἐπίσημος ἐκπρόσωπος τῆς κομμουνιστικῆς ὀλιγαρχίας. Καὶ δὲν ὑπάρχει σήμερα τίποτα ποὺ νὰ μᾶς δείχνει ὅτι πρόκειται νὰ ἀνατραπῆ αὐτὴ ἡ ἰδιότυπη «συλλογικὴ ἡγεσία» ποὺ ἀσκεῖται στὴν ΕΣΣΔ οὔτε καὶ ὅτι πρόκειται νὰ ἀλλάξη ὁ ἐκπρόσωπός της. Αὐτὴν τὴν πραγματικότητα πρέπει νὰ τὴν ἔχουμε ὑπ᾽ ὄψιν μας γιὰ νὰ ἐκτιμοῦμε σωστὰ τὴν σοβιετικὴ πολιτικὴ καὶ τὴν διεθνῆ πραγματικότητα.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ Ε.Σ.Σ.Δ. ΚΑΤΑ ΤΟ 1962

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1—Ἀνακοινώνεται ἐπίσημα ἡ λῆξις τῶν σοβιετικῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν.
4—Ὁ Μικογιὰν ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Γουϊνέα.
8—Σύνοδος τῆς Κομεκὸν στὴν Μόσχα.
9—Ἡ ΕΣΣΔ ἀναλαμβάνει τὴν ἵδρυσι μεταλλουργικῆς βιομηχανίας στὸ Ἰράκ.
18—Ὑπογραφὴ ἐμπορικοῦ συμφώνου μὲ τὸ Μαρόκο.
22—Ὁ Μικογιὰν ἐπισκέπτεται τὸ Μαρόκο.
23—Φινλανδικὴ στρατιωτικὴ ἀποστολὴ στὴν Μόσχα.
25—Δύο κληρικοὶ τῆς Βίλνας καταδικάζονται σὲ φυλάκισι 4 καὶ 8 ἐτῶν.
31—Σοβιετικὴ βοήθεια στοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Γιουγκοσλαβίας.

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

2—Σύνοδος τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας στὴν Πράγα.
3—Ὁ φινλανδὸς ὑπουργὸς ἀμύνης στὴν Μόσχα.
10—Ὁ Α. Μασαΐντωφ, διευθυντὴς τοῦ κρατικοῦ τρὰστ δημοσίων ἔργων τοῦ Λενιναμπὰντ συλλαμβάνεται γιὰ δωροληψία καὶ καταχρήσεις.
11—Τέσσερα ἄτομα καταδικάζονται σὲ θάνατο καὶ πολλὰ ἄλλα σὲ ποινὲς εἱρκτῆς γιὰ μαύρη ἀγορὰ στὴν Λιθουανία.
11—Ἀπελευθερώνεται ὁ ἀμερικανὸς πιλότος Πάουερς ποὺ ἀνταλλάσσεται μὲ

τὸν σοβιετικὸ κατάσκοπο συνταγματάρχη Ἄμπελ.

12—Διάσκεψις εἰδικῶν στὴν Μόσχα μὲ θέμα τὴν βελτίωσι τῶν μεθόδων τῆς σοβιετικῆς προπαγάνδας καὶ τὴν ἔντασι τῆς ἀθεϊστικῆς ἐκστρατείας.

15—Ὁ ὑπουργὸς ἀμύνης τῆς Συρίας φθάνει στὴν Μόσχα.

16—Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἰνδονησιακῆς ἀεροπορίας φθάνει στὴν Μόσχα.

19—Ὁ Πονομάρεφ, ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ ΚΚΣΕ, φθάνει στὸ βόρειο Βιὲτ—Νάμ.

19—Ὑπογράφεται συμφωνία γιὰ τὴν χορήγησι σοβιετικῆς οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς βοήθειας στὴν Βιρμανία.

22—Οἱ ἡγέτες τῆς αἱρέσεως τῆς «Πεντηκοστῆς» στὸ Δνειπροπετρόφσκ καταδικάζονται σὲ διάφορες ποινές.

23—Ἐγκαίνια τοῦ πετρελαιοαγωγοῦ ποὺ συνδέει τὴν ΕΣΣΔ μὲ τὴν Τσεχοσλοβακία.

26—Συνάντησις Χρουτσὼφ—Οὔλμπριχτ.

ΜΑΡΤΙΟΣ

5—Σύνοδος τῆς ὁλομελείας τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ. Ὁ Χρουστσὼφ εἰσηγεῖται τὴν ἀναδιοργάνωσι τῆς διευθύνσεως τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀγροτικῆς κρίσεως.

11—Ὁ πολίτης Σουβόρωφ καταδικάζεται σὲ θάνατο στὸ Ἰβάνοβο γιατὶ κατασκεύαζε κίβδηλα νομίσματα τοῦ μισοῦ καὶ τοῦ ἑνὸς ρουβλίου.

12—Ἔκκλησις τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ γιὰ αὔξησι τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

12—Ὁ Μαλινόφσκι ἐπισκέπτεται τὸ Μαρόκο.

14—Νέες σοβιετικὲς προτάσεις γιὰ ἀφοπλισμὸ χωρὶς ἔλεγχο.

14—Ὑπογράφεται σύμφωνο ἐμπορίου καὶ πληρωμῶν μὲ τὴν Τυνησία.

18—Ἐκλογὲς γιὰ τὴν ἀνάδειξι τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ. Σὲ κάθε ἐκλογικὴ περιφέρεια ὑπάρχει μόνον ἕνας ὑποψήφιος τὸν ὁποῖον ὑποδεικνύει τὸ ΚΚΣΕ καὶ ὁ ὁποῖος φυσικὰ ... «ἐκλέγεται»!

21—Ὁμαδικὲς καταδίκες οἰκονομικῶν στελεχῶν στὸ Ἀσχαμπὰντ γιὰ κλοπὴ κρατικῆς περιουσίας.

22—Τὸ βραβεῖο «Λένιν» ἀπονέμεται στὸν Φ. Κάστρο.

24—Ἀνακοινώνεται ἀπόφασις τοῦ ΚΚΣΕ καὶ τῆς κυβερνήσεως γιὰ ἀναδιοργάνωσι τῆς διευθύνσεως τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς.

30—Ὁ νέος πρεσβευτὴς τῆς ΕΣΣΔ στὶς ΗΠΑ, Α. Ντομπρύνιν ἐπιδίδει τὰ διαπιστευτήριά του στὸν πρόεδρο Κέννεντυ.

31—Ἔναρξις συνομιλιῶν γιὰ τὴν αὔξησι τῶν σοβιετοκουβανικῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

5—Τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριο τῆς Ρωσίας καταδικάζει ἀνώτερα στελέχη τῆς οἰκονομίας γιὰ κλοπὴ μεγάλων ποσοτήτων ἀγροτικῶν προϊόντων.
Ὁ Λυσένκο ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν προεδρία τῆς Ἀκαδημία Ἀγροτικῶν Ἐπιστημῶν σὰν ὑπαίτιος τῆς ἀγροτικῆς κρίσεως.

6—Ἡ ΕΣΣΔ ἀναλαμβάνει τὴν κατασκευὴ βιομηχανίας μεταλλουργίας στὴν Ἰνδονησία.

16—Συνέρχεται τὸ 14ο συνέδριο τῆς Κομσομόλ.

16—Ὁ Γκρομύκο ἐπισκέπτεται τὴν Γιουγκοσλαβία.

19—Ἀπόφασις τοῦ ΚΚΣΕ γιὰ μέτρα ποὺ ἀποβλέπουν στὴν αὔξησι τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς καὶ στὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν μεθόδων της.

20—Ὁ στρατηγὸς Ι. Γιακουμπόφσκυ ἀντικαθιστᾶ τὸν Ι. Κόνιεφ σὰν διοικητὴς τῶν σοβιετικῶν στρατευμάτων στὴν Γερμανία.

26—Ὁ Χρουστσὼφ εἰσηγεῖται στὸ Ἀνώτατο Σοβιὲτ τὴν ἀνάγκη καθιερώσεως νέου συντάγματος. 97μελὴς ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ ἰδίου ἀναλαμβάνει τὴν ἐπεξεργασία του.

26—Συνέρχεται τὸ 3ο συνέδριο τῶν σοβιετικῶν μουσικοσυνθετῶν.

ΜΑΪΟΣ

1—Φιλοπόλεμος «πρωτομαγιάτικος» λόγος τοῦ Μαλινόφσκυ.

3—Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Ἰνδονησίας φθάνει στὴν Μόσχα.

4—Ὁ ἑορτασμὸς τῆς 50ῆς ἐπετείου τῆς «Πράβντα» δίνει ἀφορμὴ γιὰ μία συγκέντρωσι στελεχῶν τῆς προπαγάνδας τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ στὴν Μόσχα.

7—Σύναψις ἐμπορικοῦ συμφώνου μὲ τὴν Βραζιλία.

7—Ἐγκαίνια τοῦ μουσείου Μὰρξ—Ἔγκελς στὴν Μόσχα.

9—Ἀντιγερμανικὴ «ἡμερησία διαταγὴ» τοῦ Μαλινόφσκυ μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο τῆς ἥττας τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας.

10—Ἡ ΕΣΣΔ θὰ κατασκευάση χημικὲς βιομηχανίες στὴν Κούβα.

11—Ὁ γραμματεὺς τύπου τοῦ προέδρου Κέννεντυ, κ. Π. Σάλιντζερ ἐπισκέπτεται τὴν Μόσχα κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ἀτζούμπεη, διευθυντοῦ τῆς «Ἰσβέστια» καὶ γαμβροῦ τοῦ Χρουστσώφ.

15—Ὁ Χρουστσὼφ ἐπισκέπτεται τὴν Βουλγαρία.

20—Ἐκδίδεται κοινὸ σοβιετοβουλγαρικὸ ἀνακοινωθέν.

22—Ὁ πρόεδρος τοῦ Μαλὶ κ. Μ. Κέϊτα φθάνει στὴν Μόσχα.

24—Σοβιετογιουγκοσλαβικὲς ἐμπορικὲς διαπραγματεύσεις.

25—Ἡ ΕΣΣΔ θὰ κατασκευάση ἐργοστάσιο ἠλεκτρικῶν εἰδῶν στὴν Ἰνδία.

29—Λαοτινὴ στρατιωτικὴ ἀντιπροσωπεία ὑπὸ τὸν Κὸγκ—Λῆ ἐπισκέπτεται τὴν ΕΣΣΔ.

29—Ἐκδίδεται κοινὸ ἀνακοινωθὲν ΕΣΣΔ—Μαλί.

29—Ὁμὰς σοβιετικῶν «τεχνικῶν» ὑπὸ τὸν α΄ γραμματέα τοῦ ΚΚ τοῦ Οὐζμπεκιστάν, Ρασύντωφ, φθάνει στὴν Κούβα.

ΙΟΥΝΙΟΣ

1—Ἀνακοινώνεται αὔξησις τῶν τιμῶν τῶν βασικῶν τροφίμων κατὰ 25 ὡς 30%.

3 (;)—Αἱματηρὲς ταραχὲς στὸ Νοβοτσερκὰσκ ἐξ αἰτίας τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν.

4—Σοβιετικὴ διαμαρτυρία γιὰ τὶς ἀμερικανικὲς ἀτομικὲς δοκιμὲς σὲ μέγα ὕψος.

5—Συμφωνία γιὰ τὴν δημιουργία διπλωματικῶν σχέσεων μὲ τὴν Δαχομέη.

6—Διάσκεψις τῶν α΄ γραμματέων τῶν ΚΚ καὶ τῶν πρωθυπουργῶν τῶν χωρῶν τῆς Κομεκόν, στὴν Μόσχα.

7 (;)—Αἱματηρὲς ταραχὲς σὲ διάφορες πόλεις τῆς περιοχῆς τοῦ Ροστὼβ λόγῳ τῆς αὐξήσεως τῶν τιμῶν.

8—Ὁ α΄ γραμματεὺς τοῦ ΚΚΜ καὶ πρωθυπουργὸς τῆς Μογγολίας, Τ. Τσέντενμπαλ ἐπισκέπτεται τὸν Χρουστσώφ.

10—Δήλωσις τῆς Πολιτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας γιὰ τὸ γερμανικό.

15 (;)—Αἱματηρὲς ταραχὲς σὲ διάφορες πόλεις τῆς Οὐκρανίας καὶ τοῦ Βόλγα μὲ ἀφορμὴ τὴν αὔξησι τῶν τιμῶν.

16—Ἀνοικτὴ ἐπιστολὴ τῆς Κ.Ε. τοῦ ΚΚΣΕ γιὰ τὴν ἀνάγκη αὐξήσεως τῶν ἀποθεμάτων σὲ ἀγροτικὰ προϊόντα.

17—Δημοσίευσις τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Χρουστσὼφ καὶ τοῦ προέδρου τῆς Βραζιλίας Γκουλὰρ γιὰ τὴν πολιτική, οἰκονομικὴ καὶ πνευματικὴ συνεργασία τῶν δύο χωρῶν.

18—Ὁ ἀρχηγὸς τῆς σοβιετικῆς ἀεροπορίας Βερσίνυν ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Ἰνδονησία.

18—Ὁ Χρουστσὼφ ἐπισκέπτεται τὴν Ρουμανία.

22—Ἀνακοινώνεται ὅτι ἑτοιμάζεται νέα ἱστορία τοῦ ΚΚΣΕ.

26—Ἔκδοσις κοινοῦ σοβιετορουμανικοῦ ἀνακοινωθέντος.

26—Σοβιετικὴ στρατιωτικὴ ἀντιπροσωπεία ἐπισκέπτεται τὴν Γκάνα.

28—Ὁ πρόεδρος τῆς Αὐστρίας κ. Γκόρμπαχ ἐπισκέπτεται τὴν Μόσχα.

ΙΟΥΛΙΟΣ

2—Ὁ Ραοὺλ Κάστρο στὴν Μόσχα.

4—Συνομιλίες γιὰ διεύρυνσι τῆς σοβιετογιουγκοσλαβικῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας.

4—Ὁ Ζ. Σαμπόν, πρόεδρος τῆς Μογγολίας, ἐπισκέπτεται τὸν Μπρεζνιέφ.

5—Φιλοπόλεμος λόγος τοῦ Χρουστσὼφ στοὺς ἀποφοίτους τῶν στρατιωτικῶν σχολῶν.

6—Ὁ Ντ. Μολομζχάρντς, ἀντιπρόεδρος τῆς μογγολικῆς κυβερνήσεως φθάνει στὴν Μόσχα.

6—Ἐκδίδεται κοινὸ αὐστροσοβιετικὸ ἀνακοινωθέν.

7—«Ἀνοικτὴ ἐπιστολή» τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ πρὸς τοὺς ἐργαζομένους στὴν γεωργία τοῦ Καζακστὰν γιὰ τὴν ἀνάγκη ἑνὸς καλοῦ θερισμοῦ.

9 (ἕως 14)—Συνέρχεται στὴν Μόσχα ἕνα κομμουνιστικὸ «παγκόσμιο συνέδριο γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ καὶ τὴν εἰρήνη».

10—Πρώτη σύνοδος τῆς νεοϊδρυθείσης Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κομεκόν. Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς μογγολικῆς κυβερνήσεως μετέχει σὰν «παρατηρητής».

12—Ἀπαγορεύεται γιὰ μία διετία ἡ νυκτερινὴ κυκλοφορία στοὺς νέους τῆς πόλεως Νοβοτσερκὰσκ ὅπου ἔγιναν οἱ αἱματηρὲς ταραχὲς τοῦ Ἰουνίου.

14—Ἀπόφασις τοῦ ΚΚΕ καὶ τῆς κυβερνήσεως γιὰ μετάθεσι πολλῶν κατοίκων τῶν πόλεων σὲ ἀγροτικὲς ἐργασίες.

14—Πραγματοποιεῖται ἄμεση ραδιοτηλεφωνικὴ σύνδεσις Μόσχας—Ἀβάνας.

16—Πραγματοποιεῖται ἡ σύνδεσις τῶν ἠλεκτρικῶν δικτύων Οὐγγαρίας καὶ ΕΣΣΔ.

17 (;)—Γενικὴ ἀπεργία τῶν ἐργατῶν καὶ αἱματηρὲς συγκρούσεις στὸ Κεμέροβο τῆς δυτικῆς Σιβηρίας.

18—Νέα μέτρα γιὰ τὴν ἐπείγουσα αὔξησι τῆς παραγωγῆς σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν.

19—Ὁ Μικογιὰν καὶ ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν Φιριούμπιν ἀναχωροῦν γιὰ τὴν Ἰνδονησία.

21—Ὁ Χρουστσὼφ παρακολουθεῖ γυμνάσια τοῦ σοβιετικοῦ πολεμικοῦ στόλου μὲ συμμετοχὴ καὶ ὑποβρυχίων ἐφωλιασμένων μὲ πυραύλους πυρηνικῆς γομώσεως.

23—Σύναψις συμφώνου ἐμπορίου καὶ πληρωμῶν μακρᾶς διαρκείας μὲ τὴν Αἴγυπτο.

23—Ὁ Μ. Τορὲζ φθάνει στὴν ΕΣΣΔ «γιὰ ἀνάπαυσι».

24—Στὴν Γενεύη πραγματοποιεῖται συμφωνία γιὰ τὸ Λάος.

25—Ὁ Μικογιὰν ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὴν Ἰνδονησία ἐπισκέπτεται τὴν Ἰνδία.

26—Νέα συνάντησις Χρουστσὼφ—Τσεντενμπὰλ (Μογγολία).

30—Ὁ πρόεδρος Νάσερ δέχεται τοὺς διευθυντὰς τῆς «Πράβντα» καὶ τῆς «Ἰσβέτια» Π. Σατιούκωφ καὶ Α. Ἀτζούμπεη.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1—Σοβιετοκουβανικὴ συμφωνία γιὰ ταχυδρομική, τηλεφωνικὴ καὶ τηλεγραφικὴ ἐπικοινωνία.

3—Ὁ Χρουστσὼφ καλεῖ τοὺς σοβιετικοὺς ἀγρότες νὰ ἀγωνισθοῦν γιὰ νὰ φθάσουν τὴν παραγωγὴ τῶν ἀμερικανῶν συναδέλφων τους.

4—Ἡ σοβιετικὴ «ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὸν ἀφοπλισμό» ἐγκρίνει τὶς ἀποφάσεις τοῦ «παγκοσμίου συνεδρίου ἀφοπλισμοῦ» τῆς Μόσχας.

4—Μήνυμα τοῦ Χρουστσὼφ πρὸς τὴν διάσκεψι τοῦ Τόκιο ἐναντίον τῶν ἀτομικῶν ὅπλων.

5—Ἡ ΕΣΣΔ ξαναρχίζει τὶς δοκιμὲς πυρηνικῶν ὅπλων.

5—Ἡ ΕΣΣΔ θὰ ἐγκαταστήσῃ βιομηχανίες ἁλιευμάτων στὴν Κούβα.

6—Συνέρχεται διάσκεψις τῶν εἰδικῶν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας.

6—Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἀφγανιστὰν ἐπισκέπτεται τὴν ΕΣΣΔ.

11—Ἐξαπόλυσις τοῦ διαστημοπλοίου «Βοστὸκ 3» μὲ τὸν Α. Νικολάγιεφ.

11—330 κουβανοὶ νέοι φθάνουν γιὰ «ἀγροτικὲς σπουδές» στὴν ΕΣΣΔ.

12—Ἐξαπόλυσις τοῦ «Βοστὸκ 4» μὲ τὸν Ρ. Πόποβιτς.

15—Προσγείωσις τῶν διδύμων ἀστροναυτῶν.

17—Ὁ Κοζλὼφ δέχεται ὁμάδα ἡγετῶν τοῦ βορείου Βιὲτ—Νὰμ ποὺ «παραθερίζουν» στὴν ΕΣΣΔ.

20—Ὁ Γ. Ντὲζ καὶ ἄλλοι ρουμᾶνοι ἡγέτες φθάνουν στὴν ΕΣΣΔ γιὰ «διακοπές».

25—Ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ ΟΗΕ κ. Οὔ—Θὰντ φθάνει στὴν Μόσχα.

26—Ὁ κινέζος ὑφυπουργὸς τοῦ ἐμπορίου φθάνει στὴν Μόσχα «γιὰ συνομιλίες».

27—Ὁ ὑπουργὸς βιομηχανίας τῆς Κούβας φθάνει στὴν ΕΣΣΔ.

28—Ὁ Χρουστσὼφ δέχεται τὸν Οὔλμπριχτ ποὺ «παραθερίζει» στὴν ΕΣΣΔ.

28—Ἡ ΕΣΣΔ ἐπιστρέφει τὴν διώρυγα Σάϊμάα στὴν Φινλανδία.

31—Ὁ κινέζος ὑφυπουργὸς ἐμπορίου ἐπιστρέφει στὸ Πεκῖνο.

31—Οἱ σοβιετικοὶ θὰ ἱδρύσουν ἐργοστάσιο ἐπιδιορθώσεως αὐτοκινήτων στὴν Ἀβάνα.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

3—Λῆξις τῆς ἑπταημέρου διασκέψεως θεωρητικῶν τοῦ μαρξισμοῦ ἀπὸ 20 χῶρες ποὺ συνῆλθαν στὴν Μόσχα γιὰ νὰ μελετήσουν τὶς σύγχρονες ἐξελίξεις τοῦ καπιταλισμοῦ καὶ τὸ θέμα τῆς ΕΟΚ.

4—Ἀπόφασις γιὰ τὴν κατασκευὴ ἔργων ποὺ θὰ συνδέσουν μὲ διώρυγες καὶ ποτάμια τὴν Βαλτικὴ μὲ τὴν Μαύρη θάλασσα.

4—Ἐπανιδρύονται τὰ ὑπουργεῖα ἀσφαλείας σὲ ὅλες τίς «σοβιετικὲς δημοκρατίες».

5—Συνομιλίες γιὰ οἰκονομικὴ καὶ τεχνικὴ συνεργασία ΕΣΣΔ—βορείου Βιὲτ—Νάμ.

5—Διαμαρτυρία τῆς Μόσχας γιὰ πτῆσι ἀμερικανικοῦ ἀεροπλάνου στὴν Σαχαλίνη.

6—Σοβιετικὴ διακοίνωσις γιὰ τὸ Βερολῖνο.

9—Σοβιετικὴ ἀγροτικὴ ἀντιπροσωπεία ἀναχωρεῖ στὰς ΗΠΑ.

10—Στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Λένινγκραντ ἱδρύεται, νέα σχολὴ γιὰ νέους ἀπὸ τὶς ἀσιατικές, ἀφρικανικὲς καὶ λατινοαμερικανικὲς χῶρες.

11—Τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριο τῆς Ρωσίας συζητεῖ νέα μέτρα γιὰ τὴν πάταξι τοῦ «χουλλιγκανισμοῦ» (=γκαγκστερικοῦ τεντυμποϊσμοῦ).

16—Ὁ πιλότος Π. Ὀσταπένκο μὲ ἀεροπλάνο Ε—166 φθάνει σὲ ὕψος 22,68 χιλ. καὶ πετᾶ μὲ σταθερὴ ταχύτητα 2.500 χλμ.

20—Ὁ νέος πρεσβευτὴς τῶν ΗΠΑ κ. Φ. Κόχλερ φθάνει στὴν Μόσχα.

24—Ὁ Μπρεζνὲφ ἐπισκέπτεται τὴν Γιουγκοσλαβία.

26—Ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς κυβερνήσεως τοῦ Λάος πρίγκηψ Σουβανουβὸγκ φθάνει στὴν Μόσχα γιὰ «ἀνάπαυσι καὶ θεραπεία».

26—Ἡ Πράβντα» ζητεῖ ἔντασι τῆς ἀθεϊστικῆς προπαγάνδας.

27—Συμφωνία γιὰ σοβιετοκουβανικὴ ἁλιευτικὴ συνεργασία καὶ τὴν κατασκευὴ ἀπὸ τοὺς σοβιετικοὺς ἑνὸς λιμένος στὴν Κούβα.

27—Ὁ Πονομάρεφ μεταβαίνει στὴν Ἰταλία.

28—Στρατιωτικὲς ἀντιπροσωπεῖες τῆς Συρίας καὶ τοῦ Ἰρὰκ φθάνουν στὴν ΕΣΣΔ.

30—Ὁ Χρουστσὼφ καλεῖ τοὺς ἐργαζόμενους στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία νὰ ἐντείνουν τὶς προσπάθειές των.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

4—Ὑπογράφεται σεβιετο—ινδικὸ ἐμπορικὸ σύμφωνο.

5—Ἐπίσημη σοβιετικὴ στατιστικὴ ἀναφέρει ὅτι τὸ σοβιετοκινεζικὸ ἐμπόριο μειώθηκε κατὰ 40% στὴν διάρκεια τοῦ 1961.

5—Σοβιετογιουγκοσλαβικὸ ἀνακοινωθὲν γιὰ τὴν ἐπίσκεψι τοῦ Μπρεζνὲφ στὴν Γιουγκοσλαβία.

14—Δημοσιεύονται τὰ συνθήματα γιὰ τὴν 45η ἐπέτειο τῆς «Ὀκτωβριανῆς ἐπαναστάσεως».

10— Κοινὰ σοβιετο—πολωνο—γερμανικὰ πολεμικὰ γυμνάσια στὶς πολωνικὲς ἀκτὲς τῆς Βαλτικῆς.

19—Συνάντησις Κέννεντυ—Γκρομύκο γιὰ τὸ γερμανικό.

19—Ὁ Μικογιὰν δηλώνει κατηγορηματικὰ ὅτι «ἡ σοβιετικὴ στρατιωτικὴ βοήθεια πρὸς τὴν Κούβα εἶναι καθαρῶς ἀμυντική».

21—Ἡ «Πράβντα» δημοσιεύει ἀντισταλινικὸ ποίημα τοῦ Γιεφτουσένκο μὲ τὸν τίτλο «Οἱ διάδοχοι τοῦ Στάλιν».

23—Συναγερμὸς τῶν δυνάμεων τοῦ Συμφώνου τῆς Βαρσοβίας λόγω τῆς κρίσεως στὴν Κούβα.

24—Δήλωσις τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως γιὰ τὴν Κούβα.

26—Τὸ Προεδρεῖο τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιὲτ συζητεῖ τὴν ἐνίσχυσι τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῶν «ἀντικοινωνικῶν στοιχείων» καὶ τῶν «παρασίτων».

28—Γράμμα τοῦ Χρουστσὼφ πρὸς τὸν Κέννεντυ γιὰ τὴν Κούβα.

29—Ὁ Χρουστσὼφ δέχεται νὰ ἀποσύρῃ τοὺς σοβιετικοὺς πυραύλους καὶ ἄλλα ἐπιθετικὰ ὅπλα ἀπὸ τὴν Κούβα.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1—Ὁ Μικογιὰν ἀναχωρεῖ γιὰ τὴν Κούβα.

4—Ὁ Οὔλμπριχτ, ὁ Γκομοῦλκα καὶ ὁ Ζήβκωφ φθάνουν στὴν Μόσχα.

5—Ἡ «Πράβντα» ζητεῖ τὴν ἐπίλυσι τῆς κινεζο-ινδικῆς διαφορᾶς μὲ συνομιλίες.

5 (ὥς 14) Ὁ Σουσλὼφ μετέχει στὸ 8ο συνέδριο τοῦ ΚΚ Βουλγαρίας ὅπου ἐκκαθαρίζονται οἱ «σταλινικοὶ» καὶ γίνονται ἐπιθέσεις κατὰ τῆς Ἀλβανίας.

6—Ἀντισταλινικὸς λόγος τοῦ Κοσύγκιν γιὰ τὴν 45η ἐπέτειο τῆς «Ὀκτωβριανῆς ἐπαναστάσεως».

7—Ὁ Κάνταρ φθάνει στὴν Μόσχα.

12—Κυκλοφορεῖ ἡ β΄. ἔκδοσις τῆς «Ἱστορίας τοῦ ΚΚΣΕ».

15 (ὥς 19)—Διάσκεψις τῆς Κομεκὸν στὴν Σόφια γιὰ τὰ ἀγροτικὰ ζητήματα.

17—Συμφωνία γιὰ τὴν ἐξαγωγὴ τοῦ Οὐγγρικοῦ βωξίτη στὴν ΕΣΣΔ.

17—Διάσκεψις τῆς Κομεκὸν στὴν Βαρσοβία γιὰ τὸν συντονισμὸ τῆς ἐξορύξεως γαιάνθρακος.

18—Ἐπίθεσις τοῦ Πονομάρεφ στὴν «Πράβντα» κατὰ τῶν ἀλβανῶν ἡγετῶν.

19—Ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ. Ἀποφασίζεται ἡ ἀναδιάρθρωσις τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ γιὰ τὴν καλύτερη ἀπόδοσι τῆς οἰκονομίας.

20 (ὥς 24)—Ἀντιαλβανικὲς καὶ ἀντικινεζικὲς ἐπιθέσεις στὸ συνέδριο τοῦ ΚΚ Οὐγγαρίας.

21—Δημοσιεύεται τὸ ἀφήγημα τοῦ Α. Σολσενίτσιν «Μιὰ ἡμέρα τοῦ Ἰβὰν Ντενίσωφ» ποὺ περιγράφει τὴν φρίκη τῶν σοβιετικῶν στρατοπέδων συγκεντρώσεως κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Στάλιν.

25—Δημοσιεύεται ἀπόφασις γιὰ τὴν διεύρυνσι τοῦ προεδρείου τῆς ΚΕ τοῦ ΚΚΣΕ, τὴν ἀναδιάρθρωσι τοῦ κόμματος καὶ τῆς κυβερνήσεως καὶ γιὰ τὴν ἵδρυσι νέας κομματικῆς καὶ κυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς ἐλέγχου ὑπὸ τὸν Σελιέπιν, πρώην ὑπουργὸ τῆς ἀσφαλείας.

28—Ὁ σοβιετικὸς τύπος χαιρετίζει τὴν γιουγκοσλαβικὴ ἐθνικὴ ἐπέτειο καὶ ἐπιτίθεται κατὰ τῆς Ἀλβανίας.

29—Ὁ Μικογιὰν συναντᾶται μὲ τὸν πρόεδρο Κέννεντυ.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

4—Ἄφιξις τοῦ προέδρου Τίτο στὴν Μόσχα ὅπου γίνεται δεκτὸς μὲ ἰδιαίτερες τιμές.

5—Ὁ Μπρεζνέφ, μιλώντας στὸ συνέδριο τοῦ ΚΚ Τσεχοσλοβακίας ἐπιτίθεται κατὰ τῶν ἀλβανῶν καὶ ἐμμέσως κατὰ τῶν κινέζων ἡγετῶν.

5—Ἡ «Πράβντα» ἰσχυρίζεται ὅτι στὴν ΕΣΣΔ ἔπαυσε νὰ ὑπάρχη ἡ «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου» καὶ ἐγκαθιδρύθη τὸ «παλλαϊκὸ κράτος».

10—Σύνοδος τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιέτ.

12—Λόγος τοῦ Χρουστσώφ στὸ Ἀνώτατο Σοβιέτ. Ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ «ἀριστεροῦ ὀππορτουνισμοῦ», τοῦ «δογματισμοῦ» καὶ τοῦ «σεχταρισμοῦ» τοὺς ὁποίους θεωρεῖ σὰν τοὺς κυριώτερους κινδύνους ἐνῶ ἀγνοεῖ τὸν «ρεβιζιονισμό».

21—Ἡ «Πράβντα» διαπιστώνει ὅτι «ὁ δογματισμὸς καθίσταται ὁλοένα καὶ σοβαρώτερος κίνδυνος».

24—Ἀνακοινώνεται ἡ ἵδρυσις «διεθνοῦς τραπέζης» τῆς «Κομεκόν».

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ἡ «Σοβιετολογία» ἀναγκάζεται νὰ καθιερώση καὶ αὐτὴ τὸ σύστημα ποὺ ἰσχύει γιὰ ὅλα τὰ περιοδικὰ δηλαδὴ τῆς προπληρωμῆς τῶν συνδρομῶν.

Γι' αὐτὸ παρακαλεῖ ὅλους ἐκείνους ποὺ θέλουν νὰ εἶναι συνδρομηταί της γιὰ τὸ 1963 νὰ ἀποστείλουν τὴν ἑξάμηνη (50 δρχ. ἢ ἐτήσια 100 δρχ) συνδρομή τους μέχρι τὸ τέλος Φεβρουαρίου τὸ ἀργότερον.

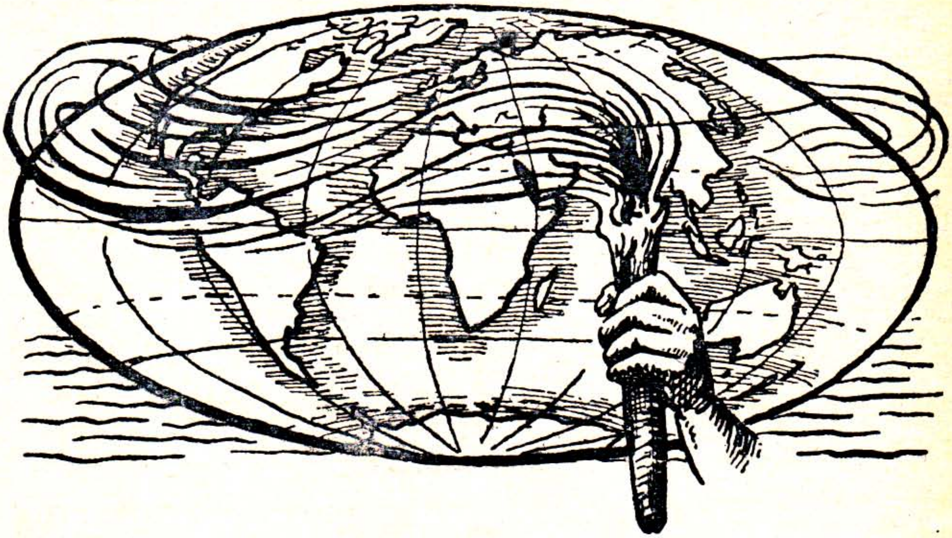

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΕΖΟ-ΙΝΔΙΚΗΣ ΔΙΕΝΕΞΕΩΣ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Γιὰ νὰ ἐκτιμήσουμε σωστὰ τὴν πρόσφατη κινεζο—ινδικὴ σύγκρουσι στὰ Ἱμαλάϊα, πρέπει νὰ ἔχουμε ὑπ' ὄψιν μας ὅτι τὰ πραγματικὰ αἴτιά της εἶναι πολὺ πιὸ βαθειὰ ἀπὸ μιὰ ἁπλῆ μεθοριακὴ διένεξι. Στὴν πραγματικότητα, ἡ διένεξις αὐτὴ χρησιμεύει μόνο σὰν πρόφασις γιὰ νὰ καλύψη καὶ νὰ δικαιολογήση μιὰ πολὺ εὐρύτερη καὶ πολὺ σημαντικώτερη ἀντίθεσι: τὴν μεγάλη κινεζο—ινδικὴ ἀντίθεσι γιὰ τὸ μέλλον τῆς Ἀσίας.

Μεταπολεμικά, ἡ Ἀσία ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὴν ἀποικιοκρατία καὶ ἀνακτώντας τὴν ἀνεξαρτησία της «ξαναβρῆκε τὸν ἑαυτό της».

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν ἀρκετό. Ἔπρεπε νὰ βρῆ καὶ τὸ μέλλον της· νὰ τὸ διαλέξη, καὶ νὰ τὸ καθορίση. Καὶ ἀκόμη, ἔπρεπε νὰ βρῆ καὶ τὸν καλύτερο δρόμο ποὺ θὰ τὴν ὁδηγοῦσε πρὸς αὐτὸ τὸ μέλλον· νὰ τὸν διαλέξη καὶ νὰ τὸν καθορίση.

Γύρω στὰ 1950 ἄρχισαν νὰ διαγράφονται μπροστὰ στὴν Ἀσία δύο διαφορετικὰ μέλλοντα καὶ δύο ἀκόμη πιὸ διαφορετικοὶ δρόμοι γιὰ νὰ φθάση σ' αὐτά. Τὸν ἕνα δρόμο τὸν ἄνοιγε ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα. Τὸν ἄλλον ἡ δημοκρατικὴ Ἰνδία.

Οἱ δυὸ αὐτὲς μεγαλύτερες χῶρες τῆς Ἀσίας ποὺ εἶναι καὶ οἱ πιὸ πολυάνθρωπες τοῦ κόσμου, εἶναι οἱ δύο Δυνάμεις ποὺ ἀσκοῦν τὴν μεγαλύτερη ἕλξι καὶ

ἐπιρροὴ ἐπάνω στὰ νέα ἢ ἀνανεούμενα ἀσιατικὰ κράτη.

Καὶ αὐτὲς οἱ δύο Δυνάμεις, ἀκολούθησαν διαμετρικὰ ἀντίθετους δρόμους: τὸν κομμουνιστικὸ ἡ μιά, τὸν δημοκρατικὸ ἡ ἄλλη.

Ἔτσι μοιραῖα, ἀνάμεσα στὴν Κίνα καὶ στὴν Ἰνδία ἄρχισε ἕνας σιωπηρὸς ἀλλὰ ἀδυσώπητος ἀνταγωνισμός. Ἀπὸ τὴν ἔκβασι αὐτοῦ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ ποὺ συνεχίζεται καὶ ὀξύνεται θὰ ἐπηρεασθοῦν ἀποφασιστικὰ τὰ πεπρωμένα τῆς Ἀσίας καὶ φυσικὰ καὶ τὰ παγκόσμια.

Οἱ ἀσιατικοὶ λαοὶ ἔχουν μπροστά τους τὸν κινεζικὸ καὶ τὸν ἰνδικὸ δρόμο ἀναπτύξεως καὶ πρέπει νὰ διαλέξουν ἕνα ἀπὸ τοὺς δύο. Ἡ ἐκλογὴ αὐτὴ ἀσφαλῶς δὲν ἐνδιαφέρει μόνο τοὺς ἴδιους ἀλλὰ καὶ τοὺς δύο ἀνταγωνιστὰς (Κίνα καὶ Ἰνδία) καὶ ἀκόμη, τὰ δύο μεγάλα στρατόπεδα: τὸ δυτικὸ καὶ τὸ κομμουνιστικό. Γι' αὐτὸ ὁ κινεζο—ινδικὸς ἀνταγωνισμὸς δὲν παρέμεινε στὰ πλαίσια τῶν θεωριῶν, τῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν πειραματισμῶν ἀλλὰ γρήγορα ἔγινε τρέχουσα πολιτικὴ διαμάχη, σύγκρουσις γιὰ τὴν ἐπιρροὴ στὴν Ἀσία, τμῆμα τοῦ ἀγώνα γιὰ τὸ μέλλον τοῦ κόσμου. Καὶ στὸν ἀγώνα αὐτὸν σὲ μιὰ κρίσιμη καμπή του δὲν ἦταν δυνατὸν οἱ κομμουνισταὶ νὰ μὴ χρησιμοποιήσουν καὶ τὴν πιὸ προσφιλὴ τους μέθοδο, τὸ πιὸ πιστὸ τους ὅπλο: τὴν βία. Καὶ ἦρθε ἡ ὥρα ποὺ πράγματι προσέφυγαν στὴν ἔνοπλη βία.

***

Ὁ ἀνταγωνισμὸς Κίνας—Ἰνδίας, στὰ πρῶτα χρόνια του δὲν ἦταν τόσο φανερός. Τὸν ἐκάλυπτε μία φαινομενικὴ κοινότης ἐπιδιώξεων. Πράγματι ὅλα τὰ ἀσιατικὰ κράτη, ἀνάμεσά τους καὶ ἡ Κίνα καὶ ἡ Ἰνδία, θέλουν νὰ κατοχυρώσουν τὴν ἀνεξαρτησία τους, νὰ ἐξασφαλίσουν μία ἐσωτερικὴ σταθερότητα, νὰ ἀναδείξουν μία ἐγχώρια ἡγέτιδα τάξι, νὰ τακτοποιήσουν, ἐξυγιάνουν καὶ ἀναπτύξουν τὰ οἰκονομικά τους, νὰ πετύχουν τὴν ἀγροτικὴ καὶ κοινωνικὴ μεταρρύθμισι, νὰ πραγματοποιήσουν τὴν ἐκβιομηχάνισι καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν κατὰ κάποιο τρόπο τὰ πιὸ φλέγοντα ἀπὸ τὰ ἀπειράριθμα καὶ δυσεπίλυτα προβλήματα τῶν κατοίκων τους.

Ἔτσι, ἐκ πρώτης ὄψεως ὑπάρχουν ὡρισμένοι μεγάλοι κοινοὶ σκοποὶ ὅλων τῶν ἀσιατικῶν κρατῶν καὶ ἰδίως τῆς Κίνας καὶ τῆς Ἰνδίας ποὺ τὰ προβλήματά τους μοιάζουν ἀκόμη περισσότερο.

Αὐτὴ ἡ φαινομενικὴ κοινότης τῶν ἐπιδιώξεων ἐπέτρεψε στὴν Κίνα καὶ στὴν Ἰνδία νὰ ἐφαρμόσουν γιὰ μερικὰ χρόνια μία πολιτικὴ «φιλίας» ἀνάμεσα τους νὰ προβοῦν σὲ κοινὲς διακηρύξεις καὶ ἐνέργειες καὶ κυρίως νὰ διατυπώσουν μαζὶ τὶς περιβόητες «πέντε ἀρχὲς τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως».

Κάτω ὅμως ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐξωτερικὴ ταυτότητα τῶν ἐπιδιωκομένων στόχων, ὑπέβοσκε ὁ ἀνταγωνισμὸς γιὰ τὴν ἐπιρροὴ στὴν Ἀσία, ἡ σκληρὴ σύγκρουσις κομμουνισμοῦ καὶ δημοκρατίας.

Ὅσο περνοῦσαν τὰ χρόνια γινόταν πιὸ φανερὴ ἡ διαφορὰ τῶν δρόμων ποὺ ἀκολουθοῦσαν οἱ δυὸ μεγάλες ἀσιατικὲς χῶρες καὶ τῶν μέσων ποὺ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ νὰ φθάσουν στοὺς σκοπούς των.

Ὅσο τὸ Πεκῖνο καὶ τὸ Δελχὶ ἀπομακρύνονταν ἀπὸ τὴν «κοινὴ» ἀφετηρία τους, τόσο ἀπομοκρύνονταν καὶ μεταξύ τους. Ὅλοι ἄρχισαν νὰ βλέπουν ὅτι μπορεῖ νὰ ξεκίνησαν ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο, ἀλλὰ προχωροῦσαν πρὸς διαφορετικὰ τέρματα, ἀπὸ διαφορετικοὺς — ἀντίθετους δρόμους, μὲ διαφορετικὲς μεθοδολογίες. Ἔτσι βαθμιαῖα διαμορφώθηκαν δύο χωριστά, ἀνταγωνιστικὰ κέντρα ἕλξεως τῶν ἀσιατικῶν λαῶν, δύο ἀντίθετοι πόλοι: ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα καὶ ἡ δημοκρατικὴ Ἰνδία.

Γιὰ ὅποιον ξέρει τὴν κομμουνιστικὴ νοοτροπία, αὐτὸ καὶ μόνο τὸ γεγονὸς τοῦ δυαδισμοῦ τῆς ἀσιατικῆς πορείας, καθιστοῦσε ἀναπόφευκτη τὴν πλήρη ρῆξι. Τὴν ρῆξι αὐτὴ δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ τὴν προλάβη οὔτε καὶ ἡ καλύτερη καλὴ πίστις τοῦ κόσμου—ἡ πίστις ποὺ ἐπέ-

δειξαν μὲ ἀνώφελη καὶ ἐπικίνδυνη γιὰ τοὺς ἴδιους οὐτοπιστικὴ ἐπιμονὴ οἱ ἰνδοὶ ἡγέτες.

Φαινομενικά, τὸν ἀνταγωνισμὸ τὸν κέρδιζε ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα. Πραγματοποιοῦσε, τὴν ἐκβιομηχάνισι μὲ πολὺ ταχύτερους ρυθμούς, ἐκτελοῦσε γοργὰ τὶς κοινωνικές της μεταρρυθμίσεις, συγκροτοῦσε μία τεράστια ἔνοπλη δύναμι, μεγάλωνε τὴν παραγωγή της. Χρησιμοποιώντας τὴν πιὸ ἀδίστακτη «σταλινική» μεθοδολογία, ἐφαρμόζοντας τὸν πιὸ ἀπόλυτο συγκεντρωτισμό, θυσιάζοντας στυγνὰ τὸν ἄνθρωπο, ἄφινε πίσω της τὴν Ἰνδία ποὺ πάλευε νὰ λύση τὰ μύρια προβλήματά της χωρὶς νὰ καταλήξη στὸν ὁλοκληρωτισμό.

Γρήγορα ὅμως, τὰ πράγματα ἄρχισαν νὰ ἀλλάζουν. Τὸ ἀπάνθρωπο σύστημα τῶν κοινοβίων ἀπέτυχε. Ἡ κινεζικὴ οἰκονομία χρεωκόπησε. Τὸ περιβόητο «μέγα ἅλμα πρὸς τὰ ἐμπρός» ἀνεστάλη. Ἡ παραγωγὴ μειώθηκε. Καὶ ἔπεσε πεῖνα, λιμὸς ἀληθινός, μὲ θύματα, αἱματηρὲς ἐξεγέρσεις καὶ μαζικὴ «φυγὴ πρὸς τὴν ἐλευθερία».

Ἔτσι, οἱ ἀσιᾶτες ἄρχισαν νὰ ἐκτιμοῦν περισσότερο τὸ ἰνδικὸ πείραμα καὶ νὰ μιλοῦν γιὰ «ἰνδικὸ θαῦμα». Ἄρχισαν νὰ πείθονται ὅτι ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἐπίλυσι τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων πρέπει νὰ συνδυάζεται ὄχι μὲ τὴν κατάργησι καὶ τὴν θυσία τῆς ἐλευθερίας, ἀλλὰ μὲ τὸν ἀγώνα γιὰ τὴν διαφύλαξι, στερέωσι καὶ διεύρυνσί της.

Ἐπὶ πλέον οἱ ἰμπεριαλιστικὲς τάσεις τοῦ Πεκίνου (Θιβὲτ κλπ.) ἀπομάκρυναν περισσότερο τὴν ἀσιατικὴ κοινὴ γνώμη.

Οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἔχαναν λοιπὸν ἔδαφος. Ἔπρεπε συνεπῶς νὰ ἀντιδράσουν. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν νὰ καταφέρουν ἕνα γερὸ πλῆγμα ἐναντίον τοῦ ἀνταγωνιστοῦ των μὲ σκοπὸ νὰ μειώσουν τὸ γόητρό του καὶ νὰ τοῦ προκαλέσουν πρόσθετες δυσχέρειες. Ταυτόχρονα, μὲ τὴν ἐνέργειά τους αὐτὴν ἤθελαν νὰ ἀποσπάσουν τὴν προσοχὴ τοῦ λαοῦ τους καὶ τῶν ἄλλων λαῶν ἀπὸ τὴν δική τους χρεωκοπία. Ἀκόμη ἐπεδίωκαν ἀλλάζοντας τὸν συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων νὰ δημιουργήσουν τὶς προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἄσκησι μιᾶς μονίμου ἐκβιαστικῆς πιέσεως ἐπὶ τοῦ ἀντιπάλου τους, πρᾶγμα ποὺ θὰ τοὺς ἐπέτρεπε νὰ ἀνατρέπουν ὁποτεδήποτε πρὸς ὄφελός τους τὴν εὐαίσθητη ἀσιατικὴ ἰσορροπία. Ἔτσι φθάσαμε στὴν κινεζικὴ ἐπίθεσι κατὰ τῆς Ἰνδίας.

⁂

Σὰν πρόφασις γι' αὐτὴν τὴν ἐπίθεσι χρησιμοποιήθηκε ἡ συνοριακὴ διαφορά. Οἱ ἰνδοὶ θεωροῦν ἀνέκαθεν σὰν φυσικὰ σύνορά τους πρὸς βορρᾶν τὴν κορυφὴ τῶν Ἰμαλαΐων ποὺ τοὺς προστατεύουν κλείνοντας τὸν δρόμο πρὸς τὶς ἰνδικὲς πεδιάδες στοὺς πιθανοὺς εἰσβολεῖς. Τὸ 1913, συνεκλήθη στὴν Σίμχα διάσκεψις Κίνας—Ἰνδίας—Θιβὲτ γιὰ τὸν καθορισμὸ τῶν συνόρων τους. Ἡ διάσκεψις συμφώνησε τελικὰ στὴν ἀποδοχὴ τῆς ὁροθετικῆς γραμμῆς ποὺ πρότεινε ὁ Μὰκ—Μαόν, ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τῆς ἀγγλικῆς τότε κυβερνήσεως τῶν Ἰνδιῶν. Τὴν γραμμὴ αὐτὴν ποὺ ἐπεκυρώθη τότε ἀπὸ τοὺς ἐνδιαφερομένους, τὴν ἀμφισβήτησαν ἀργότερα οἱ κινέζοι καὶ ἀπὸ τὸ 1958 τὸ Πεκῖνο δήλωσε ἀνοικτὰ ὅτι δὲν τὴν ἀναγνωρίζει. Ἄνοιξε ἔτσι μιὰ μόνιμη πληγὴ στα πλευρὰ τῆς Ἰνδίας. Ἀπὸ τὸ 1950 ἤδη, μὲ τὴν πρώτη εἰσβολή τους στὸ Θιβέτ, οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἄρχισαν τὴν προσπάθειά τους γιὰ τὴν κατάκτησι τῶν Ἰμαλαΐων. Τὸ 1958 ἄρχισαν τὴν παραβίασι τῆς γραμμῆς Μὰκ—Μαὸν καὶ τὴν κατάληψι ἰνδικῶν ἐδαφῶν. Τὸ 1959 κατάλυσαν ὁριστικὰ κάθε αὐτονομία τοῦ Θιβέτ. Τὸ 1960 καὶ 1961 δυνάμωσαν τὴν πίεσί τους ἐπάνω στοὺς ἰνδοὺς ἐκτοπίζοντάς τους ἀπὸ τὴν μεθοριακὴ ἐπαρχία τοῦ Λαντάκ. Συνολικά, οἱ κινέζοι διεκδικοῦν σὰν δική τους μία περιοχὴ 51.000 τετραγωνικῶν μιλλίων. Πρόκειται γιὰ ἐδάφη ὀρεινά, ἄγονα, ἀραιοκατοικημένα καὶ κάποτε ἀδιάβατα, ἀλλὰ ἡ κατοχή τους θὰ τοὺς ἄνοιγε διάπλατα τὶς πύλες πρὸς τὶς

ἰνδικὲς πεδιάδες καὶ θὰ ἔκανε τοὺς ἰνδοὺς νὰ ζοῦν κάτω ἀπὸ τὴν μόνιμη ἀπειλὴ μιᾶς κινεζικῆς καθόδου πρὸς νότον, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἐξασφάλιζε στὸ Πεκῖνο μιὰ μόνιμη «θέσιν ἰσχύος» ἔναντι τοῦ Δελχί, παρέχοντάς του τὴν δυνατότητα νὰ τὸ ἐκβιάζη ἀπεριόριστα. Χρησιμοποιώντας λοιπὸν σὰν πρόφασι τὴν μεθοριακὴ διαφορά, οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἐξαπέλυσαν τὴν μεγάλη τους ἐπίθεσι τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1962 ἐναντίον τῆς Ἰνδίας.

***

Ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα διαθέτει μάχιμο στρατὸ 2,5 ἑκατομμυρίων ἀνδρῶν ποὺ συγκροτοῦν 120 μεραρχίες πεζικοῦ μὲ καλὸ κλασσικὸ ὁπλισμό, 6 θωρακισμένες καὶ 2 ἀεροκίνητες μεραρχίες καθὼς καὶ μεγάλες δυνάμεις πυροβολικοῦ ἐφοδιασμένου καὶ μὲ τακτικοὺς πυραύλους καθὼς καὶ μὲ πυραύλους ἀντιαεροπορικῆς ἀμύνης.

Ἐπὶ πλέον ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα διαθέτει 4 ἑκατομμύρια πολιτοφύλακες καλὰ ἐκπαιδευμένους καὶ ὁπλισμένους, 300 χιλιάδες ἐπίλεκτους ἄνδρες τῆς πολιτικῆς ἀστυνομίας καὶ τεράστιες ἐφεδρεῖες. Ἡ ἀεροπορία της ἀποτελεῖται ἀπὸ 3.000 ἀεροπλάνα τύπου «Μίγκ», ὑπερηχητικά, ἐφοδιασμένα μὲ ἀντιαεροπορικὸ πύραυλο καὶ βομβαρδιστικὰ ρωσικῆς κατασκευῆς. Ἡ ἔλλειψις καυσίμων (ἡ ΕΣΣΔ σχεδὸν διέκοψε τὴν ἐξαγωγὴ πετρελαίου στὴν Κίνα) καὶ ἡ κατ' ἀνάγκην ἐλαττωματικὴ ἐκπαίδευσις τῶν ἀνδρῶν της μειώνουν τὴν ἀποτελεσματικότητα τῆς κινεζικῆς ἀεροπορίας.

Τὸ ναυτικὸ τέλος τῆς Κίνας εἶναι ἀσήμαντο, κατάλληλο μόνο γιὰ παράκτια ἄμυνα.

Ἡ Ἰνδία ὑστερεῖ τρομερὰ ἀπέναντι σ' αὐτὲς τὶς δυνάμεις. Ὁ στρατὸς της μόλις φθάνει τὶς 500 χιλιάδες μὲ πενιχρὸ ὁπλισμὸ καὶ οἱ ἐφεδρεῖες της, ὄχι καλὰ ἐκπαιδευμένες, μόλις φθάνουν τὶς ἄλλες 500 χιλιάδες.

Ἡ ἀεροπορία της ἀποτελεῖται ἀπὸ 700 ἀεροπλάνα, ἕνα πραγματικὸ συνοθύλευμα διαφόρων τύπων ἀλλὰ μὲ ἀρκετὰ καλὴ ἐκπαίδευσι.

Ὁ στόλος της ἀποτελεῖται ἀπὸ ἕνα ἀεροπλανοφόρο, δύο καταδρομικά, 17 ἀντιτορπιλλικὰ καὶ πολλὰ μικρότερα πλοῖα.

Βασικὴ σημασία στὸν συσχετισμὸ τῶν δυνάμεων ἔπαιξε καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ἰνδία εἶχε ἀναθέσει τὴν φροντίδα γιὰ τὴν ἄμυνά της στὸν Κρίσνα Μένον, ἀδιόρθωτο οὐδετερόφυλο, φανατικὸ ἀντιαμερικανό, συμπαθοῦντα τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ὑποστηρικτῆ τῆς ἀφοπλιστικῆς αὐταπάτης ὅτι οἱ ὑποσχέσεις καὶ διακηρύξεις τῶν κομμουνιστῶν εἶναι εἰλικρινεῖς!

Ὁ Μένον, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶχε ἀφίσει τὴν χώρα του ἄοπλη καὶ οὐσιαστικὰ ἀνίκανη νὰ ὑπερασπισθῆ τὸν ἑαυτό της, ἔκανε καὶ κάτι ἄλλο. Βέβαιος ὅτι οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ εἶναι «φίλοι», ἔστρεψε ὅλη τὴν προσοχή του πρὸς τὸ Πακιστὰν μὲ τὸ ὁποῖο ἡ Ἰνδία βρίσκεται σὲ διαμάχη ἐξ αἰτίας τῆς ἐπαρχίας τοῦ Κασμὶρ ποὺ τὴν διεκδικοῦν καὶ οἱ δύο χῶρες. Ὁ Μένον, πιστεύοντας ὅτι ὁ ἐχθρὸς εἶναι ὄχι ἡ κομμουνιστικὴ Κίνα ἀλλὰ τὸ ἐντεταγμένο στὴν Δύσι Πακιστὰν συγκέντρωσε τὶς ἰνδικὲς δυνάμεις πρὸς τὸ Πακιστὰν καὶ παραμέλησε κάθε μέριμνα γιὰ τὸ μέτωπο πρὸς τὴν Κίνα. Ἔτσι οἱ ἰνδοὶ δὲν εἶχαν ὀχυρώσει τὰ σύνορά τους πρὸς τὴν Κίνα, δὲν εἶχαν ἐκπαιδεύσει τὶς δυνάμεις τους γιὰ ὀρεινὸ πόλεμο, δὲν εἶχαν κάνει καμμία διάταξι δυνάμεων γιὰ τὴν ἀντιμετώπισι ἑνὸς ἀπὸ βορρᾶ κινδύνου ποὺ κατὰ τὸν Μένον ἦταν «ἀνύπαρκτος» καὶ ἀποτελοῦσε «ἐφεύρεσι τῆς ἀντιδραστικῆς προπαγάνδας». Μόνον ἀπὸ τὸ 1960 ἄρχισαν νὰ παίρνονται ἀπρόθυμα μερικὰ ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ μέτρα.

Ἐκτιμώντας αὐτὴν τὴν κατάστασι οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἔκριναν ὅτι μποροῦσαν νὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τῆς Ἰνδίας βέβαιοι ὅτι θὰ μείνουν ἀτιμώρητοι, θὰ διατηρήσουν τὴν πρωτοβουλία καὶ θὰ εἶναι οἱ ρυθμισταὶ τῆς καταστάσεως.

*
**

Πράγματι, ἡ κινεζικὴ ἐπίθεσις σημείωσε πλήρη ἐπιτυχία. Πέντε κινεζικὲς στρατιές, δηλαδὴ 15 πλήρεις μεραρχίες μὲ ἅρματα καὶ πυροβολικὸ κτύπησαν τοὺς ἰνδοὺς ἀπὸ τὰ βορειοδυτικὰ (Λαντὰκ) καὶ τὰ βορειοανατολικὰ ('Ασσὰμ) σύνορα, διάλυσαν κυριολεκτικὰ τὶς ἰνδικὲς δυνάμεις καὶ προέλασαν βαθειὰ στὸ ἰνδικὸ ἔδαφος ἐκτελώντας μιὰ κίνησι σὲ σχῆμα γιγαντιαίας λαβίδος. Ἂν ἡ λαβίδα αὐτὴ ἔκλεινε, θὰ κύκλωνε ὅλη τὴν περιοχὴ τῶν 'Ιμαλαΐων ποὺ θὰ ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν κινέζων. Λίγο νοτιώτερα ἀπὸ τὸ κέντρο περίπου αὐτῆς τῆς ὑποθετικῆς λαβίδος βρισκόταν ἡ ἰνδικὴ πρωτεύουσα, τὸ Νέο Δελχί. Ὁ δρόμος πρὸς αὐτὴν καὶ πρὸς τὶς πεδιάδες ποὺ ἁπλώνονται ὡς τὸν ἰνδικὸ ὠκεανὸ θὰ ἦταν διάπλατα ἀνοιχτός.

Οἱ κινέζοι σταμάτησαν μόνοι τους πρὶν κλείσουν τὴν λαβίδα καὶ ἀφοῦ ἔφθασαν μπροστὰ στὴν πλούσια πεδιάδα τοῦ 'Ασσὰμ μέγα κέντρο τεϊοπαραγωγῆς καὶ πετρελαίων.

Σταμάτησαν οἱ κινέζοι, ἀφοῦ ἔδειξαν τὴν συντριπτικὴ στρατιωτικὴ ὑπεροχή τους ἔναντι τῆς 'Ινδίας καὶ τὴν ἱκανότητά τους νὰ τῆς καταφέρουν βαρύτατα πλήγματα.

'Αλλὰ γιατὶ σταμάτησαν τὴν ἐπίθεσί τους; Τὰ αἴτια εἶναι πολλά. Ἕνας λόγος εἶναι ὁ χειμώνας ποὺ ἔφθασε καὶ ποὺ θὰ ἀνάγκαζε στὶς κινεζικὲς δυνάμεις ποὺ εἶχαν προωθηθῆ πέρα ἀπὸ τὰ 'Ιμαλάϊα νὰ ἀναστείλουν τὴν προέλασί τους δίνοντας ἔτσι στοὺς ἰνδοὺς τὸν καιρὸ νὰ ὀργανώσουν ὡς τὴν ἄνοιξι τὴν ἄμυνά τους.

Δεύτερος λόγος ὑπῆρξε ἡ ἀπροσδόκητα ἀνένδοτη ἰνδικὴ ἀποφασιστικότης γιὰ ἀγώνα μέχρις ἐσχάτων. Ἡ ἀποφασιστικότης αὐτὴ ἐκδηλώθηκε μὲ τὴν ἔκκλησι πρὸς τὴν Δύσι γιὰ βοήθεια, τὴν ἀπομάκρυνσι τοῦ Μένον, τὴν λῆψι μέτρων κατὰ τῶν ἰνδῶν κομμουνιστῶν κλπ.

Τρίτος λόγος εἶναι ἡ προθυμία μὲ τὴν ὁποία ἡ Δύσις ἀνταποκρίθηκε ἀμέσως στὴν ἰνδικὴ ἔκκλησι γιὰ βοήθεια. Οἱ κινέζοι ἄλλωστε ὑπολόγιζαν ὅτι ἡ κρίσις τῆς Κούβας θὰ κρατοῦσε καιρὸ καὶ θὰ εἶχε ἐπιπλοκὲς ποὺ θὰ ἀπορροφοῦσαν ὁλοκληρωτικὰ τὴν προσοχὴ τῆς Δύσεως καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς παγκόσμιας κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ ἡ ταχύτης τῆς σοβιετικῆς ὑποχωρήσεως ἀνέτρεψε τοὺς ὑπολογισμούς των.

Τέταρτος λόγος ἦταν ἡ σοβιετικὴ παρασκηνιακὴ πίεσις ποὺ ὀφείλεται στὸν φόβο τῆς Μόσχας γιὰ τὴν ἀπώλεια τοῦ κόσμου τῶν ἀδεσμεύτων καὶ γιὰ τὴν ἐνίσχυσι τοῦ Πεκίνου.

Αὐτοὶ καὶ ἴσως καὶ ἄλλοι πιὸ δευτερεύοντες λόγοι (λ.χ. τὸ Πακιστὰν δὲν ἐκινήθη κατὰ τῆς 'Ινδίας, ὁ φόβος μιᾶς ἀποβάσεως ἀπὸ τὴν Φορμόζα κλπ.) ἔπεισαν τὸ Πεκῖνο νὰ ἀποφύγη μιὰ εὐρύτερη ἐμπλοκή του καὶ νὰ σταματίση ὅσο ἦταν καιρὸς τὴν ἐπίθεσί του ἀρκούμενο στὰ μερικώτερα πλεονεκτήματα ποὺ τοῦ ἐξασφάλισε ὅπως εἶναι ἡ «ἀπὸ θέσεως ἰσχύος» διεξαγωγὴ διαπραγματεύσεων μὲ τὴν 'Ινδία, τὸ πλῆγμα ποὺ ἐδέχθησαν ὁ ἰνδικὸς στρατὸς καὶ τὸ ἰνδικὸ γόητρο, καὶ τέλος ἡ κατοχὴ ὡρισμένων στρατηγικῶν σημείων.

*
**

Πάντως ἡ ἐπίθεσις τῶν κινέζων κατὰ τῆς 'Ινδίας καὶ ἡ ὑποχώρησίς των παρὰ τὸν ἐντυπωσιακό τους χαρακτῆρα ἀποτελοῦν ἁπλᾶ ἐπεισόδια μιᾶς μεγάλης συγκρούσεως ποὺ ἀντιπαραθέτει τὶς δύο πολυανθρωπότερες χῶρες τῆς γῆς μὲ σύνολο κατοίκων 1.200 ἑκατομμύρια.

Ἡ σύγκρουσις αὐτὴ παρὰ τὶς σημαντικὲς ἰδιομορφίες της ἐντάσσεται μέσα στὰ πλαίσια τῆς μεγαλυτέρας συγκρούσεως ἀνάμεσα στὸν δυτικὸ καὶ στὸν κομμουνιστικὸ κόσμο.

Γι' αὐτὸ ἡ κινεζο—ινδικὴ σύγκρουσις μὲ διάφορες βέβαια μορφὲς καὶ μὲ ἐναλλασσόμενες ἀσφαλῶς φάσεις θὰ συνεχισθῆ καὶ θὰ ὀξυνθῆ καὶ στὸ ἐγγὺς καὶ στὸ ἀπώτερο μέλλον ἀσκώντας καθοριστικὴ ἐπίδρασι στὶς τύχες τῆς 'Ασίας.

Η ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ Κ. Κ. ΙΝΔΙΑΣ

Ὑπὸ Μπ. ΛΑΖΙΤΣ

Τὸ ΚΚ Ἰνδίας τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ δύο ἀριθμητικῶς ἀξιόλογα κομμουνιστικὰ κόμματα τῆς Ἀσίας (τὸ ἄλλο εἶναι τῆς Ἰνδονησίας) δὲν ὑπῆρξε ποτὲ μονολιθικό. Ἀνέκαθεν εἶχε ἐσωτερικὲς διαιρέσεις ἀνάμεσα σὲ «ἀριστερούς» «μετριοπαθεῖς», «ἐθνικιστὰς» κλπ. Ἦταν λοιπὸν ἀναπόφευκτο ἡ ἀναταραχὴ ποὺ προκάλεσε ὁ ἀποσταλινισμὸς νὰ ἔχῃ ἕνα ξεχωριστὸ ἀντίκτυπο στὸ ΚΚ τῆς Ἰνδίας.

Ὡς τὴν σοβιετοαλβανικὴ ρῆξι τὸ ΚΚ Ἰνδίας δὲν εἶχε πάρει θέσι στὴν σινοσοβιετικὴ διένεξι. Ὅταν ὅμως ξέσπασε ἡ ρῆξις ἀνάμεσα στὰ Τίρανα καὶ τὴν Μόσχα ἡ ἡγεσία τοῦ ΚΚΙ καταδίκασε ἀνοικτὰ τὸ ΚΚ Ἀλβανίας πρᾶγμα ποὺ ἀποτελοῦσε μία ἔμμεση καταδίκη καὶ τοῦ ΚΚ Κίνας.

Στὴν ὁλομέλεια τῆς ἡγεσίας τοῦ κόμματος ποὺ συνῆλθε τὸν περασμένο Ἰούλιο ἡ φιλοκινεζικὴ ἀριστερὴ ἀντιπολίτευσις ποὺ διαθέτει ἰσχυρὴ ἀντιπροσωπεία στὴν Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ στὴν Γραμματεία ἀντιτάχθηκε στὸ σχέδιο ἀποφάσεως ποὺ ὑποστήριξαν οἱ «ἐθνικισταὶ» μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ντάγκε, πρόπρόεδρο τοῦ κόμματος, καὶ οἱ «μετριοπαθεῖς» μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ναμπουντιριμπάντ, γενικὸ γραμματέα τοῦ κόμματος. Τὸ σχέδιο αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως μὲ τὸ ὁποῖο τὸ ΚΚΙ ἔπαιρνε θέσι ἐναντίον τοῦ Πεκίνου τελικῶς δὲν δημοσιεύθηκε.

Ἀκολούθησε δεύτερη ὁλομέλεια ποὺ ἔγινε τὸν Αὔγουστο καὶ ἡ ὁποία ὕστερα ἀπὸ ζωηρὲς συζητήσεις καὶ ὀξεῖες διαφωνίες ψήφισε μία ἀπόφασι, ὑπὲρ τῶν ἀποφάσεων τοῦ 22ου συνεδρίου τοῦ ΚΚΣΕ καὶ ἐναντίον τῆς Ἀλβανίας καὶ μία ἄλλη ἀπόφασι ὑπὲρ τῶν Ἰνδικῶν ἀπόψεων στὴν μεθοριακὴ διένεξι μὲ τὴν Κίνα. Πάντως καὶ στὶς δύο αὐτὲς ἀποφάσεις μπῆκαν καὶ «θέσεις» ποὺ ἐπέβαλε ἡ φιλοκινεζικὴ παράταξις.

Στὶς 17 Ὀκτωβρίου 1962 ἡ «Πράβντα» δημοσίευσε ἕνα ἄρθρο τοῦ γενικοῦ γραμματέα τοῦ ΚΚ Ἰνδίας γιὰ τὸ 22ο συνέδριο καὶ τὸ πρόγραμμα τοῦ ΚΚΣΕ. Αὐτὸ ἀποτελοῦσε μία ἔμμεση ἀλλὰ σαφῆ δήλωσι πρὸς τοὺς κινέζους ὅτι οἱ ἰνδοὶ κομμουνισταὶ ἦσαν στὸ πλευρὸ τῆς Μόσχας.

Τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα, στὶς 20 Ὀκτωβρίου, οἱ κινέζοι ἄρχισαν τὴν ἐπίθεσί τους ἐναντίον τῆς Ἰνδίας. Τὴν παραμονὴ αὐτῆς τῆς μεγάλης ἐπιθέσεως ὁ πρόεδρος τοῦ ΚΚΙ Ντάγκε μὲ δηλώσεις του ἔπαιρνε θέσι ἐναντίον τῆς παραβιάσεως τῶν ἰνδικῶν συνόρων ἀπὸ τοὺς κινέζους καὶ ὑποστήριζε τὴν διατήρησι τῆς γραμμῆς Μὰκ - Μαόν.

Μετὰ τὴν κινεζικὴ ἐπίθεσι συνῆλθαν οἱ περιφερειακὲς ὀργανώσεις τοῦ ΚΚΙ γιὰ νὰ ἐξετάσουν τὸ ζήτημα. Οἱ δέκα ἀπὸ τὶς δεκαέξι ὀργανώσεις ὑποστήριξαν τὴν θέσι τῆς Κυβερνήσεως Νεχροῦ. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς τὶς δέκα εἶναι καὶ ἡ ὀργάνωσις τῆς Κεράλα, τοῦ ἰνδικοῦ κράτους ποὺ εἶχε διακυβερνηθῆ ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς. Ἡ ἀπόφασις τῆς ὀργανώσεως τῆς Κεράλα ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιατὶ ἐπὶ κεφαλῆς της εἶναι ὁ Ναμπουντιριπάντ, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΚΚΙ καὶ πρωθυπουργὸς τῆς τοπικῆς κομμουνιστικῆς κυβερνήσεως.

Στὶς 27 Ὀκτωβρίου τὸ ἐπίσημο δημοσιογραφικὸ ὄργανο τοῦ ΚΚΙ «Νιοὺ Ἔητζ» δημοσίευσε ἕνα κύριο ἄρθρο μὲ τὸ ὁποῖο ὑποστήριζε ὁλοκληρωτικὰ τὴν πολιτικὴ τοῦ Νεχροῦ ἔναντι τοῦ Πεκίνου. Στὸ ἄρθρο ἐτονίζετο ὅτι *«ἡ λαϊκὴ δημοκρατία τῆς Κίνας φέρει ἀναμφισβήτητα τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν ἔνοπλη σύρραξι στὰ σύνορα. Οἱ κινεζικὲς δυνάμεις παραβίασαν τὴν γραμμὴ Μακ - Μαὸν καταπατώντας ἔτσι τὶς προηγούμενες ὑποσχέσεις των... Οἱ κινέζοι ἡγέτες*

διαπράττουν μέγα σφάλμα ἐὰν θεωροῦν σὰν ἀντικομμουνιστικὴ ἀντίδρασι τὰ συναισθήματα ὀργῆς καὶ ἀγανακτήσεως ποὺ ἐκδηλώνονται στὰ διάφορα στρώματα τοῦ ἰνδικοῦ λαοῦ ἐναντίον τῆς Κίνας».

Παρὰ ταῦτα ἡ φιλοκινεζικὴ παράταξις διαθέτει ὡρισμένους σημαντικοὺς ἡγέτες ἰδίως στὰ Ἰνδικὰ κράτη τῆς Βεγγάλης καὶ τοῦ Παντζάμπ. Μαζί τους εἶναι καὶ ὁ πρώην γενικὸς γραμματεύς τοῦ κόμματος Ραναντίβε ὁ ὁποῖος εἶναι πάντοτε μέλος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Οἱ κομμουνιστικὲς ὀργανώσεις τῆς Βεγγάλης καὶ τοῦ Παντζὰμ δημοσίευσαν φιλοκινεζικὲς ἀποφάσεις καὶ ὁ Ραναντίβε δήλωσε ὅτι *«μία σοσιαλιστικὴ χώρα ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ὁρισμό της δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἐπιτιθέμενος«.*

Πάντως ἡ ἀριστερὴ παράταξις ἄρχισε νὰ χάνη ἔδαφος. Στὰ ἡγετικὰ σώματα εἶχε ἀξιόλογη ἰσχὺ ἀλλὰ στὸ ἐπίπεδο τῆς βάσεως ὅπου ἄρχισαν οἱ συζητήσεις καὶ οἱ ψηφοφοφρίες ἐπεκράτησαν τὰ ἐθνικὰ καὶ ἀντικινεζικὰ συναισθήματα καὶ οἱ «ἀριστεροί» νικήθηκαν κατὰ κράτος. Τὸ σύνθημά τους γιὰ τὸν «προλεταριακὸ διεθνισμό» δὲν ἔπιασε καὶ οἱ «ἀριστεροὶ» ἀπομονώθηκαν. Ἔτσι ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐπαρχίας Μαχαράστρα ἀπεδοκίμασε τὸν Ραντανίβε γιὰ τὶς δηλώσεις του καὶ τὸ κομμουνιστικὸ προσωπικὸ τοῦ τυπογραφείου τοῦ «Νιοὺ Ἔητζ» ἀρνήθηκε νὰ τυπώση ἕνα φύλλο τῆς ἐφημερίδος ἐπειδὴ ἡ φιλοκινεζικὴ σύνταξίς της δὲν ἤθελε νὰ δημοσιεύση ἕνα ἀντικινεζικὸ ἄρθρο τοῦ Ντάγκε. Αὐτὴ ἡ περίεργη ἀπεργία κομμουνιστῶν ἐναντίον κομμουνιστῶν ἐνίκησε καὶ τὸ ἄρθρο τοῦ Ντάγκε δημοσιεύθηκε.

Μέσα σ' αὐτὲς τὶς συνθῆκες συνῆλθε στὶς 31 Ὀκτωβρίου 1962 μία ἔκτακτη εὐρεία ὁλομέλεια τῶν ἡγετικῶν ὀργάνων τοῦ ΚΚΙ. Οἱ συζητήσεις ὑπῆρξαν ζωηρὲς ἀλλὰ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ντάγκε ἐπεκράτησαν ἀπολύτως. Ἡ ἀπόφασις ψηφίσθηκε ἀπὸ 67 ἀντιπροσώπους ἐνῶ 23 ἐψήφισαν κατὰ καὶ ἄλλοι 20 ἀπέσχαν.

Στὴν ἀπόφασι αὐτὴν τὸ ΚΚΙ καλεῖ *«ὅλα τὰ στρώματα τοῦ ἰνδικοῦ λαοῦ νὰ ἑνωθοῦν γιὰ τὴν ὑπεράσπισι τῆς πατρίδος ἀπὸ τὴν κινεζικὴ ἐπίθεσι».*

Στὴν ἀπόφασι καταδικάζονται ἀπεριφράστως οἱ κινεζικὲς ἐνέργειες ὑποστηρίζεται «ὁλοκληρωτικὰ» ἡ θέσις ποὺ πῆρε ὁ πρωθυπουργὸς κ. Νεχροῦ γιὰ τὶς προϋποθέσεις ἐνάρξεως διαπραγματεύσεων, καλοῦνται οἱ εἰρηνόφιλες καὶ προοδευτικὲς δυνάμεις ὅλου τοῦ κόσμου νὰ ἀσκήσουν τὴν ἐπιρροή τους γιὰ τὴν διακοπὴ τῶν ἐχθροπραξιῶν καὶ τὴν ἀποχώρησι τῶν κινεζικῶν στρατευμάτων καὶ *«ἀπορρίπτονται ἀπολύτως τὰ ἐπιχειρήματα τῶν κινέζων ἡγετῶν καὶ οἱ ἀπαράδεκτοι χαρακτηρισμοὶ τοῦ κ. Νεχροῦ σὰν πράκτορα τοῦ ἀμερικανικοῦ ἰμπεριαλισμοῦ καὶ τῆς Ἰνδικῆς κυβερνήσεως σὰν ὀργάνου αὐτοῦ τοῦ ἰμπεριαλισμοῦ».*

Στὴν ἀπόφασί του τὸ ΚΚΙ διακηρύσσει ὅτι *«δὲν μποροῦσε νὰ περιμένη ποτὲ ὅτι μία σοσιαλιστικὴ χώρα σὰν τὴν Κίνα θὰ σκεφτόταν νὰ λύση μιὰ μεθοριακὴ διαφορὰ μὲ τὴν δύναμι τῶν ὅπλων καὶ νὰ προβάλη ἀπαράδεκτες διεκδικήσεις ἀπέναντι σὲ μιὰ χώρα ποὺ ἀνήκει στὸ στρατόπεδο τῆς εἰρήνης καὶ ἀκολουθεῖ ἀδέσμευτη πολιτικὴ καὶ διατηρεῖ φιλικὲς σχέσεις μὲ τὴν Κίνα».*

Τὴν παραμονὴ τῆς συγκλήσεως αὐτῆς τῆς ἐκτάκτου ὁλομελείας τῆς ἡγεσίας τοῦ ΚΚΙ τὸ ἐπίσημο ὄργανο τοῦ ΚΚ Κίνας, ἡ «Ζεμινζιμπάο» τῆς 27ης Ὀκτωβρίου, δημοσίευσε ἕνα κύριο ἄρθρο μὲ τὸ ὁποῖο ἐπετίθετο ὄχι μόνον ἐναντίον τοῦ Νεχροῦ ἀλλὰ καὶ ἐπίσης καὶ ἰδίως ἐναντίον τοῦ προέδρου τοῦ ΚΚΙ, Ντάγκε. Μὲ τὸ ἄρθρο αὐτὸ οὐσιαστικὰ οἱ κινέζοι γιὰ πρώτη φορὰ ἀφορίζουν δημοσίως καὶ χαρακτηρίζουν σὰν προδοτικὸ ἕνα ξένο κομμουνιστικὸ κόμμα πρᾶγμα ποὺ ὥς τώρα ἀποτελοῦσε μονοπωλιακὸ προνόμιο τοῦ Κρεμλίνου.

Στὸ ἄρθρο ὑπογραμμίζεται ὅτι ὅταν ὑπάρχη διένεξις μεταξὺ μιᾶς ἀστικῆς καὶ μιᾶς κομμουνιστικῆς κυβερνήσεως ἡ θέσις ὅλων τῶν κομμουνιστῶν ἀνεξαρτήτως ἐθνικότητος εἶναι στὸ πλευρὸ τῆς δεύτερης. Ὑπενθυμίζεται μάλιστα ὅτι τὸ 1927 καὶ τὸ 1929 στὴν διένεξι μεταξὺ Κίνας καὶ ΕΣΣΔ οἱ κινέζοι κομμουνι-

σταὶ «πιστοὶ στὸν μαρξισμὸ—λενινισμὸ» εἶχαν ταχθῆ ὄχι ὑπὲρ τῆς κινεζικῆς κυβερνήσεως ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ΕΣΣΔ. Ἀνάλογη εἶναι καὶ σήμερα ἡ κατάστασις στὴν κινεζοϊνδικὴ διένεξι ἀλλὰ οἱ ἰνδοὶ κομμουνισταὶ ἡγέτες ἀκολουθοῦν πιστὰ τὸν Νεχροῦ, ὑποστηρίζουν τὴν ἀστικὴ κυβέρνησί του ἀπαρνοῦνται τὸν «προλεταριακὸ διεθνισμὸ» καὶ τάσσονται ἐναντίον τῆς κομμουνιστικῆς Κίνας.

Ἀπὸ τότε ἡ κινεζοϊνδικὴ διένεξις ὀξύνθηκε καὶ ἡ Ἰνδικὴ κυβέρνησις πῆρε ὡρισμένα μέτρα ἐναντίον τῶν κομμουνιστῶν συλλαμβάνοντας καμμιὰ εἰκοσαριὰ ἀπὸ τὰ φιλοκινεζικὰ στελέχη τους μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν Ραναντίβε. Ἡ διένεξις στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ΚΚΙ μεγάλωσε, ταυτόχρονα ὅμως μεγάλωσε καὶ ἡ πολεμικὴ ἀνάμεσα στοὺς ἰνδοὺς καὶ στοὺς κινέζους κομμουνιστάς. Ἰνδοὶ κομμουνισταὶ βουλευταὶ πρόσφεραν μία μηνιαία ἀποζημίωσί τους στὴν ἐθνικὴ ἄμυνα τῆς χώρας. Ὁ Ντάγκε κάλεσε ὅλα τὰ κομμουνιστικὰ κόμματα τοῦ κόσμου «νὰ ἐξαντλήσουν τὴν ἐπιρροή τους» στοὺς κινέζους γιὰ νὰ τοὺς πείσουν νὰ σταματήσουν τὴν ἐπιθετική τους πολιτικὴ ἔναντι τῆς Ἰνδίας. Οἱ κινέζοι κομμουνισταὶ ἀπάντησαν σ' αὐτὲς τὶς «ἀντιμαρξιστικὲς» ἐνέργειες μὲ νέους ἐχθρικοὺς χαρακτηρισμούς.

Ἕνα σημαντικὸ συμπέρασμα ἀπὸ αὐτὴν τὴν ὑπόθεσι εἶναι ὅτι ὁ λεγόμενος «προλεταριακὸς διεθνισμὸς» καὶ ἡ περιβόητη «μονολιθικότης» τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων ἀνήκουν πιὰ στὸ παρελθόν.

Πρέπει ἐπίσης νὰ διαπιστώσουμε ὅτι ὅλες αὐτὲς οἱ ἐξελίξεις ἔχουν σὰν ἀποτέλεσμα τὴν μείωσι τῆς ἐπιρροῆς τῶν κομμουνιστικῶν κομμάτων. Πράγματι τὸ ΚΚ Ἰνδίας ποὺ στὸ τέλος τοῦ 1960 εἶχε 300 χιλιάδες μέλη τώρα ἔχει περίπου 150 χιλιάδες δηλαδὴ μέσα σὲ δύο χρόνια ἔχασε τὸ 50% τῶν δυνάμεών του.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Καθίσταται γνωστὸν εἰς ὅλους τοὺς φίλους τῆς «Σοβιετολογίας» ὅτι τὸ περιοδικόν μας δὲν διαθέτει οὔτε πλασιὲ οὔτε εἰσπράκτορας. Συνεπῶς δὲν πρέπει νὰ καταβάλλονται εἰς οὐδένα αἱ ὀφειλόμεναι συνδρομαὶ ἔστω καὶ ἐὰν οὗτος παρουσιάζει ἐξουσιοδότησιν τοῦ περιοδικοῦ μας ἢ δίδει διπλοτύπους ἀποδείξεις. Αἱ συνδρομαι πρέπει νὰ στέλλωνται μόνον εἰς τὴν ἑξῆς διεύθυνσιν: Γεώργιον Γεωργαλᾶν, Πύθωνος 15, Ἀθῆναι Τ.Τ. 808.

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΟ 2⁰ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΕΔΑ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Τὸ 1ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ

Ἡ ΕΔΑ δημιουργήθηκε τὸ 1951 γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ σὰν ἕνα προσωρινὸ νομιμοφανὲς ὑποκατάστατο τοῦ ΚΚΕ ποὺ μὲ τὴν ἀνταρσία του εἶχε θέσει τὸν ἑαυτό του ἐκτὸς νόμου. Μετὰ τὴν ἧττα τῆς ἔνοπλης ἀνταρσίας του τὸ ΚΚΕ ἤθελε πλάϊ στὸν παράνομο μηχανισμό του καὶ στὴν πολύμορφη ἐπαναστατική—ἀνατρεπτική του δραστηριότητα νὰ ἐκμεταλλευθῇ καὶ κάθε δυνατότητα γιὰ νομιμοφανῆ δρᾶσι καὶ γιὰ προώθησι τῶν νομίμων θέσεών του. Γι' αὐτὸ μὲ δική του πρωτοβουλία καὶ πάνω στὴν βάσι τῶν δικῶν του δυνάμεων (μᾶζες, στελέχη, χρήματα, ἰδεολογία) κατασκευάσθηκε ἡ κομμουνιστοσυνοδοιποριακὴ ΕΔΑ σὰν ἕνα εἶδος νομιμοφανοῦς παρακλαδιοῦ τοῦ ΚΚΕ (1).

Ἡ ἐκτὸς νόμου ὅμως διατήρησις τοῦ ΚΚΕ παρετείνετο ἐνῶ ταυτόχρονα ἡ ὅλη ἐσωτερικὴ ἐξέλιξις τῆς χώρας περιόριζε διαρκῶς τὶς δυνατότητες γιὰ συνωμοτικές, ἀνατρεπτικὲς καὶ δυναμικὲς ἐνέργειες καὶ ἀντιθέτως μεγάλωνε συνεχῶς τὶς δυνατότητες γιὰ νόμιμη δρᾶσι. Ἔτσι μειωνόταν ἀδιάκοπα ὁ ρόλος τοῦ ΚΚΕ καὶ μεγάλωνε ἀντίστοιχα ἐκεῖνος τῆς ΕΔΑ, ὡς ποὺ σιγὰ—σιγὰ φθάσαμε

1. Ἴδε «ἡ προϊστορία τῆς ΕΔΑ» καὶ «ἡ ἵδρυσις τῆς ΕΔΑ» στὰ τεύχη μας τοῦ Μαΐου καὶ τοῦ Ἰουνίου 1960.

σὲ ἕνα πραγματικὸ «δυαδισμό» τοῦ ἑλληνικοῦ κομμουνισμοῦ μὲ τὴν ταυτόχρονη ὕπαρξι τοῦ ἐκτὸς νόμου καὶ ἐξορίστου ΚΚΕ καὶ τῆς νόμιμης ΕΔΑ.

Μοιραῖα λοιπὸν ἄρχισε ἡ ΕΔΑ νὰ σταθεροποιῆται σὰν κατάστασις καὶ σὰν ὀργάνωσις. Ἀπὸ ἁπλὸ «ἐκλογικὸ γραφεῖο» καὶ κοινοβουλευτικὸ φερέφωνο τοῦ ΚΚΕ ἄρχισε νὰ γίνεται πραγματικὸ κόμμα, κομμουνιστικὸ φυσικά

Γι' αὐτὸ πραγματοποιήθηκε μία συστηματικὴ ἐσωτερικὴ ἐκκαθάρισις τῆς ΕΔΑ ἀπὸ ὅλα τὰ ἀσταθῆ, μὴ γνησίως κομμουνιστικὰ στοιχεῖα, οἰκοδομήθηκε μία ὀργανωτικὴ διάρθρωσις καὶ τῆς δόθηκε μία ἰδεολογικὴ μορφὴ (2).

Ἔτσι σιγὰ—σιγά, ἡ ΕΔΑ ἐμφανίζεται σὰν ἕνα δεύτερο κομμουνιστικὸ κόμμα, ἀλλὰ μὴ ἔχοντας ἀκόμη ἀποκτήσει πλήρη ὀργανωτικὴ αὐτάρκεια, ἔχοντας σοβαρὲς ἐλλείψεις σὲ στελέχη, σὲ ἀπόδοσι καὶ σὲ κῦρος ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάγεται ἀπὸ πολλὲς ἀπόψεις στὸ παληότερο κόμμα, στὸ ἐξόριστο ΚΚΕ ποὺ ἐπιμένει νὰ διατηρῆ τὸν ρόλο τοῦ κηδεμόνα καὶ χτυπᾶ κάθε τάσι γιὰ ἀνεξαρτοποίησι τοῦ τέκνου του.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ΕΔΑ στὶς ἐκλογὲς τοῦ 1958, μπῆκε πιὸ ἐπιτακτικά, τὸ ζήτημα τῆς αὐταρκείας της. Ἔπρεπε ἡ ΕΔΑ ἀπὸ προσωρινὸς ἐκπρόσωπος τοῦ ΚΚΕ νὰ μετατραπῆ σὲ πραγματικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, σὲ διάδοχο καὶ κληρονόμο τοῦ ΚΚΕ.

Αὐτὸ τὸ καθῆκον κλήθηκε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ 1ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ ποὺ συνῆλθε ἀπὸ τὶς 28 Νοεμβρίου ὥς τὶς 2 Δεκεμβρίου 1959. Τὸ συνέδριο αὐτὸ ὥρισε σὰν ἄμεσες ἐπιδιώξεις τὴν σύμπηξι «ἑνιαίου μετώπου» κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ΕΔΑ μὲ σκοπὸ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως καὶ «τὸ ἄνοιγμα τοῦ δρόμου πρὸς τὴν ἀλλαγή». Γιὰ νὰ γίνουν αὐτά, ἡ ΕΔΑ ἔπρεπε νὰ καταστῆ πιὸ ἰσχυρὴ ἀπὸ ὀργανωτικὴ ἄποψι, μὲ τέλειο μηχανισμό, ἱκανὴ νὰ ἐξαπολύη μαζικοὺς μαχητικοὺς ἀγῶνες καὶ νὰ τοὺς καθοδηγῆ. Γι' αὐτό, τὸ συνέδριο ἀποφάσισε τὴν ἀναδιοργάνωσι τῆς ΕΔΑ σύμφωνα μὲ τὶς ἀρχὲς τοῦ λενινισμοῦ δηλ. μὲ βάσι τοὺς «τόπους ἐργασίας» καὶ τὴν «μονολιθικότητα». Τὸ συνέδριο προώθησε τοὺς παληοὺς καὶ πιὸ ὀρθοδόξους κομμουνιστάς, δημιούργησε «ἑνιαία συγκεντρωτικὴ διοίκησι», σάλπισε τὴν γενικὴ ἀνασύνταξι ὅλων τῶν δυνάμεων τοῦ ἐγχώριου κομμουνισμοῦ καὶ χάραξε τὴν γραμμὴ τῆς μεταφορᾶς τοῦ κέντρου βάρους στοὺς «τόπους ἐργασίας» καὶ τῆς ἐξαπολύσεως μεγάλων μαζικῶν ἀγώνων, ἐπαναστατικοῦ τύπου (3).

Ἡ ΕΔΑ ἀπὸ τὸ 1ο ὥς τὸ 2ο συνέδριό της

Ἡ ΕΔΑ δὲν μπόρεσε νὰ ἀνταποκριθῆ στὰ καθήκοντα ποὺ ἔθεσε τὸ 1ο συνεδριό της οὔτε καὶ νὰ ἐφαρμόση τὴν γραμμὴ τῆς νέας ὀργανωτικῆς διαρθρώσεως καὶ τῶν μαζικῶν ἀγώνων ποὺ χάραξε αὐτό.

Ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ βαρειὰ ἐκλογική της ἧττα τοῦ 1961, ἡ ὄξυνσις τῶν σοβαρῶν ἐσωκομματικῶν της διενέξεων, ἡ διάστασις μέρους τῆς ἡγεσίας της μὲ τὴν ἐξόριστη ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ, ἡ ἀπομόνωσίς της ἀπὸ τὸν πολιτικὸ κόσμο καὶ ἀπὸ τὶς λαϊκὲς μᾶζες.

Ἔτσι ἡ ΕΔΑ ὄχι μόνο δὲν προώθησε παραπέρα τὶς θέσεις της ἀλλὰ ἔχασε καὶ πολλὲς ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ εἶχε κατακτήσει (λ.χ. μείωσις τῆς ἐκλογικῆς καὶ κοινοβουλευτικῆς της δυνάμεως).

Ὅλα αὐτὰ ἐπέφεραν μία κρίσι τῆς ΕΔΑ καὶ διέσπασαν τὶς δυνάμεις της σὲ δύο ἀντίμαχες παρατάξεις, τοὺς «σκληροὺς» (Μπριλλάκης) καὶ τοὺς «εὐέλικτους» (Ἠλιοῦ) (4).

---

2. Ἴδε, «ἡ ἐσωτερικὴ ἐκκαθάρισις τῆς ΕΔΑ» «ἡ ὀργανωτικὴ διάρθρωσις τῆς ΕΔΑ» καὶ «ἡ ἰδεολογικὴ μορφὴ τῆς ΕΔΑ» στὰ τεύχη μας τοῦ Ἰουλίου, Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου 1960.

4. Ἴδε «οἱ ἐσωτερικὲς διαφωνίες καὶ διαμάχες στὴν ΕΔΑ» στὸ τεῦχος μας τοῦ Ὀκτωβρίου 1962.

3. Ἴδε «ἡ ἀνάπτυξις τῆς ΕΔΑ» στὸ τεῦχος μας τοῦ Δεκεμβρίου 1960.

Ἡ κατάστασις ἦταν τέτοια ὥστε τὸ 2ο συνέδριο τοῦ κόμματος ποὺ ἔπρεπε κανονικὰ σύμφωνα μὲ τὸ καταστατικὸ νὰ συνέλθη τὸν Νοέμβριο τοῦ 1961 ἀναβλήθηκε πολλὲς φορὲς (λόγῳ τῆς ἐκλογικῆς ἀποτυχίας καὶ τῶν ἐσωτερικῶν διενέξεων) γιὰ νὰ συνέλθῃ τελικῶς τὸν Δεκέμβριο τοῦ 1962 μὲ καθυστέρησι ἑνὸς ἔτους καὶ πλέον.

Τὸ 2ο συνέδριο δὲν εἶχε οὐσιαστικὰ νὰ βάλη νέα καθήκοντα ἀφοῦ ἐκεῖνα ποὺ ἔβαλε τὸ 1ο δὲν ἔχουν ἐκπληρωθῆ, οὔτε νὰ χαράξη νέα γραμμὴ ἀφοῦ ἡ παληὰ μένει ἀκόμη ἀνεφάρμοστη. Κύριος προορισμὸς τοῦ 2ου συνεδρίου τῆς ΕΔΑ ἦταν λοιπὸν νὰ διακηρύξη (μὲ μερικὲς ἀναγκαῖες ἀπὸ τὶς ἐν τῷ μεταξὺ διεθνεῖς καὶ ἐσωτερικὲς ἐξελίξεις ἀλλαγὲς στὶς λεπτομέρειες) γιὰ μία ἀκόμη φορὰ τὰ γνωστὰ καθήκοντα καὶ τὴν γνωστὴ γραμμὴ τοῦ ἐγχώριου κομμουνισμοῦ καὶ πρὸ πάντων, νὰ πάρη ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ ἐπείγοντα ἄμεσα πρακτικὰ μέτρα γιὰ νὰ μπορέση ἐπὶ τέλους τὸ κόμμα τῆς ΕΔΑ νὰ ἀνταποκριθῆ στὸν ρόλο του.

Ἡ προετοιμασία τοῦ 2ου συνεδρίου

Ἡ ὁριστικὴ σύγκλησις τοῦ συνεδρίου ἀποφασίσθηκε ἀπὸ τὴν 8η σύνοδο τῆς ΕΔΑ, τὸν Αὔγουστο τοῦ 1962. Στίς ἀρχὲς τοῦ Σεπτεμβρίου συνῆλθε ἡ 9η σύνοδος τῆς ΔΕ καὶ ἐπεξεργάσθηκε τὶς «θέσεις» γιὰ τὸ συνέδριο (5).

Ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς, τὸ πιὸ σημαντικὸ στοιχεῖο τῶν «θέσεων» ἦταν ἡ ἐμφάνισις τῆς λεγομένης «δημοκρατικῆς στροφῆς» δηλαδὴ ἑνὸς ἐλαχίστου προγράμματος αἰτημάτων ἀποδεκτῶν καὶ ἀπὸ τοὺς μὴ κομμουνιστὰς ποὺ προορίζεται νὰ καταστῆ ὁ συνδεκτικὸς κρῖκος ἑνὸς ἑνιαίου μετώπου τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων γιὰ νὰ ἀνοίξῃ ὁ δρόμος πρὸς μία ριζικώτερη «ἀλλαγή».

Ἀπὸ ὀργανωτικῆς πλευρᾶς, οἱ «θέσεις» τόνιζαν τὴν ἐπείγουσα ἀνάγκη γιὰ μαζικοποίησι τοῦ κόμματος ὥστε νὰ καταστῆ αὐτὸ ἱκανὸ νὰ ἐξαπολύσῃ μαζικοὺς ἀγῶνες καὶ νὰ διεκδικήσῃ τὴν ἡγεσία τοῦ ἑνιαίου μετώπου.

Στὶς «θέσεις» ὑπογραμμίσθηκε ἐπίσης ἡ πρωταρχικὴ σημασία ποὺ ἔχει γιὰ τοὺς κομμουνιστὰς ἡ ἐξαπόλυσις ἑνὸς ἀνοδικοῦ κύματος μαζικῶν ἀγώνων καὶ ἡ ἔντεχνη πολιτικοποίησίς των.

Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι στὶς «θέσεις» ὁμολογεῖται ἡ ὕπαρξις ἐσωτερικῶν διενέξεων στοὺς κόλπους τῆς ΕΔΑ, ὅτι ὑπάρχει «μία ὁρισμένη ἀρνητικὴ δουλειὰ στὶς γραμμές μας ἀπὸ φίλους ποὺ δὲν καταλαβαίνουν σωστὰ τὴν κατάστασι», ὅτι «ἡ πολιτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ ἑνότητα» τοῦ κόμματος ἔχει κλονισθῆ, ὅτι μέσα στὸ κόμμα ἐκδηλώνονται «λαθεμένες ἀπόψεις», γίνεται λόγος ἀκόμη καὶ γιὰ «τὸ μέτωπο τῆς πάλης τῶν ἰδεῶν μέσα στὸ κόμμα» καὶ ὑπογραμμίζεται σὰν ἄμεση ἀνάγκη «ἡ ἀποκατάσταση τῆς πολιτικῆς καὶ ἰδεολογικῆς ἑνότητος τῶν γραμμῶν τοῦ κόμματος».

Ἀκολούθησε μία ἔντονη προσυνεδριακὴ ζύμωσις μὲ κύρια προσπάθεια νὰ ἐπιβληθῆ μία συμβιβαστικὴ γραμμὴ «ἑνότητος», νὰ παρακαμφθοῦν οἱ ἀντιθέσεις, νὰ δραστηριοποιηθοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς καὶ νὰ δημιουργηθῆ μία ἐπίφασις δημοκρατικότητος τῆς ΕΔΑ.

Γενικὰ στοιχεῖα γιὰ τὸ συνέδριο

Τὸ 2ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ συνῆλθε ἀπὸ τὶς 8 ὡς τὶς 13 Δεκεμβρίου 1962 μὲ τὴν συμμετοχὴ 354 ἀντιπροσώπων ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ 250 γνωστοὶ παλαιοὶ κομμουνισταὶ μὲ ἀνάλογη δράσι.

Τὸ συνέδριο ἄκουσε τὸν ἐναρκτήριο λόγο γενικοῦ περιεχομένου τοῦ Ι. Πασαλίδη, τὴν ἔκθεσι τῆς ΔΕ ποὺ τὴν διάβασε ὁ Καπνίσης, τὶς «εἰσηγήσεις» τοῦ

---

5. Ἴδε «Οἱ θέσεις τῆς ΕΔΑ γιὰ τὸ 2ο συνέδριό της» στὸ τεῦχος μας τοῦ Ὀκτωβρίου 1962.

Α. Μπριλλάκη γιὰ τὰ ὀργανωτικὰ ζητήματα καὶ τοῦ Η. Ἠλιοῦ γιὰ τὸ «πρόγραμμα λαϊκῶν διεκδικήσεων» καὶ τὸν τελικὸ λόγο τοῦ Α. Μπριλλάκη.

Τὸ συνέδριο ψήφισε μία γενικὴ πολιτικὴ ἀπόφασι, τὸ «πρόγραμμα λαϊκῶν διεκδικήσεων» καὶ μία ἔκκλησι γιὰ «ἑνότητα».

Ἄκουσε ἐπίσης τὶς ὁμιλίες πολλῶν ἀντιπροσώπων, τοὺς χαιρετισμοὺς τῶν ξένων παρισταμένων καὶ ἐξέλεξε τὴν νέα Δ.Ε. καὶ τὴν Ἐποπτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ κόμματος.

Ἕνα χαρακτηριστικὸ τοῦ συνεδρίου ὑπῆρξε ἡ ἀπομόνωσίς του ἀπὸ τὸν μὴ κομμουνιστικὸ κόσμο τῆς χώρας μας. Πράγματι στὴν ἐναρκτήρια πανηγυρικὴ σύνοδο τοῦ συνεδρίου (ποὺ ἔγινε στὸ ἀθηναϊκὸ θέατρο «Ἀκροπὸλ» ἐνῶ οἱ ὑπόλοιπες ἔγιναν στὰ γραφεῖα τῆς ΕΔΑ «κεκλεισμένων τῶν θυρῶν») παρευρέθηκαν μόνον ἐλάχιστοι πασίγνωστοι συνοδοιπόροι χωρὶς κανένα κῦρος. Οἱ ἄλλοι προσκεκλημένοι δὲν προσῆλθαν. Οἱ ξένοι ἀντιπρόσωποι ἦσαν ἐπίσης λίγοι καὶ δευτέρας κατηγορίας παράγοντες τῆς ΕΣΣΔ, τῶν ΚΚ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας καὶ τῆς ἀγγλικῆς συνοδοιπορίας.

Τὶς ἐργασίες ὅμως τοῦ συνεδρίου τὶς διέκρινε ὑψηλὴ σχετικῶς ποιότης εἰσηγήσεων, ἐπεμβάσεων καὶ κειμένων. Γενικά, δημιούργησαν τὴν ἐντύπωσι ὅτι ἡ ΕΔΑ βλέπει θαρραλέα τὰ λάθη καὶ τὶς ἐλλείψεις της καὶ κινητοποιεῖ ὅλες τὶς δυνάμεις της μὲ πρωτοπορεία πολλὰ νέα γερὰ στελέχη γιὰ τὸ ξεπέρασμά τους χωρὶς βέβαια αὐτὸ νὰ προδικάζῃ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειας.

Παρασκήνια τοῦ συνεδρίου

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς «ἑνότητος» καὶ τῆς κοινῆς προσπάθειας, σ' ὅλη τὴν διάρκεια τῆς προπαρασκευῆς καὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ συνεδρίου διεξαγόταν ὁ σκληρὸς ἀγώνας ἀνάμεσα στὶς διάφορες παρατάξεις, ὁμάδες καὶ κλίκες τῆς ΕΔΑ καὶ κυρίως ἀνάμεσα στοὺς «σκληροὺς» καὶ στοὺς «εὐέλικτους».

Οἱ «σκληροὶ» τῆς παρατάξεως Μπριλλάκη ποὺ ἐβάλλοντο σὲ ὅλο τὸ διάστημα μετὰ τὶς ἐκλογὲς τοῦ 1961 σὰν ὑπεύθυνοι τῆς ἥττας, σὰν «σεχταριστὲς», αὐταρχικοί, ἀντιδημοκρατικοὶ καὶ «σταλινικοὶ» ὀχυρωμένοι γερὰ στὰ κεντρικὰ καὶ στὰ περιφερειακὰ ὄργανα τοῦ κόμματος προσπάθησαν συστηματικὰ νὰ ἀποκλείσουν τοὺς ἀντιπάλους των καὶ κατώρθωσαν νὰ περιορίσουν σημαντικὰ τὸν ἀριθμό τους.

Οἱ «εὐέλικτοι» πάλιν μὲ συνθήματά τους τὸν «ἐκδημοκρατισμὸ» τοῦ κόμματος, τὴν «ἐξυγίανσί» του καὶ τὴν ἔξοδό του ἀπὸ τὴν «σεχταριστικὴ ἀπομόνωσι» προσπάθησαν νὰ ἐκτοπίσουν τοὺς «σκληροὺς» ἀπὸ τὰ ἡγετικὰ πόστα καὶ τὸ κατάφεραν σὲ πολλὲς περιπτώσεις ὅπως δείχνει ἡ σύνθεσις τῆς νέας ΔΕ καὶ τῆς νέας ΕΕ τοῦ κόμματος.

Πολλὰ στελέχη καὶ μέλη κατάγγειλαν στὶς προσυνεδριακὲς διασκέψεις τὰ σκάνδαλα καὶ τὴν «εὐνοιοκρατικὴ» τακτικὴ πολλῶν ἡγετῶν κυρίως τῆς Μπενᾶ, τοῦ Κελτεμλίδη κ.ἄ.

Ἡ ἀντικολιγιαννικὴ «παληὰ φρουρὰ» τοῦ ΚΚΕ ἐμφανίσθηκε μὲ μία ἔκκλησι πρὸς τὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ μὲ τὴν ὁποία κατάγγειλε τὸν διωγμὸ ποὺ ἐξαπέλυσαν τελευταῖα οἱ σοβιετικὲς ἀρχὲς τῆς Τασκένδης ἐναντίον τῶν ζαχαριαδικῶν καὶ βαφειαδικῶν στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ. Στὴν ἔκκλησι ἀναφέρεται ὅτι ἀπὸ τὸν Μάϊο τοῦ 1962, ὅταν οἱ διαφωνοῦντες πρὸς τὴν σημερινὴ ἡγεσία τοῦ ΚΚΕ θέλησαν νὰ γιορτάσουν τὴν ἐπέτειο τοῦ κατεβάσματος τῆς χιτλερικῆς σημαίας ἀπὸ τὸν Γλέζο καὶ Σάντα, οἱ σοβιετικοὶ ἄρχισαν τὰ μπλόκα, τὶς συλλήψεις, τὰ βασανιστήρια, τὶς φυλακίσεις καὶ τὶς ἐκτοπίσεις, δημιούργησαν μάλιστα καὶ εἰδικὸ στρατόπεδο συγκεντρώσεως γιὰ Ἕλληνες στὸ Καρακαλπὰκ τῆς Σιβηρίας. Ἀνάμεσα στοὺς συλληφθέντες ἀπὸ τοὺς σοβιετικοὺς ἀναφέρονται ὁ Ι. Βλαμόπουλος γυιὸς πρώην βουλευτῆ τῆς ΕΔΑ, ὁ Α. Παπαϊωάννου, ὁ Στ. Σταματάκης, ὁ Π. Τουλούδης καὶ ὁ Λ. Ὀνουφριάδης ἄλλοτε στελέχη τοῦ «Δημοκρατικοῦ

Στρατοῦ», ὁ Τ. Στρατομῆτρος ἀδελφὸς στελέχους τῆς ΕΔΑ, ὁ Α. Ὑψηλάντης, «στρατηγὸς τοῦ ΔΣΕ» καὶ ὁ Γ. Καλιανέσης «στρατιωτικὸς ἡγέτης τοῦ ΕΛΑΣ καὶ τοῦ ΔΣΕ».

Μία ὁμάδα ἐξτρεμιστῶν τῆς ἀριστερᾶς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Σουκαρᾶ στέλεχος στὸν τομέα τῆς πλατείας Βάθης πρόβαλε δυναμικὰ τὶς ἀπόψεις της γιὰ τὴν ἐξυγίανσι τοῦ κόμματος «μὲ τὸ νυστέρι» κλπ.

Ἐπίσης φάνηκε ὅτι ἄρχισε νὰ διαμορφώνεται μία ὁμάδα νέων στελεχῶν, μιᾶς «νέας φρουρᾶς», ποὺ φέρνει νέες ἀντιλήψεις, νέες μεθόδους καὶ νέο αἷμα καὶ διεκδικεῖ τὴν ἡγεσία ἐκτοπίζοντας τοὺς «παληοὺς» ὅλων τῶν παρατάξεων.

Ἡ διαμάχη συνεχίσθηκε ὡς τὴν τελευταία στιγμή. Ὁ Πασαλίδης ποὺ ἦταν στὴν Θεσσαλονίκη ὅταν πῆρε τὸν λόγο ποὺ ἔπρεπε νὰ ἐκφωνήσῃ καὶ ποὺ τὸν εἶχε γράψει ὁ Μπριλλάκης τὸν ἐπέστρεψε γιατὶ βρῆκε ἀρκετὰ σημεῖα του ἀπαράδεκτα. Ὁ Μπριλλάκης ἔκανε μερικὲς διαγραφὲς καὶ διορθώσεις ἀλλὰ καὶ πάλιν ὁ Πασαλίδης δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὸ κείμενο. Καὶ ὅταν ἐκφωνοῦσε τὸ λόγο του στὴν ἐναρκτήριο συνεδρίασι, σταμάτησε σὲ ἕνα σημεῖο καὶ εἶπε: «Καὶ τώρα θὰ σᾶς πῶ αὐτὰ ποὺ θέλω. Αὐτὰ περὶ κριτικῆς καὶ αὐτοκριτικῆς ἐγὼ δὲν τὰ ξέρω» καὶ ἀνέπτυξε τὶς ἀπόψεις του διαφορετικὲς ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ ἐπισήμου κειμένου ποὺ εἶχαν ἐπιβάλει οἱ «σκληροί».

Ἐπίσης οἱ «σκληροὶ» ἀπέκλεισαν ἀπὸ τὸ συνέδριο τὸν συνθέτη Μ. Θεοδωράκη ποὺ δὲν τὸν κάλεσαν οὔτε στὴν πανηγυρικὴ ἔναρξι τῶν ἐργασιῶν του γιατὶ τὸν θεωροῦν «αἱρετικὸ» ἐπειδὴ ὑποστηρίζει τὴν ἀνεξαρτοποίησι τῆς ΕΔΑ ἔναντι τοῦ ΚΚΕ καὶ ἐν μέρει καὶ ἔναντι τῆς Μόσχας. Ὅταν ἀπογευματινὴ ἀθηναϊκὴ ἐφημερὶς ἀποκάλυψε τὸ γεγονός, ὁ Θεοδωράκης κλήθηκε ἐσπευσμένα στὴν τελευταία συνεδρίασι τοῦ συνεδρίου καὶ ἀπηύθυνε ἕνα τυπικὸ χαιρετισμὸ χωρὶς νὰ θίξῃ ζητήματα οὐσίας.

Ἡ γραμμὴ τοῦ συνεδρίου

Τὰ κυριώτερα συμπεράσματα ἀπὸ τὴν παρακολούθησι τῶν ἐργασιῶν τοῦ συνεδρίου εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Ὁ ἄμεσος σκοπός Ἡ ΕΔΑ ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῇ σὰν ἄμεση βασικὴ ἐπιδίωξί της στὴν ὁποία ὑποτάσσονται ὅλες οἱ ἄλλες «τὴν ἀνατροπὴ τῆς ἐξουσίας καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς ΕΡΕ». Ὁ κομμουνισμὸς λοιπὸν συγκεντρώνει σήμερα ὅλες τὶς προσπάθειές του πρὸς μία καὶ μόνη βασικὴ κατεύθυνσι: τὴν ἀνατροπὴ τῆς παρούσης Κυβερνήσεως, ἐλπίζοντας ὅτι ἔτσι «θὰ ἀνοίξῃ ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἀλλαγὴ» δηλαδὴ ὅτι θὰ ἀρχίσῃ ἴσως μία πορεία ἀπομακρύνσεως τῆς χώρας ἀπὸ τὴν Δύσι καὶ βαθμιαίου «γλυστρήματός» της πρὸς τὸν κομμουνισμό.

2. Τὸ μέσον: Μοναδικὸ μέσο γιὰ τὴν ἐπίτευξι αὐτῆς τῆς ἐπιδιώξεώς της, ἡ ΕΔΑ, θεωρεῖ τὸ «ἑνιαῖο μέτωπο». Οἱ κομμουνισταὶ πιστεύουν ὅτι μόνον ἂν συμπηχθῇ ἕνα ἑνιαῖο ἀντικυβερνητικὸ μέτωπο Ἀριστερᾶς καὶ Κέντρου θὰ καταστῇ δυνατὸν ἀφ᾽ ἑνὸς μὲν νὰ ἀνατραπῇ ἡ παροῦσα Κυβέρνησις καὶ ἀφ᾽ ἑτέρου νὰ ὠθηθῇ ἡ χώρα πρὸς τὴν λεγομένη «ἀλλαγὴ» δηλαδὴ σὲ μιὰ ριζικὴ ἀναθεώρησι τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς της πολιτικῆς κατὰ τρόπο ποὺ νὰ διευκολύνῃ τὴν πραγματοποίησι τῶν τελικῶν σκοπῶν τοῦ κομμουνισμοῦ.

Γι᾽ αὐτό, τὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ, στὴν πολιτικὴ ἀπόφασί του, ἐπιμένει ὅτι, «παρὰ τὶς ὑφιστάμενες διαφορὲς ἀντιλήψεων καὶ εὐρυτέρων προοπτικῶν, παρὰ τὶς δυσκολίες ποὺ ἐκτρέφει ἡ ἀχαλίνωτη ἀντικομμουνιστικὴ προπαγάνδα», παρὰ ἀκόμη, τὶς «ταλαντεύσεις τῆς ἡγεσίας τοῦ Κέντρου», ἐπιβάλλεται «ἡ δημοκρατικὴ ἑνότητα καὶ συνεργασία».

Ἡ ἑνότης αὐτή, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ συνεδρίου μπορεῖ νὰ ἑδραιωθῇ ἐπὶ τοῦ προγράμματος τῆς λεγομένης «δημοκρατικῆς στροφῆς» εἶναι ἕνα ἐλάχιστο πρόγραμμα ποὺ περιλαμβάνει μόνον αἰτήματα ἀποδεκτὰ καὶ ἀπὸ μὴ κομ-

μουνιστὰς ὥστε νὰ διευκολυνθῇ ἡ σύμπηξις τοῦ μετώπου.

Πάντως, ἡ ΕΔΑ δέχεται τὴν σύμπραξι καὶ σὲ ὡρισμένο ἢ καὶ σὲ ἕνα μόνο ἀπὸ τὰ σημεῖα τοῦ ἐν λόγῳ προγράμματος, σὲ τελευταία δὲ ἀνάλυσι τὸ μόνο ποὺ ζητεῖ εἶναι ὁ συντονισμὸς τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀνατροπὴ τῆς Κυβερνήσεως.

Γιὰ τοῦτο, σύμφωνα μέ τὴν ἀπόφασι τοῦ συνεδρίου της, ἡ ΕΔΑ, «διατηρώντας τὶς ἐπιφυλάξεις της στὸ θέμα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς, ἐκφράζει τὴν συμφωνία της στὸ πλαίσιο μιᾶς σειρᾶς βασικῶν αἰτημάτων ποὺ ἐπρόβαλε μετεκλογικὰ ἡ Ἕνωσις Κέντρου».

3. Κάτω ἀπὸ τὴν ἡγεσία τῆς ΕΔΑ: Ἡ ΕΔΑ θέλει ὅμως νὰ κατακτήση, νὰ ἐπιβάλη καὶ νὰ διατηρήση τὴν ἡγεσία της στὸ ἑνιαῖο μέτωπο γιατὶ μόνον τότε θὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἀσκῇ μία συνεχῆ ἐκβιαστικὴ πίεσι ἐπὶ τοῦ Κέντρου καὶ νὰ τὸ ἐξαναγκάση νὰ προχωρῇ βαθμιαῖα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν θέλησι τῶν ἡγετῶν του στὸν δρόμο τῆς λεγομένης «ἀλλαγῆς», στὸν δρόμο ποὺ ὁδηγεῖ τελικῶς στὴν ἐπιβολὴ τῆς μονοκομματικῆς κομμουνιστικῆς δικτατορίας.

Γι' αὐτὸ ἡ ΕΔΑ καταδικάζει ὅσα ἀπὸ τὰ στελέχη της ζητοῦν μία πολιτικὴ οὐσιαστικῶν καὶ ὄχι φραστικῶν ὑποχωρήσεων πρὸς τὴν ΕΚ χάριν τῆς ἑνότητος, ὑποχωρήσεων ποὺ ὅπως λ.χ. ἡ μικρὴ κοινοβουλευτικὴ ἐκπροσώπησις τῆς Ἀριστερᾶς, θὰ καθιστοῦσαν ἀδύνατο τὸν ἔλεγχο τῆς καταστάσεως καὶ τῆς πορείας τοῦ «μετώπου» ἀπὸ τοὺς κομμουνιστάς. Ἡ ΕΔΑ λοιπὸν προτείνει τὸ ἑνιαῖο μέτωπο στὴν ΕΚ καὶ δέχεται νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ γιὰ νὰ ἀνέλθῃ στὴν ἐξουσία ἀλλὰ ὑπὸ ὅρους ποὺ ἐξασφαλίζουν στοὺς κομμουνιστὰς τὴν δυνατότητα νὰ ἐλέγχουν οὐσιαστικὰ τὴν ὅλη κατάστασι.

4. Μαζικοὶ ἀγῶνες : Ἀκριβῶς γι' αὐτὸ τὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ ὑπογράμμισε ὅτι «ἡ ἑνότης» τὴν ὁποίαν ἀπορρίπτουν οἱ ἡγέται τοῦ Κέντρου θὰ ἐπιτευχθῇ κυρίως «μέσα στὶς μάζες καὶ στοὺς ἀγῶνες της» μὲ τοὺς ὁποίους καὶ «ἡ κυβέρνησι θὰ κυκλωθῇ» καὶ «θὰ ἀποτραποῦν οἱ προσπάθειες ὡρισμένων κύκλων τοῦ Κέντρου ποὺ ἀναπτύσσουν τελευταία συνθηκολόγα δραστηριότητα».

Τὸ συνέδριο ἐπιμένει ἰδιαίτερα στὴν ἀνάγκη ὑποκινήσεως, ὀργανώσεως καὶ ἐξαπολύσεως «μεγάλων μαζικῶν καὶ μαχητικῶν ἀγώνων». Οἱ ἀγῶνες αὐτοὶ πρέπει συνήθως νὰ ἀρχίζουν μὲ τὴν ἐκμετάλλευσι τῶν οἰκονομικῶν ζητημάτων καὶ ἄλλων αἰτημάτων τῶν ἐργαζομένων, κατὰ τὴν πορεία τους ὅμως ὀφείλουν νὰ «πολιτικοποιοῦνται» καὶ προσλαμβάνοντας ἑνιαιομετωπικὸ χαρακτῆρα. Μὲ τὴν μέθοδο αὐτὴν ἡ ΕΔΑ θέλει:

—Νὰ ἀνατινάξη στὸν ἀέρα τὴν ἐσωτερικὴ τάξι, ἀσφάλεια καὶ γαλήνη τοῦ τόπου.

—Νὰ ὀξύνη τὴν ὅλη πολιτικὴ κατάστασι καὶ νὰ ἐμποδίση κάθε συμφιλίωσι τῶν δύο μεγάλων ἐθνικοφρόνων κομμάτων τῆς χώρας.

—Νὰ προωθήση «ἀπὸ τὰ κάτω, στὸ ἐπέπεδο τῶν μαζῶν» τὸ ἑνιαῖο μέτωπο διὰ τῆς μαχητικῆς συμπράξεως ὅλων τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων.

—Νὰ ἀσκήση ἰσχυρὴ πίεσι ἐπὶ τῆς κεντρώας ἡγεσίας καὶ νὰ τὴν παρασύρῃ ἀφ' ἑνὸς πρὸς ἀδιάλλακτες θέσεις καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς τὸ ἑνιαῖο μέτωπο ποὺ ἔτσι «θὰ ἐπιβληθῇ καὶ στὸ ἐπίπεδο τῆς κορυφῆς».

—Νὰ ἐπιβάλη τὴν ἡγεσία της στὶς ἀντικυβερνητικὲς δυνάμεις γιατὶ ἀσφαλῶς στὴν περίπτωσι τῶν μαζικῶν ἀγώνων οἱ κομμουνισταὶ ποὺ διαθέτουν μεγαλύτερη πεῖρα καὶ καλύτερη ὀργάνωσι ἀπὸ τὴν ΕΚ, θὰ τὴν ἐκτοπίσουν καὶ θὰ ἀναλάβουν αὐτοὶ τὰ ἡνία.

—Νὰ ἀνατρέψη τελικῶς τὴν Κυβέρνησι ὄχι διὰ τῶν κοινοβουλευτικῶν μέσων ὁπότε θὰ ηὐνοεῖτο τὸ Κέντρον ἀλλὰ διὰ τῶν μαζικῶν ἀγώνων οἱ ὁποῖοι θὰ προσλαμβάνουν ὁλοένα καὶ πιὸ ἐπαναστατικὴ μορφὴ καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους μόνος κερδισμένος θὰ εἶναι ὁ κομμουνισμός.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καὶ σύμφωνα πρὸς τὶς ἀποφάσεις τοῦ συν-

εδρίου της ἡ ΕΔΑ θὰ ρίξη ὅλο τὸ βάρος της πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῶν λεγομένων «μαζικῶν ἀγώνων».

Γιὰ νὰ διευκολύνη τὴν ἐξαπόλυσι αὐτῶν τῶν ἀγώνων, τὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ ἐνέκρινε κατόπιν σχετικῆς «συνεισηγήσεως» τοῦ Ἡλιοῦ ἕνα δημαγωγικὸ «πρόγραμμα λαϊκῶν διεκδικήσεων» στὸ ὁποῖο περιλαμβάνονται ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ αἰτήματα (ἀκόμη καὶ ἀντιφατικὰ μεταξύ των) ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν στρωμάτων τοῦ πληθυσμοῦ (ἀκόμη καὶ τῶν «ἀντιδραστικῶν») μὲ σκοπὸ βέβαια ὄχι τὴν ἐπίλυσί τους ἀλλὰ τὴν ἐκμετάλλευσί τους γιὰ τοὺς σκοποὺς τῶν κομμουνιστῶν.

5. Ὀργανωτικὴ ἀνάπτυξις : Γιὰ νὰ μπορέση ἡ ΕΔΑ νὰ ἐξαπολύση αὐτοὺς τοὺς μαχητικοὺς «μαζικοὺς ἀγῶνες» καὶ νὰ διεκδικήση ἐμπράκτως τὴν ἡγεσία τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων, πρέπει νὰ ἀναπτύξη καὶ νὰ ἰσχυροποιήση τὸν κομματικό της μηχανισμό, νὰ αὐξήση τὶς ὠργανωμένες δυνάμεις της καὶ νὰ βελτιώση τὴν ἐσωκομματική της λειτουργία.

Τὸ συνέδριο ἀσχολήθηκε ἐντελῶς ἰδιαίτερα μὲ αὐτὸ τὸ θέμα γιὰ τὸ ὁποῖο ὑπῆρξε καὶ εἰδικὴ «συνεισήγησις» τοῦ γνωστοῦ ἡγέτη τοῦ «σκληροῦ πυρῆνος» Α. Μπριλλάκη.

Στὴν σχετικὴ ἀπόφασι ἐπισημαίνεται «ἡ ἐπικίνδυνη καθυστέρησι τοῦ κόμματός μας στὸν ὀργανωτικὸ τομέα», καλοῦνται οἱ κομματικὲς ὀργανώσεις νὰ μεταφέρουν τὴν δραστηριότητά τους «παντοῦ ὅπου ζεῖ καὶ ἐργάζεται ὁ λαός» καὶ νὰ ἀναλάβουν μία ἐκστρατεία γιὰ τὴν διείσδυσι στὴν ὕπαιθρο καὶ στὶς γυναῖκες, τὴν καλύτερη ὀργάνωσι τῆς νεολαίας καὶ τὴν συγκρότησι ἰσχυρῶν ὀργανώσεων στὶς μεγάλες βιομηχανικὲς ἐπιχειρήσεις καὶ στὶς συγκοινωνίες.

Γενικά, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασι τοῦ συνεδρίου της, ἡ ΕΔΑ θὰ ἐπιδιώξη τὴν αὔξησι τῶν ὀργανωμένων μελῶν της («στρατολογία»), τὴν κατάρτισι καὶ ἀνάδειξι νέων στελεχῶν, τὴν δημιουργία ὀργανώσεων «στὸ χωριὸ» καὶ τὴν μεταφορὰ τοῦ ὀργανωτικοῦ βάρους στοὺς «τόπους δουλειᾶς».

Ἀπώτερος σκοπὸς εἶναι νὰ καταστῆ ἡ ΕΔΑ «κόμμα μεγάλο, μαζικό», ἐνῶ σήμερα ἐξακολουθεῖ νὰ πάσχη ἀπὸ ἐπικίνδυνη ἀναιμία ποὺ συνίσταται στὴν ἔλλειψι ἀρκετῶν ὠργανωμένων καὶ δραστηρίων ὀπαδῶν. Τὸ πρόβλημα τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὠργανωμένων μελῶν τοῦ κόμματος καὶ τῆς ὀργανωτικῆς του ἀναπτύξεως βρίσκεται στὴν βάσι τῶν ἀδυναμιῶν τῆς ΕΔΑ καὶ γιὰ τοῦτο βρισκόταν καὶ στὸ ἐπίκεντρο τῆς προσοχῆς τοῦ συνεδρίου της.

6. Τ «κίνημα εἰρήνης. Μία εἰδικὴ φροντίδα τοῦ συνεδρίου ἀφορᾶ τὸ λεγόμενο «κίνημα εἰρήνης». Πράγματι, τὸ συνέδριο, ὑπογράμμισε τὴν καθυστέρησι τοῦ ἐν λόγῳ «κινήματος», καὶ τὴν ἐπείγουσα ἀνάγκη τῆς ἀναπτύξεώς του καὶ τῆς διευρύνσεως τῆς δραστηριότητός του.

Ἡ ἰδιαίτερη αὐτὴ μέριμνα ὀφείλεται στὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἐν λόγῳ κίνημα ἀποβλέπει στὸν ψυχολογικὸ καὶ ὑλικὸ ἀφοπλισμὸ τοῦ Ἔθνους, ἀφοπλισμὸ ποὺ ἀποτελεῖ ἄμεση ἐπιδίωξι τῶν κομμουνιστῶν ὥστε νὰ διευκολυνθοῦν στὴν μακρᾶς πνοῆς προσπάθειά τους γιὰ τὴν ὑποδούλωσι τῶν Ἑλλήνων.

7. Χρουστσωφικὴ γραμμή :Γιὰ ὅ,τι ἀφορᾶ τὰ θέματα τῆς διεθνοῦς πολιτικῆς καὶ τῶν ἐνδοκομμουνιστικῶν σχέσεων, τὸ συνέδριο τῆς ΕΔΑ, ἐνέκρινε ἀπόλυτα ὅπως ἦταν ἄλλωστε ἑπόμενο, τὴν γραμμὴ τῆς Μόσχας. Συγκεκριμένως ἐτάχθη ὑπὲρ τοῦ ἐκ μέρους τῆς Μόσχας χειρισμοῦ τῆς κουβανικῆς κρίσεως, κατέκρινε τοὺς ἀλβανοὺς ἡγέτας, ἐτάχθη ἂν καὶ πολὺ προσεκτικὰ κατὰ τῆς κινεζικῆς ἐπιθέσεως στὴν Ἰνδία, ἐξύμνησε ἀνεπιφύλακτα τὴν σοβιετικὴ πολιτική, καταδίκασε ἔντονα τὴν ἀμερικανική, ἀναφέρθηκε ἐκστατικὰ στὶς «κατακτήσεις» τοῦ «σοσιαλιστικοῦ στρατοπέδου» κλπ.

Πρακτικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς γραμμῆς τοῦ συνεδρίου

Τὸ 2ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ, καὶ σ' αὐτὸ ἀκριβῶς διαφέρει ἀπὸ τὸ 1ο, δὲν ἀρκέσθηκε στὴν ἐπισήμανσι τῶν ἀδυναμιῶν, στὴν ἐπεξεργασία τῆς γραμμῆς καὶ στὸν καθορισμὸ τῶν καθηκόντων γιὰ τὴν μετατροπὴ τοῦ κόμματος σὲ αὐτάρκη ὀργανισμό, σὲ πραγματικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα μὲ τὴν ἀνάλογη ὀργάνωσι καὶ τὸν ἀπαραίτητο ἔμπρακτο μαχητικὸ ἐπαναστατικὸ δυναμισμό. Πῆρε καὶ ἀρκετὰ πρακτικὰ μέτρα γιὰ τὴν πραγματοποίησι αὐτῆς τῆς στροφῆς ποὺ τὸ 1ο συνέδριο διακήρυξε τὴν ἀνάγκη της χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μπορέση νὰ τὴν φέρη.

Τὰ μέτρα αὐτὰ εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Ἐπέβαλε τὴν ἑνότητα ἀνάμεσα στὶς διάφορες ἀντίθετες ἐνδοκομματικὲς παρτάξεις ποὺ τὶς ἐξανάγκασε σὲ ἕνα προσωρινὸ συμβιβασμὸ καὶ σὲ μία συνύπαρξι μέσα στὰ ἡγετικὰ κομματικὰ ὄργανα.

2. Συγκέντρωσε στὴν ΔΕ ὅλες τὶς πνευματικές, ἐπιστημονικές, κοινωνικὲς καὶ πολιτικὲς δυνάμεις ποὺ διαθέτει στὴν Ἑλλάδα ἡ Ἀριστερὰ ὥστε νὰ ἐκπροσωποῦνται ὅλες οἱ τάσεις καὶ τὰ στελέχη κάθε κοινωνικῆς προελεύσεως. Ἔτσι ἔδωσε μία ἐπίφασι δημοκρατικότητος στὸ κόμμα καὶ μεγαλύτερο κῦρος στὰ ἡγετικά του ὄργανα.

3. Διηύρυνε τὸν ἀριθμὸ τῶν μελῶν στὰ ἡγετικὰ ὄργανα τοῦ κόμματος ὄχι μόνο γιὰ τὰ ἀντιπροσωπεύονται σ' αὐτὰ ὅλες οἱ παρατάξεις καὶ νὰ συγκεντρωθοῦν σὲ ἕνα ἐντυπωσιακὸ σύνολο ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς Ἀριστερᾶς ἀλλὰ καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὶς διάφορες προσωπικὲς φιλοδοξίες καθὼς καὶ γιὰ νὰ προφυλάξη τὰ πιὸ πολύτιμα στελέχη ἀπὸ τὴν σύλληψι ἢ τὴν ἐκτόπισι ἀφοῦ εἶναι πιὸ δύσκολο νὰ διωχθῆ ἕνα μέλος τῆς ΔΕ (γιὰ λόγους ἐντυπώσεων στὴν ἐσωτερικὴ καὶ διεθνῆ κοινὴ γνώμη).

4. Προώθησε θαρραλέα σὲ ἀνώτερες θέσεις πολλὰ νέα στελέχη ποὺ διακρίνονται γιὰ τὴν καλὴ κατάρτισί τους, τὶς συγχρονισμένες ἀντιλήψεις τους καὶ τὴν ζωντάνια τους. Ἔτσι ἔχυσε νέο αἷμα στὶς φλέβες τοῦ ἀναιμικοῦ κομματικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς ΕΔΑ.

5. Ἀπομάκρυνε τὰ στελέχη ἐκεῖνα ποὺ ἡ ἀνάρμοστη συμπεριφορά τους προκαλοῦσε σχόλια καὶ εἶχε δυσμενεῖς ἐπιδράσεις στὸ κόμμα (Μπενᾶ, Κελτεμλίδης, Εὐαγγελίδης κ.ἄ.).

6. Ἐπεξεργάσθηκε ἕνα πλῆρες καὶ ἐντυπωσιακὸ δημαγωγικότατο «πρόγραμμα λαϊκῶν διεκδικήσεων» γιὰ νὰ ὑπάρχη μία ὑλικὴ βάσις γιὰ τὴν κινητοποίησι τῶν μαζῶν.

7. Παρουσίασε ἕνα πρόγραμμα συμπράξεως τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεν πολὺ πιὸ ρεαλιστικὸ καὶ λιγώτερο ἀπαιτικὸ ἀπὸ ἄλλοτε.

8. Ἀποφάσισε νὰ γίνεται συνεδρίασις τῶν κομματικῶν ὀργανωτικῶν στοιχίων ὁπωσδήποτε κάθε μήνα.

Οἱ συνεδριάσεις δὲν θὰ γίνωνται πιὰ ὅπως ὡς τώρα μόνον στὰ γραφεῖα τῆς ΕΔΑ ἀλλὰ καὶ σὲ σπίτια, πρᾶγμα ποὺ δίνει μεγαλύτερη εὐχέρεια κινήσεων καὶ δημιουργεῖ αἴσθημα ἀσφαλείας στοὺς λιγώτερο θαρραλέους.

Οἱ τομεῖς διαιροῦνται ὥστε νὰ αὐξηθῆ ὁ ἀριθμὸς τῶν κομματικῶν ὀργανώσεων μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνατίθεται δουλειὰ σὲ περισσότερο κόσμο καὶ νὰ ἀναδεικνύωνται περισσότερα στελέχη.

9. Ἔδωσε ἰδιαίτερη προσοχὴ στὴν νεολαία ὅπου ἤδη ὁ κομμουνισμὸς ἔχει πετύχει ἐπικίνδυνη διείσδυσι. Σκοπὸς εἶναι νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ νεολαία σὰν μαχητικὴ «μονάδα κρούσεως» γιὰ τὴν ἐξαπόλυσι τῶν «μαζικῶν ἀγώνων».

10. Πῆρε διάφορα μέτρα γιὰ νὰ πραγματοποιηθῆ ἐπὶ τέλους ἡ μεταφορὰ τῶν κομματικῶν ὀργανώσεων στοὺς «τόπους δουλειᾶς» (ἐργοστάσια, μεταφορές, σχολεῖα, πανεπιστήμια, τράπεζες, ὀργανισμοί).

Ἡ νέα σύνθεσις τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΔΑ

Ἡ Δ.Ε. ἀπὸ 65 μέλη ποὺ εἶχε ἄλλο-

τε, ἔχει τώρα 85. Ἐπὶ πλέον ἀντὶ γιὰ τὰ 10 ἀναπληρωματικὰ μέλη ποὺ εἶχε ὥς τώρα, θὰ ἔχη 45. Ἀνάμεσα στὰ μέλη τῆς νέας ΔΕ δὲν περιελήφθησαν οἱ πρώην βουλευταὶ τῆς ΕΔΑ, Λ. Λασκαρίδης, Α. Κακογιάννης, Α. Χονδρονάσος καὶ Β. Μπρακατσούλας κ.ἄ. ἀπὸ τοὺς ὁποίους οἱ τρεῖς πρῶτοι ἦσαν μέλη τῆς προηγούμενης Δ.Ε. Ἐξ ἄλλου οἱ πρώην βουλευταὶ Κ. Σωτηρίου, Χριστογιώργου καὶ Καρασάββας ὑποβιβάσθησαν σαν ἀπὸ τακτικὰ σὲ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῆς Δ.Ε. Γενικά, ἡ ΔΕ ἀνανεώθηκε κατὰ 50%. Ἀπὸ τὰ 85 τακτικὰ μέλη της τὰ 49 ἐκλέγονται γιὰ πρώτη φορά.

Ἡ Ε.Ε. ἐπίσης διευρύνθηκε καὶ ἀποτελεῖται τώρα ἀπὸ 23 μέλη ἀπὸ τὰ ὁποῖα 15 τακτικὰ καὶ 8 ἀναπληρωματικά. Ἀπὸ αὐτά, τὰ 10 ἐκλέγονται γιὰ πρώτη φορὰ καὶ μάλιστα τὰ 6, στὸ 1ο συνέδριο εἶχαν ἐκλεγεῖ οὔτε κἂν μέλη τῆς Δ.Ε.

Στὴν ΕΕ δὲν μετέχουν πιὰ ὁ Ι. Εὐαγγελίδης, ὁ Δ. Κελτεμλίδης, ἡ Β. Θανασέκου, ἡ Μ. Σβώλου καὶ ἡ Ε. Μπενᾶ ἐνῶ ὁ «σκληρὸς» Β. Ἐφραιμίδης ὑποβιβάσθηκε σὲ ἀναπληρωματικὸ μέλος της.

Ἀπὸ τὰ παλαιὰ μέλη τῆς ΕΕ ἐπανεξελέγησαν οἱ Ι. Πασαλίδης, Α. Μπριλλάκης, Μ. Γλέζος, Η. Ἠλιοῦ, Ν. Κιτσίκης, Λ. Κύρκος, Ι. Παπαδημητρίου, Γ. Στεργίου, Γ. Αὐγερόπουλος καὶ Α. Γιάννου ἐνῶ γιὰ πρώτη φορὰ ἐξελέγησαν οἱ «νέοι» Ἠλιόπουλος, Μ. Δρακόπουλος, Ν. Καρᾶς, Π. Παρασκευόπουλος καὶ ὁ «ρεβιζιονιστὴς» Ι. Ἰμβριώτης.

Σὰν ἀναπληρωματικὰ μέλη μετέχουν οἱ παλαιοὶ Β. Ἐφραιμίδης καὶ Σακελλάρης καὶ οἱ Π. Κατερίνης, Γ. Λώτσης, Τ. Μπενᾶς, Β. Νεφελούδης, Ι. Πλαπούτας καὶ Χ. Ράπτης ποὺ ἐκλέγονται γιὰ πρώτη φορά.

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἀποκλείσθηκαν ἀνήκουν στὴν «σκληρὴ» παράταξι τοῦ Μπριλλάκη ποὺ ἐδῶ καὶ ἕνα χρόνο ἐβάλλετο σὰν ὑπεύθυνη γιὰ τὴν ἐκλογικὴ ἀποτυχία τοῦ 1961.

Ἄλλοι πάλιν ἀποκλείσθηκαν γιὰ ἐνέργειες τους ποὺ προκάλεσαν τὴν κατακραυγὴ τῆς κομματικῆς μάζας. (Μπενᾶ, Κελτεμλίδης, Εὐαγγελίδης).

Στὴν νέα ΕΕ οἱ δυνάμεις εἶναι ἀμφίρροπες καὶ σύμφωνα μὲ τὶς γνωστὲς ἐνδείξεις κατανέμονται περίπου ὡς ἑξῆς:

«Σκληροί»
Α. Μπριλλάκης
Λ. Κύρκος
Ι. Παπαπαδημητρίου
Γ. Στεργίου
Α. Γιάννου
Τ. Μπενᾶς
Ι. Πλαπούτας
Β. Ἐφραιμίδης

«Εὐέλικτοι»
Ι. Πασαλίδης
Η. Ἠλιοῦ
Ν. Κιτσίκης
Γ. Αὐγερόπουλος
Στ. Ἠλιόπουλος
Μ. Δρακόπουλος
Π. Κατερίνης
Γ. Λώτσης
Β. Νεφελούδης

«Ταλαντευόμενοι»
Μ. Γλέζος
Ν. Καρᾶς
Π. Παρασκευόπουλος
Ι. Ἰμβριώτης
Χ. Ράπτης
Β. Σακελλάρης

Ἀπὸ τοὺς ταλαντευόμενους ὁ Μ. Γλέζος καὶ ὁ Π. Παρασκευόπουλος κλείνουν πρὸς τοὺς σκληροὺς ἐνῶ καὶ ὁ Ἰμβριώτης πρὸς τοὺς εὐέλικτους. Ὁ Ράπτης δὲν ἔχει ἐκδηλωθῆ. Ἔτσι ὁ ἀγώνας μέσα στὴν ΕΕ θὰ εἶναι σκληρὸς καὶ ἀμφίρροπος καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ προβλέψη ἂν ἡ ἐπιβληθεῖσα «ἑνότης» θὰ διατηρηθῆ.

Ἐντυπωσιακὴ εἶναι ἡ προώθησις τῆς Α. Γιάννου ποὺ μέχρι τελευταῖα ἦταν σχεδὸν ἄγνωστη. Προφανῶς ἡ ἄνοδός της ὀφείλεται στὴν ὑποστήριξη τοῦ ΚΚΕ. καὶ δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι μέλος τῆς ἀνωτάτης ἡγεσίας του. Ἡ ὁμάδα τῶν ὑπεραριστερῶν τοῦ Σουκαρᾶ παρουσί-

ασε δύο ὑποψηφίους ποὺ δὲν τοὺς πρότεινε τὸ κόμμα ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ Σουκαρᾶς, τὸν Βενετσανόπουλο καὶ τὸν Φραντζεσκάκη ποὺ παρὰ τὴν ἐπίσημη ἀντίδρασι συγκέντρωσαν 70 ὥς 80 ψήφους συνέδρων πρᾶγμα ποὺ δείχνει τὴν ἀξιόλογη ἐπιρροή της.

Πρέπει νὰ σημειώσουμε τὴν προώθησι τῶν «συνδικαλιστῶν» ὅπως ὁ Γ. Στεργίου, ὁ Μ. Δρακόπουλος, ὁ Β. Νεφελούδης, ὁ Γ. Λώτσης, ὁ Χ. Ράπτης καὶ ὁ Τ. Μπενᾶς, πρᾶγμα ποὺ ἐκφράζει τὴν γραμμὴ τοῦ κόμματος γιὰ ἀνάπτυξι τῶν μαζικῶν ἀγώνων.

Οἱ νέοι

Ἕνα ἀξιοσημείωτο φαινόμενο τοῦ 2ου συνεδρίου ὑπῆρξε ἡ προώθησις μιᾶς ὁλόκληρης ὁμάδος «νέων» ποὺ πῆραν ἐπίκαιρες θέσεις, προβλήθηκαν καὶ ἐμφανίζονται νὰ διεκδικοῦν τὴν γενικὴ ἡγεσία τοῦ κόμματος. Στὴν ὁμάδα αὐτὴν ἀνήκουν οἱ Μπενᾶς, Καρᾶς, Δεσποτίδης, Διαμαντόπουλος, Δρακόπουλος, Κατερίνης, Λώτσης, Δραγούμης, Μαυρομμάτης, Παρασκευόπουλος, Τσιμπουκίδης, Μανωλᾶκος, Στάβερης, Κατηφόρης, Κοκλάνης, Στεφάνου, Μαλικιώτης, Μιτσίου κ.ἄ. Πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς προωθήθηκαν σὲ ἀνώτερα «πόστα» ἐνῷ ἔχουν μικρὴ κομματικὴ ζωὴ ἀλλὰ διακρίθηκαν στὴν ὀργάνωσι τῆς νεολαίας τῆς ΕΔΑ. Γενικὰ ἡ ὁμάδα τῶν «νέων» ἀποτελεῖται ἀπὸ ἱκανὰ στελέχη καὶ ἀναμφισβήτητα εἶναι μία σοβαρὴ ἐπιτυχία τῆς ΕΔΑ τὸ γεγονὸς ὅτι μπόρεσε νὰ στρατολογήσῃ νὰ καταρτίσῃ καὶ ἀναδείξῃ μία ὁλόκληρη «νέα φρουρὰ» κομματικῶν στελεχῶν.

Συμπέρασμα

Τὸ 2ο συνέδριο τῆς ΕΔΑ ἔδειξε ὅτι αὐτὴ ἐξακολουθεῖ πάντοτε νὰ πάσχῃ ἀπὸ σοβαρὲς ἀδυναμίες καὶ ἐλλείψεις ποὺ ἀναφέρονται κυρίως στὸν μικρὸ ρυθμὸ τῶν ὀργανωμένων μελῶν της, στὴν ἀνυπαρξία ὀργανώσεων στὸ χωριό, στὴν καθυστέρησί της στοὺς τόπους δουλειᾶς, στὴν ὕπαρξι ἐσωτερικῶν διαφωνιῶν καὶ στὴν ἀδυναμία της νὰ διεξαγάγῃ μαζικοὺς ἀγῶνες καὶ νὰ ἐπιβάλῃ τὸ ἑνιαῖο μέτωπο.

Ταυτόχρονα ὅμως, τὸ συνέδριο ἔδειξε ὅτι ἡ ΕΔΑ ἐπωφελεῖται ἀπὸ τὴν ὀξεία διαμάχη τῶν ἐθνικοφρόνων κομμάτων καὶ ἀπὸ τὴν μεγαλύτερη εὐχέρεια κινήσεων ποὺ ἔχει μετὰ τὴν κατάργησι τοῦ Ἁγίου Εὐστρατίου καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀνασυγκροτήσῃ τὶς δυνάμεις της καὶ νὰ τὶς ἀναπτύξῃ χρησιμοποιώντας πολλὰ νέα στελέχη ποὺ ἔχει ἐν τῷ μεταξὺ καταρτίσει καὶ ἀναδείξει.

Ἡ ΕΔΑ ἔχει σήμερα ἐπάρκεια στελεχῶν καὶ εὐχέρεια κινήσεων ἐνῷ ταυτόχρονα ἔχει ἐπιβληθῆ ἡ «ἑνότης» τοῦ κόμματος τὸ ὁποῖον σημειώνει μία γενικὴ ποιοτικὴ ἄνοδο.

Ἂν σ' αὐτὰ προσθέσουμε τὴν ὕπαρξι γερῶν βάσεων μέσα στὴν νεολαία, τὴν θαρραλέα καταπολέμησι τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τὴν ἐπιμονὴ γιὰ στροφὴ στοὺς «τόπους δουλειᾶς», πρέπει νὰ διαπιστώσουμε ὅτι ἂν δὲν ληφθοῦν ἐγκαίρως ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἂν δὲν ἐνταθῆ ἡ ἐπαγρύπνησις καὶ ἂν δὲν ἐνισχυθῆ ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγώνας σὲ ὅλες τὶς μορφές του καὶ σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καρποφορήσῃ τελικὰ ἡ γραμμὴ τοῦ κομμουνισμοῦ γιὰ τὴν ἐξαπόλυσι ἰσχυρῶν μαζικῶν μαχητικῶν ἀγώνων ποὺ θὰ ἀναστάτωναν τὴν χώρα μας.

★★

ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΥ

(ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1962)

Α' Τὸ Κ.Κ.Ε.

Τὸ Κ.Κ.Ε. εἰς τὸ συνέδριον τοῦ Κ.Κ. Βουλγαρίας

Ὁ Α. Γκρόζος καὶ ὁ Ὑφαντῆς μετέσχον ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ΚΚΕ εἰς τὸ 8ον συνέδριον τοῦ ΚΚ Βουλγαρίας. Ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν, ὡμιλήσας πρὸς τὸ συνέδριον ἐξύμνησεν τὴν Βουλγαρίαν καὶ ἐπετέθη κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ἐπετέθη κατὰ τῶν ἡγετῶν τῆς Ἀλβανίας.

Πίστις πρὸς τὸ ΚΚΣΕ

Τὸ ΚΚΕ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς 45ης ἐπετείου τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως (7-11) ἀπηύθυνεν θερμὸν χαιρετισμὸν πρὸς τὸ ΚΚΣΕ εἰς τὸ ὁποῖον δηλώνει πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν.

Συμμετοχὴ εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ΕΚ

Τὸ ΚΚΕ, ἐκάλεσεν ἐπισήμως διὰ τοῦ ραδιοσταθμοῦ του τοὺς ὀπαδούς του νὰ μετάσχουν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις συγκέντρωσιν τῆς ΕΚ τὴν 22)11. Ἐπίσης εὐθυγραμμισθὲν τελικῶς παρὰ τὰς ἀρχικῶς ἀντιθέτους ἀπόψεις του πρὸς τὴν γραμμὴν τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΚ. συνέστησεν εἰς τοὺς ὀπαδούς του νὰ μὴ προβοῦν εἰς διαδηλώσεις καὶ ἄλλας ταραχώδεις ἐκδηλώσεις.

Τὸ ΚΚΕ εἰς τὸ συνέδριον τοῦ ΚΚ Οὐγγαρίας

Τὸ ΚΚΕ ἀντεπροσωπεύθη εἰς τὸ συνέδριον τοῦ ΚΚ Οὐγγαρίας ἀπὸ τὸν β' γραμματέα του Μ. Παρτσαλίδην ὁ ὁποῖος εἰς τὸν λόγον του ηὐχαρίστησεν τοὺς οὔγγρους κομμουνιστὰς διὰ τὴν συμπαράστασίν των εἰς τὸν ἀγῶνα διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γλέζου καὶ τὴν γενικὴν ἀμνηστείαν, κατέκρινεν τοὺς ἀλβανοὺς ἡγέτας, ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς εἰρηνικῆς διευθετήσεως τῆς κινεζο-ινδικῆς διενέξεως καὶ ἐξύμνησεν τὴν σοβιετικὴν πολιτικὴν τῆς «εἰρηνικῆς συνυπάρξεως»'

Τὸ ΚΚΕ εἰς τὸ συνέδριον τοῦ ΚΚ Τσεχοσλοβακίας

Τὸ ΚΚΕ ἀντεπροσωπεύθη εἰς τὸ συνέδριον τοῦ ΚΚ Τσεχοσλοβακίας ἀπὸ τὸν α' γραμματέα του Κ. Κολιγιάννην ὁ ὁποῖος εἰς τὸν λόγον του κατεφέρθη ἐναντίον τοῦ καθεστῶτος καὶ τῆς πολιτικῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐχαιρέτισεν τὴν σοβιετογιουγκοσλαβικὴν προσέγγισιν καὶ κατεφέρθη κατὰ τῶν ἀλβανῶν ἡγετῶν.

Πρὲς - κονφεράνς τοῦ Κ. Κολιγιάννη

Τὴν 17ην Δεκεμβρίου, ὁ α' γραμματεὺς τοῦ ΚΚΕ, Κ. Κολιγιάννης ἔδωσεν πρὲς—κονφεράνς εἰς τὴν Πράγαν. Εἶπεν ὅτι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀναπτύσσεται τὸ κίνημα «γιὰ νὰ μὴ γίνη ἡ χώρα πολεμικὴ βάσις τοῦ ΝΑΤΟ» καὶ ὅτι «οἱ κομμου-

νιστὲς θεωροῦν πρωταρχικὸ καθῆκον τους νὰ ἑνώσουν ὅλες τὶς πατριωτικὲς δυνάμεις στὸν ἀγώνα ἐναντίον τῆς κυβερνήσεως». Ἀνεφέρθη «στὸ ἐκλογικὸ πραξικόπημα» καὶ εἰς τὴν «τρομοκρατίαν» καὶ ὑπεγράμμισεν «τὴν ἀνάγκη τῆς ἑνιαίας δράσεως ὅλων γενικῶς τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τοῦ ἐκφασισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ζωῆς».

Τὸ σημαντικώτερον ὅμως σημεῖον τῶν δηλώσεων τοῦ Κολιγιάννη ὑπῆρξεν ἡ δήλωσίς του ὅτι χάριν αὐτῆς τῆς «ἑνότητος» τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων τὸ ΚΚΕ «δὲν ἔχει ἀντιρήσεις» ὅπως ἡ ΕΔΑ «ἐφ' ὅσον συμφωνεῖ ἡ ἴδια» ἐκθέση ἰδικούς της ὑποψηφίους μόνον εἰς ὡρισμένα μεγάλα κέντρα καὶ ὑποστηρίξη εἰς τὴν ὑπόλοιπον χώραν ἄλλους ἀντικυβερνητικοὺς ὑποψηφίους. Ἡ δήλωσις αὐτὴ ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὴν γραμμὴν τῆς ἡγεσίας τῆς ΕΔΑ ἡ ὁποία κατεδίκασεν ὅσους ὑπεστήριξαν τοιαύτας ἀπόψεις ὡς «ὀππορτουνιστὰς» ἐπιθυμοῦντας τὴν μετατροπήν της εἰς «οὐρὰν τῆς ΕΚ».

Ἡ «Πράβντα» διὰ τὸ ΚΚΕ

Τὴν 27 Δεκεμβρίου ἐπ' εὐκαιρία τῆς 15ης ἐπετείου τῆς κηρύξεως ἐκτὸς νόμου τοῦ ΚΚΕ, ἡ «Πράβντα» ἀφιέρωσεν εἰς αὐτὸ τὴν ἡμίσειαν τρίτην σελίδα της. Τὸ ἀφιέρωμα ἀπετέλεσαν ἄρθρα τοῦ Κ. Κολιγιάννη καὶ τοῦ Λ. Στρίγγου, ἐπιστολὴ 198 κομμουνιστῶν κρατουμένων τῶν φυλακῶν Ἡρακλείου Κρήτης «πρὸς τὸ ΚΚΣΕ καὶ τὸν σοβιετικὸ λαό», χρονικὸν τῶν «ἀγώνων» τοῦ ΚΚΕ, ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰς ἀπολογίας τῶν Βέττα, Ἐρυθριάδη καὶ Φλωράκη καὶ ποίημα τοῦ Φ. Ἀγγουλέ.

Προκήρυξις τῆς «Παλαιᾶς Φρουρᾶς»

Ἡ μυστικὴ ὀργάνωσις «Παλαιὰ Φρουρὰ τοῦ ΚΚΕ» ἐξέδωσεν προκήρυξιν διὰ τῆς ὁποίας καταγγέλλει πρὸς τὸ συνέδριον τῆς ΕΔΑ τοὺς διωγμοὺς τοὺς ὁποίους ἐξαπέλυσαν ἐναντίον τῶν ἀντιφρονούντων πρὸς τὴν ἡγεσίαν τοῦ ΚΚΕ ἑλλήνων κομμουνιστῶν αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ τῆς Τασκένδης. Εἰς τὴν προκήρυξιν ἀναφέρονται ὀνόματα παλαιῶν στελεχῶν τοῦ ΚΚΕ τὰ ὁποῖα συνελήφθησαν τελευταίως ἀπὸ τοὺς σοβιετικούς, ἐβασανίσθησαν καὶ ἐφυλακίσθησαν ἢ ἐξετοπίσθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον συγκεντρώσεως τοῦ Καρακαλπάκ.

Β΄ Η ΕΔΑ

Ἐπίθεσις κατὰ τοῦ Κέντρου

Ἡ ΕΔΑ ἐσυνέχισεν ἀμείωτον τὴν προπαγάνδαν της ὑπὲρ τῆς συμπήξεως ἑνιαίου μετώπου Ἀριστερᾶς — Κέντρου, ταυτοχρόνως ὅμως ἐνέτεινεν τὴν κριτικήν, τὰς πιέσεις καὶ τὰς ἐπιθέσεις της κατὰ τοῦ τελευταίου ἀπαιτοῦσα τὴν ἐκ μέρους του ἐγκατάλειψιν τῆς ἀρχῆς τοῦ «διμετώπου ἀγῶνος», τὴν υἱοθέτησιν ἀδιαλλάκτων θέσεων, τὴν ἐφαρμογὴν μαχητικωτέρων μορφῶν ἀγῶνος καὶ τὴν ἐγκατάλειψιν πάσης τάσεως συμβιβασμοῦ μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων ἐθνικοφρόνων κομμάτων. Σχετικαὶ ἐνέργειαι ὑπῆρξαν τὰ ἄρθρα τῆς «Αὐγῆς» ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ θεωρία καὶ ἡ πρακτικὴ τοῦ διμετώπου ἀγῶνος» (1,2 καὶ 3 Νοεμ.), αἱ ἐπιθέσεις ἐναντίον τοῦ κ. Τσουκαλᾶ, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Πασαλίδη πρὸς τὰ κόμματα τῆς ἀντιπολιτεύσεως διὰ κοινὴν δρᾶσιν (9 Νοεμ), αἱ ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς ὀπαδοὺς τῆς ΕΚ ὅπως πιέσουν τὴν ἡγεσίαν των ἡ ὁποία «συμβιβάζεται» («Αὐγὴ» 4 Νοεμ.) καὶ αἱ δριμεῖαι ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ κ. Βενιζέλου διὰ τὴν συνομιλίαν του μὲ τὸν πρωθυπουργὸν καὶ τὴν ἄνοδόν του εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἐπίσης ἡ «Αὐγὴ» κατηγόρησεν τὴν ἡγεσίαν τῆς ΕΚ ὅτι «ἐγκατέλειψεν» τὴν «Ἀθηναϊκὴν».

Πάντως τὴν 29ην Δεκεμβρίου ἡ «Αὐγὴ» διεπίστωσεν μὲ ἱκανοποίησιν μίαν τάσιν τῆς ΕΚ πρὸς ἐπάνοδον εἰς τὴν ἀδιαλλαξίαν.

Ἡ ΕΔΑ εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ΕΚ

Ἡ ΕΔΑ ἐπέκρινεν τὴν ἡγεσίαν τῆς

ΕΚ διὰ τὴν ἀπόφασίν της νὰ ἀναβάλη τὴν συγκέντρωσιν τῆς 29 Ὀκτωβρίου, θέλουσα δὲ νὰ ἐμφανισθῆ ὡς «συνεπεστέρα» δύναμις τοῦ ἀντικυβερνητικοῦ ἀγῶνος ὑπέβαλεν αἴτησιν διὰ τὴν ἐκ μέρους της ὀργάνωσιν συγκεντρώσεως τὴν 2 Νοεμβρίου. Ἡ αἴτησις ἀπερρίφθη καὶ ἡ ΕΔΑ δὲν ἐπεχείρησεν νὰ ἀνατρέψη τὴν ἀπαγόρευσιν καὶ νὰ πραγματοποιήση τὴν συγκέντρωσίν της, κατέκρινεν δὲ τὴν ΕΚ διὰ τὴν «ἔνοχη σιωπή» της ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀπαγορεύσεως. Τελικῶς ἡ ΕΔΑ ἐκάλεσεν τοὺς ὀπαδούς της νὰ μετάσχουν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ΕΚ (22 Νοεμ.).

Ἐκστρατεία διὰ τὴν ἀμνηστείαν

Ἡ ἐν λόγῳ ἐκστρατεία ἐνισχύθη εἰς τὸ ἔπακρον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν ἐν ὀνόματι τῶν ὁποίων μὲ ποικίλας ἐνεργείας ἐζητήθη ἡ ἀμνήστευσις τῶν κομμουνιστῶν καταδίκων.

Ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ ἐνισχύθη ἀκόμη περισσότερον μὲ τὴν ἀπονομὴν χάριτος εἰς τὸν Γλέζον (16)12) ὁ ὁποῖος ἀμέσως ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης κινήσεως (πρὲς — κονφεράνς 20)12 κλπ.).

Ἐξ ἄλλου ἡ βράβευσις τοῦ Ι. Ξενάκη «πολιτικοῦ πρόσφυγος» εἰς Παρισίους εἰς διαγωνισμὸν μοντέρνας μουσικῆς ἔδωσεν ἀφορμὴν εἰς ἀναζωογόνησιν τῆς ἐκστρατείας μὲ τὸ σύνθημα «νὰ γυρίσουν οἱ πολιτικοὶ πρόσφυγες».

Ἀνακοίνωσις τῆς ἡγεσίας

—Τὴν 31)10 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ, μὲ ἀνακοίνωσίν της «κατήγγειλεν» τὴν ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεώς της διὰ τὴν χορήσιν ἀδείας συγκεντρώσεως εἰς τὴν πλατεῖαν Κλαυθμῶνος τὴν 2)11.

—Τὴν 6)11 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ «κατήγγειλεν» ὅτι αἱ συλλήψεις στελεχῶν της ἀποτελοῦν μέρος γενικωτέρου «σχεδίου» διὰ τὸν ἀφανισμὸν τῆς Ἀντιπολιτεύσεως. Μὲ τὸ αὐτὸ περιεχόμενον ἐπιστολὴν ἀπηύθυνεν ὁ πρόεδρος τῆς ΕΔΑ, Πασαλίδης, πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων τῆς Ἀντιπολιτεύσεως (9)11).

—Τὴν 19)11 ἡ ΕΕ καὶ ἡ κονοβουλευτικὴ ὁμὰς τῆς ΕΔΑ συνῆλθον εἰς κοινὴν συνεδρίασιν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς καὶ ἐξέδωσαν ἀπόφασιν ὅπου ἐπαναλαμβάνουν τὰς γνωστὰς ἐπιδιώξεις των περὶ ἐκλογῶν μὲ ὑπηρεσιακήν, ἀναλογικὴν κλπ. καὶ ἀπευθύνουν ἔκκλησιν πρὸς συντονισμὸν τῆς δράσεως τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων κατακρίνουν δὲ τὴν ΕΚ διὰ τὴν διακοπὴν τῶν «ἀγωνιστικῶν ἐκδηλώσεων».

—Τὴν 18)11 ἡ ΕΔΑ μὲ προκήρυξίν της ἐκάλεσεν τοὺς ὀπαδούς της νὰ μετάσχουν εἰς τὴν συγκέντρωσιν τῆς ΕΚ τὴν 22)11.

—Τὴν 23)11 ἡ ΕΕ τῆς ΕΔΑ ἀπηύθυνεν «χαιρετισμόν» πρὸς τὸν ἀθηναϊκὸν λαὸν διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῆς 22)11.

—Τὴν 23)12 ἐδημοσιεύθη «ἔκκλησις» τοῦ 2ου συνεδρίου τῆς ΕΔΑ διὰ τὴν συνεργασίαν ὅλων τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων.

Κριτικὴ κατὰ τῆς «Αὐγῆς»

Τὴν 23)11 ἡ «Αὐγὴ» ἐδημοσίευσεν κριτικὴν τοῦ βουλευτοῦ τῆς ΕΔΑ, Χιωτάκη εἰς βάρος τῆς ἐφημερίδος διότι αὐτὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ προβάλη τὴν προσυνεδριακὴν ζύμωσιν καὶ νὰ συντελέση εἰς τὴν διεύρυνσίν της καθὼς καὶ διότι τὸ συντακτικὸν προσωπικόν της τὴν ἀπομονώνει ἀπὸ τὸν λαόν, καθιστᾶ δὲ τὴν ἔκδοσίν της ἐπαγγελματικὴν ὑπόθεσιν ἑνὸς στενοῦ κύκλου.

Προσυνεδριακὴ ζύμωσις

Εἰς τὰ πλαίσια τῆς προσυνεδριακῆς ζυμώσεως συνῆλθεν ἡ «παμπειραϊκὴ συνδιάσκεψις» τῆς ΕΔΑ τῆς ὁποίας αἱ ἐργασίαι ἔληξαν τὴν 25)11. Ἀπὸ τὴν 24)11 ὡς τὴν 30)11 συνῆλθεν ἡ «παναθηναϊκὴ συνδιάσκεψις» μὲ τὴν ὁποίαν καὶ ἔκλεισαν αἱ προσυνεδριακαὶ συνδιασκέψεις. Κύρια θέματα τῶν συνδιασκέψεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὑπῆρξαν «ἡ στροφὴ στοὺς τόπους δουλειᾶς» καὶ «ἡ δουλειὰ στὴ νεολαία».

Τὴν 5)12 συνῆλθεν ἡ ΔΕ τῆς ΕΔΑ εἰς

τὴν τελευταίαν σύνοδόν της πρὸ τοῦ συνεδρίου.

Τὸ 2ον συνέδριον τῆς ΕΔΑ

Ἀπὸ τὴν 8ην ἕως καὶ τὴν 13ην Δεκεμβρίου 1962 συνῆλθεν τὸ 2ον συνέδριον τῆς ΕΔΑ. Εἰς τὸ συνέδριον μετέσχον 354 ἀντιπρόσωποι ὡς καὶ ρῶσοι, ἰταλοί, γάλλοι, ἄγγλοι καὶ κύπριοι κομμουνισταὶ ἢ συνοδοιπόροι, οἱ ὁποῖοι ἤκουσαν τὸν ἐναρκτήριον λόγον τοῦ Ι. Πασαλίδη, τὴν ἔκθεσιν τῆς ΔΕ, τὰς «συσηγήσεις» τοῦ Α. Μπριλλάκη διὰ τὰ ὀργανωτικὰ ζητήματα καὶ τοῦ Η. Ἠλιοῦ διὰ τὴν σύνταξιν ἑνὸς «προγράμματος λαϊκῶν διεκδικήσεων» καὶ τὸν τελικὸν λόγον τοῦ Α. Μπριλλάκη.

Τὸ συνέδριον ἐψήφισεν μίαν γενικὴν πολιτικὴν ἀπόφασιν, τὸ «πρόγραμμα λαϊκῶν διεκδικήσεων» καὶ μίαν ἔκκλησιν διὰ τὴν «ἑνότητα» τῶν ἀντικυβερνητικῶν δυνάμεων.

Τέλος, ἐξέλεξεν τὴν νέαν ΔΕ καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ κόμματος.

Λεπτομερῆ μελέτην ἐπὶ τοῦ συνεδρίου δημοσιεύομεν εἰς τὸ παρὸν τεῦχος.

Γ' ΤΟ ΑΚΕΛ

Ὁλομέλεια τῆς ΚΕ

Τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1962 συνῆλθεν ἡ ὁλομέλεια τῆς ΚΕ καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐλέγχου. Τὴν εἰσήγησιν ὑπέβαλεν ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ κόμματος Ε. Παπαϊωάννου. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσηγήσεως ἐψηφίσθη καὶ ἡ ἀπόφασις διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖται ἡ «ἑνότης» καὶ ἡ ἐφαρμογὴ «ἀδεσμεύτου» πολιτικῆς.

Καθαίρεσις τοῦ Στ. Ἰακωβίδη

Ἡ β' ὁλομέλεια τῆς ΚΕ τοῦ ΑΚΕΛ ἀπεφάσισεν καὶ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Στυλιανοῦ Ἰακωβίδη, μέλους τοῦ ΠΓ τῆς ΚΕ καὶ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος «Χαραυγή», ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ ΑΚΕΛ. Ὁ Ἰακωβίδης προέβη εἰς «αὐτοκριτικὴν» ἰσχυρισθεὶς ὅτι ἡ καθαίρεσίς του κατέστη ἀναγκαία λόγω «ἀδυναμιῶν» τῆς ἰδιωτικῆς του ζωῆς. Εἰς τοῦτον ἐπροτάθη ἡ θέσις τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τυπογραφείου τῆς «Χαραυγῆς» ἀλλὰ δὲν τὴν ἐδέχθη.

Τὸν Ἰακωβίδην ἀντικατέστησεν εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς «Χαραυγῆς» ὁ Α. Φάντης, βοηθὸς τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ κόμματος.